

je bila v kasarni Staneta Žagarja slovesnost, na kateri je komandant garnizije Špiro Niković v slavnostnem nagovoru pomin na 6. maj 1977. ko je kasarno obiskal vrhovni komandant oboroženih sil SFRJ maršal Jugoslavije Tito. Istočasno so vojake in starešine, da z zavzetim delom očuvajo to veliko čast. (I. S.)

XXXIV. številka 34

občinska konferenca SZDL
Kranj, Radovljica, Škofja Loka
— Izdaja Časopisno podjetje
Glavni urednik Igor Slavec
Urednik v. d. Jože Košnjek

LASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

GLAS

ogostvo mineralov in fosilov

in v nedeljo bo v Tržiču deveta mednarodna razstava mineralov in fosilov. — Seminar o sovremenih vidikih geologije in mineralogije

Deveti mednarodni mineralov in fosilov, ki je v nedeljo v osnovni Bratčev v Bistrici pričakuje tudi srečanje narave. Na nej bo oblik v barv mineralov sodelovalo več predstavljalcov iz številnih držav: iz Italije, Francije, Zahodne Nemčije, Češkoslovaške, držav Družine, Danske, Švedske in drugih.

Predstavljenci edinstvene pričakovanje sta tokrat skupaj z zaječarjem in Industrijo in kristala iz Zagorja. Razstava mineralov in fosilov je v tem letu v tujih razstavah.

Ijalcev bodo na ogled v šolski televadnici in galeriji, v razredih oziroma na hodnikih pa se bo ponujala zbirka Življeti podzemlja, ki jo bo prispeval Institut za raziskovanje Kraša SAZU iz Postojne, zbirka Narava Timoške krajine, plastike iz velenjskega lignita, zbirke poštini znakov v svetu z motivi mineralov in fosilov, zbirka fosilov z Jesenicami, manjkalo pa ne bo nakita. Tukrat se bodo z njim postavile zlatarne iz Celja, Majdanpeka in Prizrena ter mojstri ohridskih biserov. Videti bo mogoče tudi obdelavo dragih in poldragih kamnov iz Korunda v Kruševem ter zatiti v salon kristalnega stekla iz Zaječarja.

Za obiskovalce bo razstava zanimiva še posebej zato, ker se bo dalo minerale in fosile zamenjati ali kupiti, prodajali pa bodo tudi nakit in kristalno steklo. Odprta bo v soboto od 8.50 do 19. ure, v nedeljo pa od 8. do 18. ure.

Prvi dan prireditelji Društvo priateljev mineralov in fosilov ter komite za mednarodne razstave mineralov in fosilov Tržič pripravljajo dve vzporedni zanimivosti. Ob 11. uri se bodo

srečali podpisniki družbenega dogovora o organizaciji in finančirjanju razstav v Tržiču. Pred deveto uro pa se bo začel seminar Sodobni vidiki geologije in mineralogije. Nanj so vabljeni predvsem učitelji iz slovenskih osnovnih in srednjih šol, ki predavajo geologijo, biologijo in kemijo. Glede na to, da so pokrovitelji razstave iz pobratenec zaječarske občine, bo na seminarju predstavljeno sodobno pridobivanje stekla in kristalnega stekla v Kristalu ter pridobivanje bakra v Boru. Razen tega pa se bodo Zaječarci v času razstave izkazali še s specialitetami iz odlične kihinje Timoške krajine.

H. Jelovčan

Zvezno priznanje za Bohinjsko Bistrico

Bohinjska Bistrica — Po programu akcij krajinskih skupnosti za minilo srednjoročno obdobje je za leto 1979 republiška konferenca SZDL predlagala za najuspešnejšo krajevno skupnost v Sloveniji krajevno skupnost Bohinjska Bistrica. Najvišje zvezno priznanje za razvoj samoupravljanja, za humane živiljenjske pogoje in za napredek družbenega standarda, listino »Povelje samoupravljanja« bo zvezna konferenca SZDL Jugoslavije podelitev Bohinjski Bistrici na slovesnosti, ki bo v Pančevu, 13. maja letos.

V Bohinjski Bistrici so krajanji s prostovoljnimi in udarniškimi delom, s krajevnim samoprispevkom in z velikim prizadevanjem sodelovali pri akciji za izgradnjo doma Joža Ažmara ter se vzorno organizacijsko pripravili na praznovanje 40-letnice ustanovitve CK KPJ. Prav tako so vsa leta zgledno skrbeli za razvoj kraja na vseh področjih. Danes imajo moderno šolo, vrtec, smučarsko središče Kobla ter vrsto drugih objektov, v katerih poteka družbenopolitično, kulturno in športno življenje krajanov krajevne skupnosti Bohinjska Bistrica.

D. S.

NARAVA V SKODELICI ČAJA

Kranj, petek, 8. 5. 1981
Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Svoje svobode kovači

Kako željno je bila pričakovana. Svoboda. Prišla bo, zagotovo bo prišla, so govorili borci, ko so si greli premzle ude ob majhen ognju, ki iz mokrih vej ni in ni hotel prav zagoreti. Prišla bo, so mislili nanoj ob dolgih marših, ko so s težavo vlekli noge in globokega snega. Prišla bo za vse. Za nas tu v gozdovih, za naše doma, za ranjence po zemljankah, za zaprte v Ljubljani, v Begunjah, v Starem piskru, v Celovcu, za taborskih začincov.

Prišla bo s pomladjo. To so vedeli zagotovo. Vsak mesec bi bil zanj dovolj lep, vsak mesec bi bil z njo najlepši. Toda, kar nekam prepričani so bili, da bo to spomladji. Spomladji, ko še to zimo pretolčemo. Potem jih bomo nagnali. Takrat bo šlo vse hitreje. Takrat se noge ne bodo udirale v sneg, ne bodo zamrzovali prsti na petelinu, mitraljez ne bo odpovedoval zaradi mraza, ne bodo nas izdajale stopinje. Zakrilko nas bo zeleno bukovo listje. Takrat bo toplo. Takrat nas bo več. Takrat bo vse lažje.

Ce je bilo hudo, ce je slabila volja in moč, so si vedno znova dopovedovali, da ni več daleč, ko bodo zastavio, ki jo bodo sesili iz tistega rdečega blaga, ki ga mesece nosijo v nahrbtniku, vkorakali v Kranj, na Bled, morda celo v Ljubljano. Takrat se bodo z zelenih gozdov spustili v cvetoe doline. In spet bodo med svojimi, spet vsi skupaj doma.

Prišel je ta lepi maj petinštiridesetega. Cvetič in topel. Priborili so svobodo.

Svobodno je zadihalo vsa domovina. Na novo je bila rojena. Obnavljali smo jo, na novo postavili mesta, tovarne, vasi in vse kar sodi sem za lepsi današnji in jutrišnji dan. S Titom, ki ga danes ni več med nami, smo vse to dosegli. Učil nas je, kako moramo spoštovati vse to, kar so nam priborili njegovi borci. Ljubili so on in njegovi borci to našo domovino in njenega človeka tako, da so to zemljo prepolili s krvjo. Vsaka ped te zemlje je sveta. In vse, kar je zraslo iz nje. Bi jo mogli ljubiti še bolj? sprašuje pesnik. Ne!

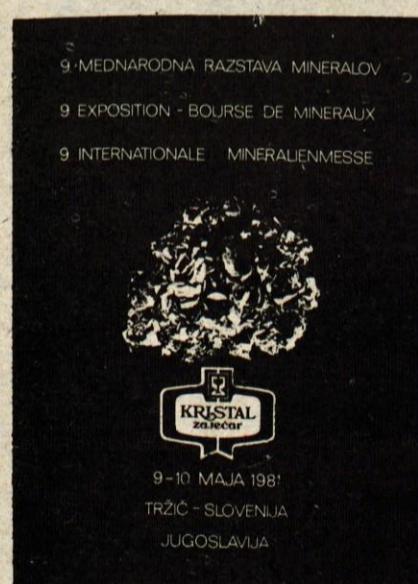
Se dovolj zavedamo, kaj imamo? Vprašajte kateregakoli od preživelih borcev, kaj meni o našem negospodarskem obnašanju, pa o dogodkih na Kosovu, ce hočete. Ne smemo popuščati, bodo rekli. Kot zenočno svojega očesa moramo varovati to, kar smo si priborili. Saj smo vendar še vedno sami svoje sreče kovači.

D. Dolenc

Družbeni plan sprejet

Škofja Loka — Delegati vseh treh zborov občinske skupščine so na zasedanjih v pondeljek in v sredo sprejeli družbeni plan občine Škofja Loka za obdobje 1981–1985. Družbeni plan je dokument, ki združuje in celovito obravnava ekonomski, socialni in prostorski razvoj občine. Prostorski del družbenega plana vsebinsko v določeni meri povzema novelirani urbanistični program občine, ki je bil sprejet leta 1978 in ga dopolnjuje z novimi spoznanji in potrebami urejanja prostora. Vsebuje tudi elemente namenske rabe površin do leta 2000, ki pa jih je treba smatrati le kot možne poselitvene površine. V času do izdelave urbanističnih in zazidalnih načrtov pa družbeni plan predvideva, da se z odlokom sprejmejo merila za posege v prostor, na podlagi katerih bo onemogočena neusmerjena stanovanjska gradnja.

L. B.

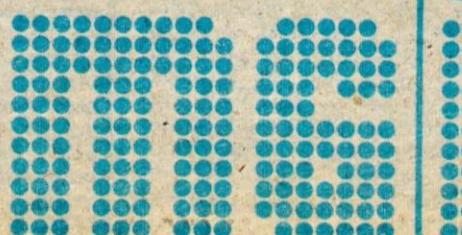

zborni
Javorinko «
žeta Trobeca

— Jože Trobec, 33-letni slovenski slikar iz Kranja, man karikaturist in obiskovalce, se je prijavil na načrt za maskoto olimpijskih iger v Sarajevu, ki bodo v 1994. Med 836 predlogi so bili v ožji izbor šestih, ki so odločali glasovi Javorinka, kot je manj znanoval Jože Trobec, so bili največ glasov. Tako bo izdelek spremjal vse edicije, publikacije propagandno gradivo saraženih olimpijskih iger. Ce-

6. sejem
dalega gospodarstva

kranj 15.-20.5.'81

'81

razstava inovacij

- predstavitev drobnega gospodarstva
- kooperacije
- inovacije in ustvarjalnost v proizvodnji
- spremljajoče dejavnosti

PO JUGOSLAVIJI

Štafeta potovala po Liki

V sredo so štafeto mladosti pozdravili prebivalci Like. Zjutraj je krenila iz Grača in nadaljevala pot po Liki, kjer so ji povsod priredili prisrčen in topel sprejem. Delovni ljudje in občani in mlini iz več krajev so ob tej priložnosti poslali predsedstvo SFRJ in ZKJ pozdravna pisma.

V središču Like, v Gospicu, je štafeta pričakalo več tisoč ljudi. Pripravili so ji bogat kulturni program, od tu pa je krenila proti Karlobagu.

V Vojvodini enoletni porodniški dopust

Od prvega januarja prihodnjega leta bodo zaposlene žene v Vojvodini imele dvanajst mesecev porodniškega dopusta. To je najpomembnejša novost, ki jo predvidevajo v spremembah zakona o delovnih razmerjih. Izvršni svet Vojvodine to novost podpira, ker se bodo z njo izboljšali življenski in delovni pogoji mater, zagotovljena pa bo tudi večja skrb za otroke. Vojvodina ima v Jugoslaviji najnižjo stopnjo prirastka v Jugosloviji.

Ob jubileju zdgodovinskega posvetovanja

V sredo je minilo 40 let od zdgodovinskega majskega posvetovanja vodstva KPJ v Zagrebu, ki ga je vodil tovarš Tito in na katerem so oblikovali temeljne programske smeri voja KPJ protokupatorjem in domaćim izdajalcem. Zato ni naključje, da 40-letnico vstaje in socialistične revolucije jugoslovenskih narodov in narodnosti SR Hrvatske slavijo prava ta dan, je na slavnosti v Domu športa poudarila predsednica CK ZKH Milka Planinc. Potem je spregovorila o vstaji in socialistični revoluciji na Hrvatskem in o socialističnem razvoju ter o sedanjem gospodarskem in političnem položaju v tej republiki.

Nova povezava Beograd – Trst

Z novim voznim redom, ki bo začel veljati 31. maja, bodo na progi med Beogradom in Trstom uvedli sodobnejši in udobnejši eksprezni vlak. Želijo se izogniti prevelikim gnečam, zato bo sedež potrebno obvezno rezervirati. Vlak bo vozil trikrat tedensko: iz Beograda bo vozil ob ponedeljkih, sredah in petkih in iz Trsta ob torkih, četrtekih in petkih. Julija in avgusta bodo enkrat na teden vozili tudi avtovlaki med Ljubljano in Belgijo, Nizozemsko in Zvezno republiko Nemčijo ter med Koprom in zvezno republiko Nemčijo.

O odnosih med cerkvijo in državo

Dunajskega nadškofa, kardinala dr. Franza Königa, ki je bil od ponedeljka na zasebnem obisku v Ljubljani, sta v sredo sprejela predsednik RK SZDL Mitja Ribičič in podpredsednik republiškega IS ter predsednik komisije SRS za odnose z verskimi skupnostmi Dušan Šinigoj. Pogovarjali so se o aktualnih vprašanjih, ki zadevajo delovanje verskih skupnosti ter izmenjali stališča v zvezi s prizadevanji za ohranjanje miru v svetu.

Kranj – Institut za mikrobiologijo Medicinske fakultete Ljubljana in Zavod za socialno medicino in higieno Kranj sta v torek, 5. maja v prostorih skupščine občine Kranj pripravila seminar, ki se ga je udeležilo okoli 30 slovenskih mikrobiologov. Udeleženci so poslušali referat dr. Alme Vadnjal o pomenu signifikantne bakteriurije pri učencih prvih razredov osnovnih šol in referat mgr. Petra Tišlerja o higieni letalskega cateringa. – Foto: M. Ajdovec

Mladinske politične šole

Kranj – Pred dnevi je bil v Kranju na pobudo republiške konference ZSMS regijski posvet o organiziranju mlađinskih političnih šol v posameznih občinah.

Pokazal je razlike na področju organiziranega idejnopolitičnega usposabljanja mlađih na Gorenjskem. V Kranju, na primer, se je uveljavila petmesečna mlađinska politična šola, ki ima 125 ur temeljnega izobraževalnega programa ter 90 ur intenzivnega dela. Po vsebinu in zahtevnosti je enakovredna občinski politični šoli za člane zveze komunistov.

V drugih gorenjskih občinah je stanje dosti dlje od kranjskega primera. Večinoma povsod ostajajo na ravni krajiških seminarjev, ki pa več kot osnovno informacijo o aktualnih problemih le težko ponudijo. Mlađinska politična šola temelji na poglobljenem teoretskem spoznavanju stvarnosti, marksistično dialektičnem razčlenjevanju in razumevanju problemov ter iskanju rešitev na znanstvenih osnovah: vsega tega krajišč, običajno dvodnevni seminar, seveda ne more dati.

Na regijskem posvetu so se predstavniki občinskih konferenc ZSMS z Gorenjske dogovorili o uvajanju mlađinskih političnih šol v vseh občinah. Skušali bodo najti skupno-

pot z občinskimi političnimi šolami zveze komunistov, veliko izkušenj pa bodo lahko dobili tudi iz Kranja. Seveda se bo skoraj povsod zatikalno pri denarju, ki pa ne bi smel predstavljati ovir, zlasti ne, če bo akcija dobro zamišljena in program šole zastavljen tako, da bodo mlađi dobili čim več osnove za delo v praksi.

-mv

Centralni komiteji o Kosovu

Po torkovi seji pokrajinskega komiteja Zveze komunistov Kosova, na kateri so obsodili dogajanja v tej pokrajini in sprejeli odstop predsednika pokrajinskega komiteja ZK Mahmuta Bakallija, je v sredo zasedal tudi centralni komite Zveze komunistov Srbije. Soglasil je z ocenami, izrečenimi na seji centralnega komiteja ZK Kosova in opozoril na nevarnost nacionalizma in iridentizma kakršnekoli oblike ter rušenja, bratske skupnosti narodov in narodnosti Jugoslavije. Srbski centralni komite je opozoril na pomanjkljivo akcijo Zveze komunistov in drugih subjektivnih sil. Delovanju Zveze komunistov med delovnimi ljudmi in občani je treba v prihodnje nameniti vso pozornost, prav tako pa ostro nastopiti zoper najrazličnejše oblike nacionalizma. Včeraj je o problematiki Kosova razpravljal tudi centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije. Uvodni referat je imel predsednik predsedstva Lazar Mojsov. Ob sejah centralnih komitejev je treba poudariti našo odločitev in sposobnost, da tudi o takšni problematiki spregovorimo javno in odkrito.

-jk

Niko Sedej novi predsednik občinskega sveta ZSS

Skofja Loka – Za novega predsednika občinskega sveta Zveze sindikatov so na pondeljkovi volilni seji izvolili Niko Sedeja iz Železnikov, vodjo splošnega sektorja v NIKO. Predsednik je dolgoleten družbenopolitičen delavec, dober sodelavec in tovarš. Svojo aktivnost in pripravljenost aktivno sodelovali na vseh področjih, je pokazal že z delom v pionirski organizaciji ter kasneje v sindikatu, socialistični zvezi in zvezi komunistov, katere član je od leta 1959. Opravljal je in se opravlja številne funkcije. Med drugim je bil predsednik občinskega komiteja LMS, član občinskega sindikalnega sveta, sekretar aktiva ZK za Selško dolino, član IS občinske skupščine in druge. Sedaj je med drugim član OK ZKS, član komisije za kadrovsko politiko pri MS ZK za Gorenjsko in je predsednik sveta KS Železniki.

Za svoje delo je prejel že več priznanj. Med drugim red dela s srebrnim vencem in lani na predlog občinskega sveta Zveze sindikatov Skofja Loka nagrado samoupravljalcev.

L. B.

Sodelovanje Vrbe in Radovljice

Radovljica – Konec aprila sta se sešli v Bujah delovni skupini iz radovljiske in bujške občine, ki sta pripravili okvirni program sodelovanja za letos. Nekaj društev in organizacij iz občin že navezujejo redne stike, za letos pa načrtujejo organizacijo posvetovanja in izmenjave izkušenj o uveljavljanju delegatskega sistema za občinske zbrane interesnih skupnosti in skupščin. Solska vodstva so se dogovorila za organizacijo šole v naravi z izmeničnimi obiski bujških otrok pozimi v Radovljici ter radovljiskih poleti v Istri. Program obsega tudi izmenjavo delovnih izkušenj in medsebojne kadrovsko pomoči v zdravstveni službi, sodelovanje med gasilskimi zvezami, postajami milice, turističnimi društvami, krajevnimi skupnostmi, kulturnimi in športnimi društvami. Prav tako naj bi se povezale nekatere delovne organizacije.

Pred prvomajskimi prazniki so se sešli na Bledu predstavniki občinske skupščine Radovljica in občine Vrba na Koroškem. Pogovarjali so se o možnostih sodelovanja na področju turizma, komunalnega in vodnega gospodarstva ter o kulturnih in športnih izmenjavah. V sodelovanju bodo vključeni tudi predstavniki slovenske narodne skupnosti, do katere imajo v Vrbi dokaj razumevanje odnos.

JR

Svet v tem tednu

Rimski pristanek

Zahodnoevropske države so na sestanku ministrskega sveta pakta NATO v Rimu soglašale s predlogom Združenih držav Amerike, da zahodna velesila začne pogajanja s Sovjetsko zvezo – Raketska kriza na Blížnjem Vzhodu – Generalni sekretar Organizacije združenih narodov pri nas – Nemirna Severna Irska

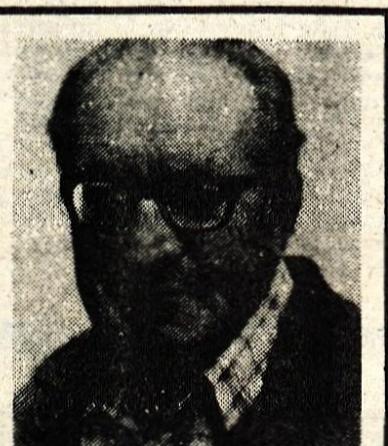
Rimski sestanek ministrskega sveta zahodnega pakta NATO, ki je končal v Rimu, je treba povezati z izjavami sovjetskega voditelja Brežnjeva na kongresu sovjetske in kasneje tudi češkoslovaške partije, prav tako pa tudi s posebnimi poslanicami, v katerih je zahod in Združenim državam se posebej ponudil pogajanje o omejevanju strateškega jadrskega orožja in postavljanju smrtonosnih raket srednjega dometa v državah Zahodne Evrope, predvsem pa na ozemlju Zvezne republike Nemčije. Zahod je bil do tega predloga dolgo neopredpeljen. Prva »otopitev« se je pojavila med zadnjim popotovanjem ameriškega državnega sekretarja Haiga po zahodnoevropskih državah, kot znanila morebitnih pogajanj pa gre jemati tudi sklep ameriške vlade o ukinitvi preovedi izvoza žita v Sovjetsko zvezo. Sklep je sprejela Carterjeva administracija, kot odgovor na sovjetsko intervencijo v Afganistanu. Prav tako pa je bilo tudi med ameriškimi zaveznički vedeni pogoste sili, bolj ali manj glasne zahteve, da so pogajanja med vzhodom in zahodom nujna. Pripravljenost za pogajanja z Moskvo je javno izpovedala tudi ameriški predsednik Reagan.

Zato je bil v središču pozornosti svetovne javnosti rimski dvočlani sestanek ministrskega sveta pakta NATO. Na njem naj bi se ameriški zaveznički iz Evrope izrekli za ali proti pogajanjem z Moskvo. Razplet sestanka je bil pozitiven in po sodbi nekaterih neprizakovanih. Zahodna Evropa se je izrekla za pogajanja s Sovjetsko zvezo. Zunanji ministri ZDA in SZ Haig in Gromikov naj se še letos v Združenih narodih dogovorita o proceduri. V Rimu so menili, da se ti pogovori lahko začno takoj, vendar brez pogojev vseeno ni šlo. Rimski dogovor velja, da Sovjetska zveza ne bo vojaško posredovala na Poljsko. Združene države Amerike pa seveda ne bi smele v Zahodni Evropi nameščati jadrskih raket srednjega dometa. Problem seveda z rimskim dogovorom še ni rešen. Začel pa se je vseeno razreševati, vendar pa se vedno z ozkimi blokovskimi stališči, ki trajnejše rešitve ne morejo zagotoviti. Vseeno pa rimski pristanek zahoda pomeni potrditev prepričanja, da se s silo ne da reševati problemov, ampak so prav na pogajanja.

Med ostalimi zunanjepolitičnimi dogodki tega tedna je treba uvdodoma omeniti včerajšnji obisk generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov dr. Kurta Waldheimra pri nas. V Beogradu se je zgočil mednarodnih problemih pogovarjal z našim zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Josipom Vrhovcem. Vroče je na Blížnjem Vzhodu, kjer se je razplamela takojimenovana »raketna kriza« med Sirijo in Izraelom. Izbruhnila je, ko so že vsi pričakovali premirje trajnega značaja. Gre za nasprotnje med Sirijo, ki je kot zastopnica množičnih sil arabskih držav v Libanonu v obrambo pred izraelskimi zračnimi napadi namestila rakete, in Izraelom, ki je poostreno odgovoril na enačin in sprožil nove napade na Libanon. Izrael je ubral presenetljivo ostromer menijo, da je to posledica bližajočih se volitev, na katerih je premier Begin z ostrom politiko zagotoviti zmago.

Vroče, kot že dolgo ne, je na Severnem Irsku. Nekaj časa že trajojo spopadi med prebivalstvom in britanskimi vojaškimi ter policijskimi silami. Vrhunc krize pa pomeni smrt 27-letnega Roberta Sandippana irske revolucionarne armade, ki je v zaporu umrl zaradi razmer na zemlji. Začel pa je vseeno razreševati, vendar pa se razmerah za zdaj še ni veliko.

J. Košnjek

Bratska srečanja

Jesenice – Mladi delavci Železarne že več let uspešno sestavljajo s skupnostmi iz sosednjih občin Valjevo. Prva srečanja so še okrepili na sredini drugi polovici aprila, ko je delegacija mladih iz tovarne Kruški skala jeseniško občino.

Med dvočlavnim obiskom mladih občin kolektivov iz Železarne, člani folklorne skupine Kruški pa so pripravili nekaj stopov. Mladi so se pogovarjali inventivni dejavnosti, o kulturni aktivnosti ter o delu društvene organizacije in društva. Folklorna skupina so pripravili tudi nastop na grščarje v dvorani kulturnega doma Dovjem, skupaj z ostalimi delegacijami in mladimi železarji pa obiskali karavolo Edvard Kandžića na tromeji.

J. Ra

Končana razprava o statutu

KRANJ – V kranjski občini je v junevne konference SZDL zaključena razprava o spremembah statuta publike konference SZDL in dokumentov občinskih ter krajinskih konferenc SZDL. Srž sprememb je uveljavil dopolnil ustave ter razmerja pred razpravo so krajinski konference SZDL potrdile. Prvem maju se bo sestalo predsedstvo občinske konference SZDL in zaključke javne razprave ter posredovalo republiški konference SZDL.

Veliko dela terjajo tudi prijetja, ki bodo prihodnje leto ponedeljek, je bil posvet z evropskimi člani, prav tako pa velja sedaj zornost organiziranih delovnih skupin in koordinacijskih odborov za volitve. Izhodišča pred razpravo so krajinski konference SZDL potrdile. Prvem maju se bo sestalo predsedstvo občinske konference SZDL in zaključke javne razprave ter posredovalo republiški konference SZDL.

Veliko dela terjajo tudi prijetja, ki bodo prihodnje leto ponedeljek, je bil posvet z evropskimi člani, prav tako pa velja sedaj zornost organiziranih delovnih skupin in koordinacijskih odborov za volitve. Izhodišča pred razpravo so krajinski konference SZDL potrdile. Prvem maju se bo sestalo predsedstvo občinske konference SZDL in zaključke javne razprave ter posredovalo republiški konference SZDL.

Vrata se priprajo

vilo vseh zaposlenih se je v prvih mesecih v gorenjskih občinah celo nekaj zmanjšalo, ker ob odlivu delavcev niso iskale nadomestnih. Nezaposlenost se je povečala, a je še vedno manjša kot en odstotek

letnih prih dveh mesecih je zaposlovanje novih delavcev v gorenjskih občinah v okvirih, ki začrta resolucije o izvajjanju letnega plana za leto 1981. To meni, da v nobeni občini v letu zaposlenost ne bi preskočila enega odstotka v jesenjski obdobju do 1,6 odstotka v skofjeloški občini. Organizacije združenega dela so bile v letu letnega dela pri zaposlovanju novih delavcev tako previdne, da je v vseh občinah, razen v skofjeloški, skupno število vseh zaposlenih celo nekoliko znižalo na zaposlenost koncem decembra; seveda pa to ne pomeni tudi, da se organizacije združenega dela, ki odliva delavcev nadomestile z nadomestnim zaposlovanjem, nameravajo ravnati.

tako tudi v vseh naslednjih mesecih tega leta. Po drugi strani pa je tako dokaj skromno nadomeščanje odliva brez dvoma tudi znak, da märsikje bolj razmišljajo o produktivnem zaposlovanju in o tem, ali je za nekatera dela in opravila sploh potreben zaposlitve novega delavca. Zmanjšanje števila zaposlenih v večini gorenjskih občin za okoli 100 delavcev pa ni značilno le za celotno število zaposlenih po občinah, pač pa tudi v industriji, v panogi, v kateri je na Gorenjskem zaposlenih največ delavcev. Tako se je zaposlenost v industriji v prih dveh mesecih letos v primerjavi z enakim lanskim obdobjem znižala za skoraj dva odstotka na Jesenicah, v ostalih občinah pa manj, le v kranjski je zaposlenost v industriji porasla za odstotek. Enako velja tudi za vse.

področje gospodarstva, medtem ko je v negospodarstvu število zaposlenih nekoliko upadelo le v radovljiski občini.

Nekoliko priprta vrata za zaposlovanje novih delavcev so se v prvem tromesečju letos odrazila tudi v popravnem številu iskalcev zaposlitve. Konec marca je na Gorenjskem iskalo delo 798 delavcev, kar je slab odstotek vseh zaposlenih. Največ iskalcev zaposlitve je bilo v radovljiski in jesenjski občini, kjer je stopnja nezaposlenih presegla en odstotek, najnižja stopnja, dobre pol odstotka, pa je še vedno v tržiški občini. Med iskalci zaposlitve je več kot polovica delavcev ozkega profila, to je delavcev brez poklica (največ je žensk). Več kot tretjina vseh iskalcev pa ima zdravstvene in socialne težave in sodijo med takoimenovane težje zaposljive delavce. Polovica iskalcev zaposlitve je stara do 26 let, četrtna med njimi pa še ni bila nikoli zaposlena. V skupini nezaposlenih so poleg delavcev brez poklica najstevnejši še pomožni delavci, gimnaziji maturanti in prodajalci.

L. M.

Rezerve v zdravstvu

Radovljici so člani predsedstva občinske konference SZDL kritično spregovorili o reorganizaciji zdravstva na Gorenjskem — Kako je učinkovita delitev dela in reorganizacija?

Občinska zdravstvena skupnost je bila lani v precej težkem položaju, zato so se med letom tudi domenili, da ji pomagajo z višjo prispevno stopnjo. Vendar pa niso sprejeli sporazuma o nadomestilu za poskodbe pri delu — od 168 organizacij združenega dela je le 67 organizacij podpisalo sporazum. Prav tako so v občini že opozorili na nekatere probleme, ki bi jih v zdravstvu moralni nujno rešiti predvsem zdravstveni delavci sami.

Najbrž ne gre toliko za to, da bi združili tri zdravstvene domove v občini, čeprav bi bili seveda prihranki lahko občutni. Bolj bi se bilo treba zavedati, da se je najbrž stabilizacija v zdravstvu izkazala kot omejevanje zdravstvenih storitev, namesto da bi se usmerila v iskanje notranjih rezerv, ki jih ni malo. Že res, da so märsikje opazni napori in tudi uspehi, ki pa so žal vse preveč pičili.

Gorenjsko zdravstvo se je reorganiziralo, a še do danes ni analize, kaj je prinesla reorganizacija, kaj so dosegli v delovni in sestavljeni organizaciji, kako poteka delitev dela. Še najbolj boleče je in vsem na očeh, da so posamezni zdravnik zaposleni v bolnicah, v drugih temeljnih zdravstvenih organizacijah pa delajo honorarno — kar se nikjer v zdrženem delu ne dogaja. Zanimivo bi bilo tudi vedeti, kako je izkorisčena oprema, kako kader, kakšen je fond izkorisčenosti delovnega časa, in šele tedaj bi lahko zanesljivo govorili o smotnejši delitvi dela in sredstev ter ne nazadnje tudi o združevanju.

Zasebna, »črna« zobozdravstvena praksa je najboljši pokazatelj razmer v zdravstvenih domovih. Nihče se pač ne bi odločil za »zasebno« zdravstvo z občutom, če bi mu te storitve nudili hitro in kvalitetno v zdravstvenih domovih. Tako pa cvete »šumarsvo«, nesprejemljivo za vse zdravstvo in za družbo nasploh.

Zdi se, da je tudi v zdravstveni skupnosti Slovenije in med posameznimi slovenskimi zdravstvenimi skupnostmi premašo sodelovanja, medsebojnega usklajevanja in marsikateri problem izhaja prav iz tega.

V Radovljici se torej zavzemajo predvsem za to, da bi bila reorganizacija bolj učinkovita, da sestavljena organizacija ne bi bila zgolj organizacijska obleka nad staro vsebinsko razmer in odnosov, temveč tisto, kar v resnicu mora pomeniti in storiti: poskrbeti za dosledno racionalizacijo na vseh področjih, od delitve dela do združevanja sredstev.

D. Sedej

Mile Milošević

Brigadirski manjko

6. junija, bo na zveznih in republiških delovnih akcijah spet zaseden mladinski ho-ruk. K hitrejšemu razvoju zaostalih krajev bodo takoj kot vsa leta doslej, pomagali tudi gorenjski brigadirji. Kranjani bodo sodelovali na Kozjanskem, v Istri in Valjevu, Ježani v Baru in Brkinih, Škofjeločani na Krasu, Radovljčani na Tržičem in Tržičani v Suhih krajini, razen tega pa bodo v nekaterih oblikovali še skupne bratske brigade.

Evidentiranje brigadirjev se je že iztekel. O tem, kakšni so rezultati, je prišvedovalo Mile Milošević, član centra za mladinske delovne akcije pri republiški konferenci ZSMS in regijski nosilec za Gorenjsko.

Stanje je zaskrbljajoče. Dovolj brigadirjev imajo le v jesenjski in tržiški občini pa tudi za pionirske brigade, katere vodiši so letos Tržičani, je prijav več kot dovolj. V drugih treh občinah trenutno poteka drugi krog evidentiranja. V Kranju, na primer, se je doslej prijavilo le 94 brigadirjev za vse štiri akcije, te pristojemo še bratsko v Hercegovem, pa bi jih morali pridobiti skoraj 140. Ne morem reči, vsaj za Kranj ne, da informiranje o akcijah ni bilo dobro zamišljeno. Tudi delo in živiljenje v sumih akcijah jih ne odbijata. Mislim, da se vse skupaj vsebuje predvsem v osnovnih organizacijah ZSMS. Zato bi se morale uveljaviti stalne občinske brigade ter zaživeti klub brigadirjev, ki naj bi bili aktivni vse leto.“

»Vse leto bi se morale odvijati tudi lokalne mladinske delovne akcije po krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, iz katerih bi črpali najboljše mladince za republiške in zvezne akcije. Žal lokalne v nekaterih občinah še vedno niso prav zaživle. V tem mesecu, kar je še časa do odhoda brigad, bo nekakor treba napeti vse sile, da bodo številčno kot tudi po sestavi izpolnile merila.«

»Sestavo brigad ne moremo biti zadovoljni. Učencev je dovolj, ker se jim sodelovanje na akciji steje v obvezno prakso. Tudi v organizacijah združenega dela smo imeli pretrgati napačno miselnost, da so za brigado dobrati tisti delavci, ki jih pač najlaže pogresijo. Drugače pa je s študenti. Ta problem traja že nekaj let. Prepričan sem, da jih bodo specializirane brigade, ki jih v Sloveniji letos prvič uvajamo, bolj pritegnile.«

H. Jelovčan

Ljubljanska banka

LJUBLJANSKA BANKA TEMELJNA BANKA GORENJSKE, objavljena na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja z dne 17. 4. 1981 prosta dela in naloge:

2 snažilki

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom, s poskusnim delom 3 mesecev.

Poleg splošnih pogojev za opravljanje del in nalog se zahteva: nepopolna osemletka in 1 leto delovnih izkušenj

Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske, služba splošnih poslov Kranj — JLA 1 (nova stavba) do 23. 5. 1981.

Prijavljeni kandidati bodo pismeno obveščeni o izbiri najkasneje v 30 dneh po zaključeni objavi.

Za odstotek manj bolniške

Škofja Loka — Lani je bilo v skofjeloški občini v poprečju na bolezniškem dopustu 4,41 odstotka delavcev, kar je za odstotek manj kot leta 1979. Odstotek je na poprečju Gorenjske. Kot so poudarili na torkovi seji izvršnega sveta občinske skupnine, se je sedaj potrebno prizadevati, da bi ta odstotek obdržali. Če pa stalež pade pod štiri odstotke, se to že pozna pri zdravju delavcev ali drugače povedano, potem najbrž hodijo na delo tudi bolni.

Vendar je pri tem potrebno poudariti, da je bilo za zmanjšanje bolezniških izostankov bolj malo narejeno v delovnih kolektivih. Največ so pripomogli administrativni ukrepi, ki jih je sprejela regionalna zdravstvena skupnost. Zato bi se morali zlasti v tistih delovnih in temeljnih organizacijah, kjer je odstotek delavcev v bolniškem staležu višji od 5 odstotkov, ponekod pa dosega celo 10 odstotkov, resno lotiti analize vzrokov za tako visoke izostanke z dela. Prav gotovo je, da delavci v teh podjetjih niso prav nič bolj bolni kot drugod in so izostanki posledica bodisi neurejenih razmer.

L. Bogataj

Zakaj delegati molče

Aprilska seja kamniške občinske skupnosti je bila tiha. V zboru združenega dela so delegati molče dvignili roke, čeprav so sprejeli poročilo o nespodbudnih rezultatih gospodarjenja v preteklem letu ter analizo kadrovske politike v občini, ki je nizala vrsto žgočih problemov.

Ali je bilo torej gradivo nedorečeno ali je odpovedala delegatska funkcija in delegati v svojih sredinah niso dobili v roke pripomb in predlogov?

Na vprašanje se navezujejo podatki, da je v zadnjem času na sejah občinske skupnosti vse manj delegatskih vprašanj. Če pa že so, se večinoma nanašajo na komunalne zadeve, kar seveda sodi na skupnosti komunalne skupnosti. Zaskrbljajoča je tudi prisotnost na sejah. V zboru združenega dela v zadnjem času sedi le 76 odstotkov delegatov. Iz nekaterih organizacij združenega dela kot so Utok, Gradišće, Zarja, Alprem jih desetkrat in večkrat ni bilo.

Kaj so torej vzrok delegatskemu nedelu? Izvršni svet kamniške občinske skupnosti je zaradi tega pretekli torek »odšel na teren«. Seatal se je v Živilski industriji Eta skupaj z delegacijo za zbor združenega dela, predstavniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij ter vodilnimi delavci Ete. Praksa, ki jo izvršni svet goji že nekaj časa in podobni sestanki v Stolu in nekaterih krajevnih skupnostih, neposredni in odkriti pogovori, so razjasnilni problemi.

Kaj so torej povedali delegati v Eti?

Gradivo je često preobsežno in nerazumljivo. Če bi se hoteli pregristi skozenj, bi sedeli vse dopoldne. Priznamo, da smo se redkokdaj za obrazložitev obrnili na predlagatelje dokumentov, tudi pomoči svojih strokovnih delavcev ali družbenopolitičnih organizacij nismo iskali. Radi bi bili bolj aktivni, poučeni o delu delegatov.

Delegacije so torej zaprte vase, zato se trga vez med organizacijami združenega dela in občino. Zato gredo često brez pripomb in predlogov mimo dokumenti, ki nalagajo materialne obveznosti organizacijam združenega dela. O njih bi vendar morali svoje reči tudi samoupravni organi in vodilni delavci. Ni nam treba pogledati daleč nazaj, saj na primer koncem lanskega leta plani samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje na ravni republike niso »pritegnili pozornost« delegatov, čeprav so nalagali materialne obveznosti, ki niso bile usklajene z v republiki sprejetimi stališči.

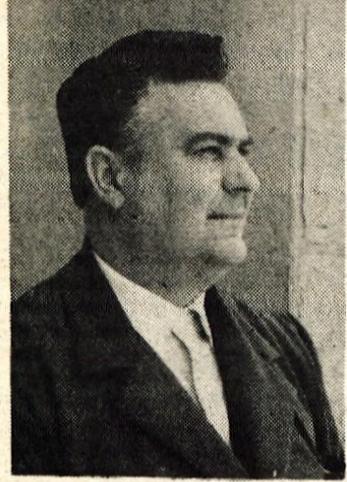
Pod črto torej lahko zapisemo, da so delegacije takoreč še vedno na drugem tiru, na prvem so seveda samoupravni organi. Delegacije so — tudi po svoji krivdi — prepričene same sebi. Prepričenost, ki je skorajda nerazumljiva, ko gre za stvari, ki so življenjskega pomena za organizacije združenega dela.

M. Volčak

V temeljni organizaciji LIP Tomaž Godec

Kalorije iz lubja

LIP Bled se skupaj z Gozdnim gospodarstvom Bled pripravlja na izgradnjo kotlovnice v Bohinjski Bistrici — Največji izvozniki pohištva in opažnih plošč — Brez stanovanjskih problemov

JANEZ STARE, VODJA PRIPRAVE PROIZVODNJE:

»Naložba v kotlovnico bo veljala več kot 50 milijonov dinarjev in upamo, da bomo dobili potrebne bančne kredite. Lubje bi koristno uporabili in spreminali v kalorije ter prihranili pri kurjenju z mazutom. Veliko bi tako pridobil in se energetsko osamosvojili.«

Bohinjska Bistrica — Po prvih treh mesecih beleži delovna organizacija LIP Bled za 40 odstotkov večji celotni dohodek in dokaj dobre izvozne rezultate. Med temeljnimi organizacijami LIP pa je največji izvoznik temeljna organizacija Tomaž Godec v Bohinjski Bistrici, ki izvaža predvsem opažne plošče in pohištvo. V tej temeljni organizaciji pa so v prvih treh mesecih letosnjega leta zabeležili za 52 odstotkov večji celotni dohodek, izvozili 43 odstotkov proizvodnje ali za milijon 700.000 dollarjev. Rezultati so ugodni, čeprav so porabljeni sredstva naraščala, bremenijo jih precej visoke obveznosti iz dohodka, višje cene repremateriale. V prvih treh mesecih leta vedno izvažajo nekoliko manj, večja je prodaja na tuje v naslednjih mesecih.

Največji obrat temeljne organizacije, ki zaposluje okoli 460 delavcev, je obrat opažnih plošč, sledi obrat pohištva, obrat zidakov iso-span. Vsako leto imajo precejšnje težave s sekanci, ki jih potrebujejo za proizvodnjo iso-span zidakov, ki jih odkupujejo vsa večja gradbenega podjetja, precej pa jih že uporabljajo tudi zasebniki. Okoli 70 odstotkov proizvodnje opažnih plošč namenijo za izvoz, prav tako odhaja na Švedsko, v Francijo in v Švico njihovo struženo pohištvo. Zalog domala nimajo.

Temeljna organizacija LIP Tomaž Godec iz Bohinjske Bistrice pa se srečuje s precejšnjimi težavami pri uvozu opreme, strojev, saj se pripravljajo na rekonstrukcijo strojnice. Čeprav so med največjimi radovljiškimi izvozniki, so problemi pri uvozu opreme stalni, posebno uvozni postopki so dolgotrajni.

D. Sedej

Cesta plužena do Sorice

ŠKOFJA LOKA — Izvršni svet občinske skupščine je na torkovi seji podprt predlog, da se cesta Sorica — Soriška planina uvrsti v 2. kategorijo. Do sedaj je bila uvrščena v 3. kategorijo, v kateri ceste plužijo in vzdržujejo, dokler je to možno z normalnimi plugi, potem pa jih zapro. Pročinjo za uvrstitev v 2. kategorijo v kateri ceste tudi pozimi vzdržujejo tako, da so normalno prevozne, so v Škofji Loki vložili na republiško skupnost za ceste že leta 1974, ko so začeli urejati športno rekreacijski center na Soriški planini, vendar zahtevek tedaj ni bil odobren. Na cesti je namreč bilo vrsto zelo težkih vzponov, pogosti zameti in plavovi.

Ker je cesta obnovljena in širša, je po mnenju Škofjeločanov in tudi drugih, zlasti turističnih ustanov, možnost, da se cesta uvrsti v višjo kategorijo, kar bi pomenilo, da bi bila tudi v zimskem času normalno vzdrževana. To bo velika pridobitev zlasti za ljubitelje smučanja.

L. B.

V temeljni organizaciji LIP Bled Tomaž Godec izvažajo predvsem opažne plošče in struženo pohištvo... Foto: D. Sedej

NA DELOVNEM MESTU

Pravkar si je navozil finega peska od nekod, dodal cement in na pločniku novega nadvoza Zasavske ceste napravil pravo »mešino». Niso ga motili mimo-vozeči avtomobil. Hitel je brez naslanjanja na lopato, kakršnega smo vajeni, pa čeprav daleč naokrog ni bilo nobenega nadzornega »očesa«. Prav zaradi tega je pritegnil pozornost.

Iz Struge pri Ohridu je doma in trenutno z njegovo gradbeno skupino kooperant Cestnega podjetja Kranj, ki potrebuje delavcev tudi od drugod, da hitro dokonča to novo Zasavsko cesto

in potem še spodnjo, ki bo prišla na most. Hudo se že mudi. 1. avgust, ko naj bi bil novi kranjski most z vsemi dohodi odprt, se neusmiljeno bliža.

O tem, kako se počuti v Sloveniji in v Kranju smo ga povprašali. Pa je povedal, da skupaj s sodelavci stanuje v samskem domu Cestnega podjetja v Naklem, da so povsem zadovoljni tako s stanovanjem kot tudi s hrano. Dobra je in dovolj je je. Na gradbišču jih pripeljejo in tudi malico jim dostavijo. Tudi ob nedeljah imajo poskrbljeno za tople obroke. Res se ni pritoževali. Zadovoljni so fantje tudi z osebnim dohod-

kom, saj jim zneset, da delajo nadure, tudi do deset tisočakov.

Počutje pri delu je torej dobro. Le prosti čas v Kranju ni morda kje prebiti. Največ hodijo v kino. Ni v Kranju prave zabave za delavce iz drugih republik. Že takoj ni nobenega plesa v Kranju, pa četudi je, naših plesov ne poznajo in so le bolj gledalci. Gredo pa tudi na izlete. Tja do Kranjske gore, pa na Smarjetno, največ pa se zadržujejo po mestu. Rabijo pa seveda tudi počitek, kajti delo gradbenega delavca zahteva dosti moči. Vendar, da je lepo vreme, potegnejno, da bi nadoknadiли izgubo časa zaradi slabega vremena.

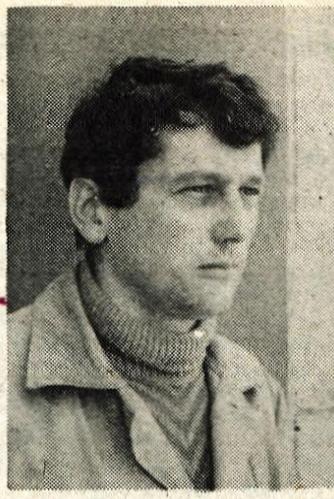
Lepa se jim zdi Slovenija. Podobna je njihovi Makedoniji. Tudi tam je pomlad prav taka, le bolj zgodna je. Tudi visoke gore imajo, kot mi. Le hladno je tu pri vas, potozi in zaradi slabega vremena precej dni niso mogli delati.

Ne, slovensko še ne zna. In bo tudi trajalo, preden se bo kaj naučil. Težak je vaš jezik, pravi. S srbohrvaščino se sporazumevajo. Vendar, pravi, bolje je že, kot pred meseci, ko smo delali v Mariboru, ko smo bili prvi v Sloveniji. Ko pridemo prihodnjih, se bomo pa zagotovo že bolje znašli.

D. Dolenc

Džabir Dauti — gradbeni delavec pri Cestnem podjetju

PAVLE MALEJ, predsednik delavskega sveta:

»V zadnjem času smo najvet razpravljali o katalogu del in nalog, ker so se pojavili nekateri novi predlogi in je bilo potrebnih nekaj sprememb. V minulem obdobju pa smo na delavskem svetu vedno sregovorili o proizvodnih rezultatih in predvsem o problematiki, medtem ko v LIP socialnih ali perečih stanovanjskih problemov nimamo. V zadnjih letih smo jih sproti reševali.«

V obratu žaga ali v primarni predelavi razčagajo vso hlodovino — okoli 44.000 kubičnih metrov hlodov. Ves razčagan les uporabijo, kupiti pa morajo okoli 5.000 kubičnih metrov. Lesnih odpadkov nimajo, ker vse zmeljejo v sekance, ki so potrebni za izdelavo iso-spana. Zagovino pokurijo v strojnici, nov način kotlovnice pa predvideva tudi kurjenje lubja. Skupaj z GG Bled so že izdelali programe za kotlovnico, naložba bo veljala okoli 50 milijonov in pol dinarjev, problem so le bančni krediti. Upajo, da bodo letos z izgradnjo začeli in tako spreminali lubje v potrebne kalorije ter se energetsko osamosvojili. Opravili bodo še nekaj drugih investicijskih del, v zadnjem času se dogovarjajo o delni izdelavi opreme za luponjenje hlodovine z RIKO iz Ribnice in z avstrijsko firmo.

D. Sedej

Skupno zavarovanje — nižja premija

Če bo sklenilo kolektivno zavarovanje 80 odstotkov kmetov, bo premija za tretjino nižja — Kmetje bodo prispevali 250 din za zavarovanje krave ali telice in 140 din za pitance — Občinska skupščina bo krila polovico stroškov, 5 odstotkov Mesoizdelki in 5 odstotkov kmetijski zadružni

SKOFJA LOKA — Skupno zavarovanje živine so že pred nekaj meseci uveli v kranjski in tržaški občini, pripravljajo pa ga v jeseniški in škofjeloški občini. Prednost skupinskega zavarovanja je predvsem v večji in bolje organizirani preventivni oziroma večji skrbi za zdravje govedi, za kmeta pa v nižji premiji. Sedaj so bile premije tako visoke, da kmetje niso zavarovali niti polovice živine, kaj šele celoten hlev.

Zavarovanje živine torej omogoča kmetu večjo gospodarsko varnost, načrtnejšo ter boljšo proizvodnjo in več tržnih viškov. Vendar se zavarovanje brez družbenih podpor ne bo moglo uveljaviti, zato se morajo v akcijo vključiti vsi, ki so odgovorni za razvoj kmetijstva. Računajo, naj bi v skupinsko zavarovanje živali pri kmetih kooperantih škofjeloške občine vključili 4500 krav in pripaščenih telic ter 6700 glav mlade pitane živine.

Krave in telice naj bi bile zavarovane za enotno ceno 16.000 dinarjev, mlada pitana živina pa za 46 dinarjev za kilogram tive teže, vendar s tem, da je ob škodi upoštevana najvišja teza 500 kilogramov. Zavarovalna premija za kravo ali telico bi znašala 625 din in za pitano govedo 340 dinarjev. Skupno bi veljalo zavarovanje govedi dobrih 5 milijonov dinarjev.

Ker pa bi kmetje težko sami pokrili stroške zavarovanja, je predlagano, naj bi iz sredstev občinskega proračuna letos pokrili polovico potrebnih sredstev, 5 odstotkov naj bi prispevali MiG TOZD Mesoizdelki, 5 odstotkov kmetijski zadružni Skofja Loka in Žiri. Lastnik oziroma rejec živali pa bi prispeval 40 odstotkov celotne premije, kar znaša na kravo oziroma brez telico 250 din in za mlado govedo 140 din.

Za delo v zvezi z zavarovanjem letos je že dogovorjeno, da ga bodo opravili sodelavci zavarovalnice Triglav ob sodelovanju in pomoči kmetijske zadruge Škofja Loka in Šora Žiri, ki bosta pripravili seznam članov zadruge po zadružnih enotah, informirali svoje člane o pogojih zavarovanja in s svojimi sodelavci sodelovali pri razširjanju sodelovanja. Kmete je ob zavarovanju potrebno opozoriti, da je na ta način zagotovljeno zavarovanje le za del vrednosti živine, na stroške reja pa je možno zavarovanje do polne vrednosti.

L. Bogataj

Eta smelo zastavila izvoz

Kamniška Eta beleži v letosnjih prih treh mesecih dobre poslovne rezultate — Izvoz port stel kar za 76 odstotkov — Vse več težav pa ima surovinami, saj se pri pridelovalcih vrtnin sooča konkurenco drugih pridelovalcev

KAMNIK — Živilska industrija Eta si je letos zadala zahtevni proizvodni načrt predelati kar 12.000 ton konzervirane zelenjave in gočnih jedil. Zaradi neugodnih gibanj na oskrbovalnem trgu — surovine in embalaža so vse dražje — planirani 30 odstotni porast dohodka skušajo doseči z večjim obsegom proizvodnje in ne z dvigovanjem cen, kar bi nedvomno vplivalo na upad prodaje.

Eta v letosnjih prih treh mesecih beleži dobre poslovne rezultate, saj je dohodek port stel kar za 54 odstotkov in je znašal 35 milijonov dinarjev. V prodajo je šla namreč tudi lanska proizvodnja, ki je pri Eti izrazito sezonskega značaja. Jeseni se skladišča napolnijo in zalogo razprodajo tja do konca marca. Zato tolิกnega porasta dohodka do konca leta ne bodo obdržali.

Zelo razveseljivi pa so letosni izvozni uspehi. Eta je smelo zastavila izvoz, ki je v prih treh mesecih porastel kar za 76 odstotkov. Glede na že sklenjene pogodbe jih bo do konca leta uspelo uresničiti izvozni načrt, prodati na tuje za 28 milijonov dinarjev izdelkov. Eta je seveda na listi aktivnih kamniških izvoznikov, saj bo letos uvozila za 6 milijonov dinarjev repremateriale in surovine. Iz uvoza namreč prihajajo šampinjoni in olive, z novo farmo šampinjonov v Radljah ob Dravi pa bo tudi ta uvoz odpadel.

Eta ima vse več težav pri oskrbi s surovinami. Vrtnine dobiva od pri-

delovalcev iz drugih republik, predvsem iz Sremske Mitrovice, Štrmece in Podravine, pri katerih se bolj sooča s konkurenco drugih pridelovalcev. Do lani takoreč ne poznali besede sovlaganje v kmetstvu. Sklenjeni samoupravnimi zvezumi vsebujejo tudi možnosti sestavljanja in takšnih želja pridelovalcev. Često gre tudi za izstavljanje in brez vnaprejšnjega plačila surovine težko dobiti. Na težav ima Eta s kumaricami, kateri pridelava terja veliko ročnega delovalca. Delovalci pa seveda vredno opozarjajo. Eta letos začela z akcijo pridelavo v Sloveniji. Vendar pri kmetih ne omisla odmeva, saj pridelavo vrednočno našla zaradi domanikanja delovne sile.

Poseben Etin problem je sezonski del. V poletnih mesecih, ko imajo največ dela, poklicajo dijake, studente, gospodinje, da čistijo paprte. Drugače ne gre, kupili so stroje za čiščenje paprike, vendar ta sestavlja preveč zmečka in mehanske čistilne. Lani so zaradi slabe letine kumarice predelali več paprike in znali so zaradi večjega obsegga čiščenja priprave na listi krščenja pri pogodbah o delu. Problem, ki ga bodo v kamniških občini seveda moral razumevati, je zaradi strogega držanja pravipisov nedvomno povzročili motnje proizvodnji.

M. Volček

Škofja Loka — V prostorih osnovne šole na Trati, je od 13. maja do 30. maja tečaj za voznike viličarjev, ki ga obiskujejo delavci LTH-Termike, Kmetijske zadruge, SGP Tehnika in drugi. Organizira ga delavska univerza Škofja Loka v sodelovanju z Železarskim centrom Jezinci, ki daje del inštruktorjev za ta poklic. Za tečaj so prijavilo 100 candidatov.

čas iz komedije *Kaktusov cvet*, ki so jo zagnani brezjanski kulturniki
v sodelovanju na oder marca letos in je pri občinstvu doživel navdušen sprejem.

Navdušenje ne pojenja

Kulturno-umetniško društvo Brezje ima v novem domu odlične pogoje za delo – Clani društva so udarčniško postavili oder in nanj že v prvi sezoni v gledališki uprizoritvi

Brezje – Dobrih dvajset let za delo na Brezjah praktično bodo nikakršnih pogojev in dejstev je povsem zamrla. Brezje se pa če ne da delati in vodstvo proslave so pripravljali v gostišču Dobrča. Pozabljeni so tasi in prijeten je bil pogovor s kulturno-umetniškega društva, saj so po plodni sezoni polni načrtov.

V letu 1979 so na Brezjah odprli krajnji dom, ki so ga poimenovali Dom družbenih organizacij. Je prostor dobilo tudi kulturno-umetniško društvo, ki so ga osnovali dva meseca prej. Vse teje že dvesto članov. Nova domačija pa ni imela odra in prve so pripravili kar na provizorij. Lani pa so si zadali nalog, da postavijo oder. Posekali so pod vodstvom Janeza Debreljanida oder. Preko 350 udarnih

kih ur so opravili. Denarno jim je pomagalo brezjansko turistično društvo, ki je za materialne stroške najprej namenilo milijon starih dinarjev, kasneje še nekaj več kot štiri. Stari milijon dinarjev je primaknila še radovljiska kulturna skupnost in 29. novembra lani je bila proslava že na novem odru.

Odtlej kulturno delo na Brezjah doživlja pravi razmah. Začetno navdušenje ne pojenja, bogate ga nove zamisli in načrti. V sezoni, ki se izteka, so postavili na oder dve gledališki predstavi. Mlajša igralska skupina Linhartovo Županovo Miko, starejša skupina pa delo francoskega dramatika Gredya Kaktusov cvet. Premiera Županove Miske, ki jo je na brezjanskem odru režiral Alenka Bole-Vrabec, je bila ob slovenskem kulturnem prazniku. Starejša igralska skupina pa je pod režiskim vodstvom Dolfeta Anderleta stopila na oder 22. marca. Obe predstavi sta pri domačini naleteli na ugoden sprejem, dvorana, v kateri je 170 sedežev, je bila tudi pri ponovitvah vselej polna. Kaže, da so krajan resnično pogrešali domačo. Izbuditeljsko kulturno ustvarjalnost. S predstavama so gostovali v sosednjih krajih, s Kaktusovim cvetom v Ljubnem, Mošnjah in na Breznici, mlajša skupina pa je z Županovo Miko nastopila kar devetkrat in sodelovala tudi v letošni Naši Besedi. Brezjani pa so si letos poleg domačih predstav lahko ogledali tudi predstave gostuječih skupin iz Ribnega, Ljubnega, Tržiča, celovečerni koncert pa je imel moški pevski zbor Anton Tomaž Linhart iz Radovljice. Tudi tedaj je bila dvorana vselej polna.

Clani brezjanskega kulturno-umetniškega društva, ki mu predseduje Dušan Kocjančič, dramsko sekcijsko pa vodi Bernarda Podlipnik, pa se že pripravljajo na novo gledališko sezono. Preizkusili smo se s komediojo, so nam dejali, jeseni bomo naštudirali Kastelko. Mladinska skupina pa se je odločila za Obtoženega volka Žarka Petana. Volje za delo jim na manjka in čez poletje bodo igralci vsak zase študirali besedilo, jeseni bodo takoj začeli z vajami in premiera bo ob prazniku republike.

Dobroba je torej zaživila gledališka dejavnost, načrtujejo pa ureditev knjižnice. Prostor imajo in knjige zložene na kupu čakajo, da se bo nabralo nekaj denarja za police. Prizadevajo si, da bi osnovali moški pevski zbor, saj je županjanje veliko. Največja težava pa je pevovodja, ki ga ne morejo dobiti. Razmišljajo tudi o likovni dejavnosti, saj v njihovem kraju živi slikar Anton Plemelj, ki bi izbuditeljem lahko dal prve napotke za delo.

M. Volčjak

Kultura in rekreacija

Stražišče – V okviru Dnevov stražiške mladine bo v soboto, 9. maja ob 16. uri za razvedrilo poskrbelo nogometna tekma, v kateri se bosta pomerili ženski ekipo Kultura-trim (članice dramske sekcijske DPD Svoboda Stražišče) in SD Predsedstvo (članice predsedstva stražiške mladine). Stražiški mladinci so torej domiselnno povezali kulturo in rekreacijo. Tekma bo na igrišču za samopostežno trgovino (nekdanje igrišče Savica).

KOPJA LOKA – V galeriji v lesu so včeraj odprli knjižni razstavo NOB v slovenski matiki. V počasnitve 40-letnega vstaje je pripravil Kulturni center Kamnik – knjižni sodelovanjem Narodne in zvezdne knjižnice v Ljubljani. Razstavo si lahko ogledajo do 16. maja.

NOB – V paviljonu NOB na ogled razstava Titova vstaja z Gorenjsko. Odprta je dan razen pondeljka od 19. ure.

Stop za pesmico

KRANJ – V sredo, 13. maja, ob 17. uri bo boste lahko v pravljitvi sobi Pionirske knjižnice v Krnu prisluhnili otroškim pesmim Jožeta Snoja ob spremljavi glasbe. Recital »Stop za pesmico«, ki je pravzaprav gledališka stvaritev bodo pod režiskim vodstvom Alenke Bole-Vrabec izvedli učenci Osnovne šole iz Radovljice.

Srečanje pevskih zborov

ŠKOFJA LOKA – Zveza kulturnih organizacij iz Škofje Loke bo v mesecu maju in juniju pripravila tradicionalno srečanje pevskih zborov Škofjeloške občine. Razdeljeno je na pet koncertnih večerov.

V soboto, 9. maja, ob 20. uri bodo v kulturnem domu Sv. Duh pri Škofji Loka nastopili: Gorenjevaški oktet, pevski zbor Društva upokojencev Škofja Loka, mešani pevski zbor Iskra iz Šeleznikov in domačini – moški pevski zbor KUD Ivan Cankar Sv. Duh.

V nedeljo, 10. maja, ob 16. uri se bodo v kinodvorani na Češnjici v Železnikih predstavili: mešani pevski zbor Iskra Železniki, Dekleta z Bukovice, moški pevski zbor KUD Janko Krmelj iz Reteče in ženski pevski zbor DPD Svoboda iz Žirov.

V soboto, 16. maja, ob 19.30 bodo srečanje gostili Retečani. V reteškem kulturnem domu bodo nastopili: oktet Cvetko Golar iz Škofje Loke, nonet Blegoš iz Poljan, moški pevski zbor podjetij Žiri in domačini – moški pevski zbor KUD Janko Krmelj Reteče.

V nedeljo, 17. maja, ob 18. uri se bodo v kulturnem domu v Poljanah srečali: nonet Mladi zadružniki iz Škofje Loke, komorni pevski zbor Loka iz Škofje Loke, moški pevski zbor Alpina Žiri in domačini nonet Blegoš Poljane.

V soboto, 6. junija, ob 20. uri pa se bodo občinstvu v Zadružnem domu v Žireh predstavili: oktet Jelovica iz Škofje Loke, moški pevski zbor KUD Ivan Cankar iz Sv. Duh, mešani pevski zbor Lubnik iz Škofje Loke in domači, ženski pevski zbor DPD Svoboda Žiri.

Preimenovanje AKZ Kranj

KRANJ – V soboto, 9. maja, ob 18. uri se bodo v prostorih kranjske gimnazije na izrednem občnem zboru zbrali člani akademskega komornega zabora Kranj, ki ga vodi dirigent Matevž Fabjan. Občni zbor, ki bo odprt javnosti, je sklican zaradi preimenovanja pevskega zabora. Ima Akademski komorni zbor že dolgo ne ustreza več, saj 60-članski zbor ni komorna zasedba. Po tehničnem premisleku so se odločili za ime Akademski pevski zbor France Prešeren.

Na občnem zboru bodo med častne člane sprejeli skladatelja in dirigenta Radovana Gobca, ki je za kranjski pevski zbor napisal že več krstnih izvedb, ter Valentina Pivka, ravnatelja kranjske gimnazije, v kateri ima zbor prostor za vaje.

Po občnem zboru pa bodo odprli zborovsko pisarno, ki so jo uredili v gradu Kieselstein.

Praznik žirovskih fotoamaterjev – Fotosekcija Planinskega društva Žiri je v počasnitve 40-letnice OF slovenskega naroda in praznika dela pripravila v galeriji Ivan Tavčar v Gorenji vasi četrto razstavo fotografij. Sodeluje 14 fotografiskih ustvarjalcev, ki se predstavljajo z 88 novejšimi fotografijami, ki so ujeli življenje in dogajanje v Žireh in njihovih okolic. Svečano otvoritev razstave je s pesmijo obogatil Gorenjevaški oktet, ki je ob tej priložnosti za svoje kulturno delo prejel občinsko priznanje OF. Po otvoritvi so se člani fotosekcije pod vodstvom mentorja, mojstra fotografije Vlastje Simončiča dogovorili o nadaljnjem delu. Poživili ga bodo z novimi razstavami in poskrbeli tudi za strokovno vzgojo na svojem področju. Na sliki: Silva Brank v imenu Zveze kulturnih organizacij Škofja Loka čestita razstavljalcem.

V spomin ustvarjalcu dražgoškega spomenika

Boris Kobe, arhitekt in slikar, rojen v Ljubljani leta 1905, je umrl 3. maja 1981. Rojstvo in življenje sta ga navezala na Ljubljano, toda kot zrel umetnik je odkril in se povrnil v svet Dolenske, odkoder so bili njegovi starši. Čeprav navezan na svet izgubljene dolenske domačije pod bokom mračnega Roga in valom osončenih vinskih bregov nad Stražo, na svet, ki diha s skrivnostjo kočevskih gozdov, je veliko daroval tudi Gorenjski.

Kot arhitekt je za Gorenjsko načrtoval v planinskem okolju (Komna), ustvaril je spomenika internircem na Podljubljainu in dražgoški bitki v Dražgošah. Kot slikar je ustvaril veliko sliko »Loški pasijon« (last Gledališkega muzeja) in zaokroženo zbirko »Visoška kronika« ter ilustracije za knjižno izdajo tega dela.

Boris Kobe je končal študij arhitekture v Ljubljani pri profesorju Plečniku leta 1929, slikarsko pa se je izpopolnjeval na Academie de la grande Chaumiére v Parizu, kjer je začel delati tudi ciklus slik »Križev pot slovenskega naroda« (last Muzeja revolucije v Ljubljani). V letih 1938–1945 je, razen v obdobju internacije, kot mestni arhitekt Ljubljane realiziral poleg parkov, stanovanjskega naselja za Bežigradom, most čez Gruberjev prekop, tudi prva ureditvena dela v Stari Ljubljani. Bil je profesor na fakulteti za arhitekturo in honorarni profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Uveljavil se je tudi na področju filmskih scenografij in za film Na svoji zemlji prejel skupaj z arh. Tonetom Mlakarjem drugo zvezno nagrado za scenografijo.

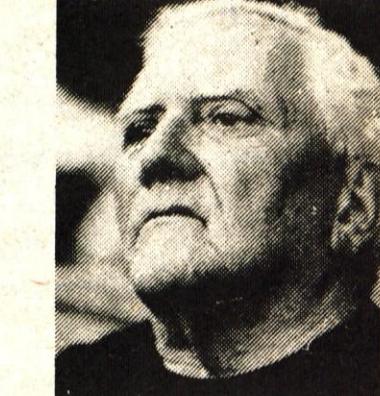
Poleg te nagrade je dobil Levstikovo nagrado za ilustracijo Visoške kronike, drugo nagrado za opremo knjige Janeza Menarta Srednjeveške balade, nagrado mesta Ljubljane za delo pri oživljanju Staro Ljubljane. Za udeležbo v organiziranem osvobodilnem delovanju v okupirani Ljubljani je prejel častno priznanje Skupščine mesta Ljubljane. Odlikovan je bil z redom dela prve stopnje, z redom zaslug za narod z zlatom zvezdo, z redom republike z zlatim vencem.

Posebno poglavje v delu Borisa Kobeta je predstavljalo slikarstvo, ki ga v vsej obsežnosti ne bomo mogli opisati kakor tudi nismo mogli naštetiti vse njegovih spomenikov NOB in drugih del s področja arhitekture. Vse Kobetovo slikarstvo bi lahko strnili pod en naslov: »S poti«, pot trajajoča polnih šest desetletij od leta 1921 dalje in dokler mu ni roka s čopičem v roki omahnila v smrti. Opus »S poti« zajema praktično vse njegovo slikarsko snovanje iz katerega izdvajam posamezna zaokrožena poglavja, ki jih je pokazal na samostojnih razstavah. Naštejmo samo nekatere: svet Trdinovih bajk (razstava 1969), Svet viharnikov (1970, Kamnik), Bajke in povesti o Gorjancih (1971, Ljubljana, Krka od izvirov do Soteske (1971, Novo mesto), in vse do cikla Po poti Gubčeve brigade (1976).

V vseh teh delih se Kobetova umetniška izpoved prepleta v zanimivo sintezo magičnega in realnega in pri vsem tem odloča barvna živahnost, svežost in včasih nenavadno prečiščena linija zariše kar eksprezionistično obliko.

Sestdeset let je nastajal slikani dnevnik njegovih popotnih vtičov iz domovine in tujine, po sledovih bajk, po dolinah rek in po sledovih partizanskih brigad. Ustvaril je dela, ki se pokoravajo zdaj postavam zemlje, zdaj duhovitim meditacijam, zdaj vedro pritrjujejo življenju, se spreminjajo v resignacijo in v slutnjo smrti. Sredi še vedno ustvarjalnega nemira, sredi rojstnega mesta, ki mu je ustvarjal novo podobo in ohranjalo staro središče, sredi slik obdarjenih z barvnim spevom dežele, ki se je prebujala pod slikarjevimi čopičem, je umrl umetnik, ki je bil mestu in deželi vsaj v hrepenjenju zvest, kar ni najmanjša vrednota njegove čustvene umetniške izpovednosti.

Andrej Pavlovec

Tekmovanje pihalnih orkestrov

JESENICE – V soboto, 9. maja, ob 16. uri bo v Čufarjevem domu potekalo eno od osmih izbirnih tekmovanj letošnjega, že osme tekmovanja pihalnih orkestrov Slovenije. V celoti je namreč razdeljeno in izbirni in sklepni del. Izbirni tekmovanja sta bili že v Preboldu in v Lendavi, jutri bo torej na Jesenicah, do konca maja pa se bodo zvrstile še v Kočevju, Radljah ob Dravi, Novi Gorici, Krškem in

Slovenskih Konjicah. Sklepni del tekmovanja bo 6. in 7. junija na Bledu.

Na Jesenicah bodo nastopili: pihalni orkester Gorje pri Bledu, ki ga vodi Lojze Velkavrh, pihalni orkester Vrhnik pod vodstvom dirigenta Viktorja Zadržnika, pihalni orkester Poštar iz Ljubljane, ki ga vodi Viktor Kavalič, pihalni orkester Tržič pod vodstvom Andreja Puharja, godba na pihalu DPD Svoboda Lesce pod vodstvom Branka Lacka, pihalni orkester Kranj pod vodstvom Branka Markiča in domačini – pihalni orkester jeziških zelezarjev, ki ga vodi dirigent Ivan Knific.

Pihalni orkestri so uvrščeni v tri težavnostne kategorije, ki so jo izbrali s tem, da so se odločili za obvezno skladbo. Vsak bo namreč izvedel tri skladbe: prvo za uigravanje, ki se ne bo ocenjevala, drugo obvezno skladbo in tretjo po lastni izbi. Izvajanje bo ocenjevala posebna žirija, ki bo z vseh izbirnih tekmovanj v sklepni del uvrstila 16 orkestrov.

Tekmovanje slovenskih orkestrov, že osmo po vrsti, so pripravili. Zveza kulturnih organizacij Slovenije in občinske zveze iz posameznih krajev ter Združenje pihalnih orkestrov Slovenije. V koncertnem programu je obsežno kot še nobeno doslej. Od več kot 110 pihalnih orkestrov v Sloveniji se jih je prijavilo 59, od tega 16 v prvo težavnostno stopnjo, 26 v drugo in 17 v tretjo. Blizu 3.000 godbenikov širok Slovenije se je torej pripravljalo za nastop. Združenje pa je s pripravami pričelo takoj po zadnjem srečanju, ki je bilo leta 1977.

Trdne vezi z domovino

avstrijskem Badgasteinu, je na predavanjih z diapozitivi o zanimivostih in lepotah naših krajev letos prvič privabil v Bohinj. Nastanili so se v SKI hotelu na Voglu, za katerega najdejo same pohvalne ocene. Po dopoldanski smuki, ko je bilo smučišče zaradi otoplitrve še kolikor toliko uporabno, so mladi gostje pod njegovim vodstvom izkoristili čas za poučne izlete v bližnjo in daljno okolico in za kopanje v bazenu hotela Zlatorog. Peš so se podali okoli jezera do slapa Savice v bližnja naselja. Obiskali so grad in otok na Bledu ter opravili celodnevni izlet v Ljubljano in v Postojno.

Nedvomne zasluge tovariša Pibra, da bo tudi v prihodnjem vse več nemških gostov v Sloveniji, pa niso samo v njegovem nenehnem prizadevanju za vsestransko seznanjanje z našo domovino in ustvarjanju medsebojnega zaupanja, pač pa so povezane tudi z njegovim aktivnim delom v slovenskem kulturnem

sportnem društvu Bled iz Essna. To bo prihodnje leto slavilo že 10-letnico obstoja. Tovariš Piber je bil soustanovitelj društva in pobudnik, da je dobilo ime po Bledu. Kot dolgoletni predsednik je bil organizator proslav ob slovenskih in jugoslovanskih praznikih in eden glavnih nosilcev srečanja društev naših delavcev iz Zahodne Evrope pred šestimi leti v Essnu.

Kot vrhunski metalurški izvedenec je navzlic razmeroma dobrim življenjskim pogojem v tujini vseskozi trdno povezan s svojim domačim krajem, kamor redno prihaja in vzpostavlja stike z našimi ljudmi in organizacijami. Na Blejski Dobravi si je zgradil hišo, kamor se bo vrnil z družino.

Lepo bi bilo, ko bi njegovemu zgledu navezanosti na domovino sledilo še več naših ljudi, ki živijo začasno na tujem.

JR

Jesenice - Pred nedavnim se je sestal aktiv ZZB NOV v jeseniški železarni na svoji letni skupščini. V poročilu je dosedanji predsednik Tonček Dežman poudaril, da je bil aktiv s svojimi petimi komisijami zelo dejaven in uspešen. Med drugim so na skupščini potrdili predlog za organizacijo srečanja vseh borcev iz slovenskih železarn avgusta letos na Mežaklji. Izvolili so tudi novo vodstvo aktivu, katerega novi predsednik je Peter Žbontar, dosedanjemu predsedniku pa so se zahvalili za prizadetno delo. Na sliki: del udeležencev skupščine - Besedilo in slika: B. B.

Nov revolucionarni zanos

Albin Mrak bo delegat radovljiske občine na III. kongresu samoupravljalcev - Samoupravljanje je boljše tedaj, če vodstveni in vodilni kader ni ovira

Zapuže - Med tremi radovljiskimi delegati za III. kongres samoupravljalcev je tudi Albin Mrak iz Sukna Zapuže, kjer je predsednik delavskega sveta. Kaj pravi o pripravah na kongres o samoupravljanju in o delu sindikalnih organizacij?

»Mislim, da v vseh tistih delovnih okoljih, kjer so vodilni in vodstveni delavci pripravljeni prisluhniti problemom v kolektivu in se zavzeti za čim boljše samoupravne odnose, lahko govorimo o dobrem delu in o uspehih. Pri tem pa se je povsod treba zavedati, kaj je možno v določenih okoljih in v določenih razmerah konkretnega storiti, kdaj in kje ni možnosti. Vsak samoupravljalec mora imeti toliko trezne preseje, da zna ceniti razmere in da si zna prizadevati za tisto, kar je uresničljivo, pri tem pa se je nemalokrat treba odpovedati lastnim interesom in tudi popustiti. Le tako se vedno pride do ustrezne rešitve in do boljšega dela. Žal pa so ponekod še vedno vodstveni in vodilni delavci, ki nočejo ali ne morejo razumeti, da so na poti novi, samoupravni odnosi in samoupravno odločanje na vseh ravneh, tisti, ki se še niso odresli stare miselnosti - in prav tis o resna ovira.«

Pri nas, v Suknu Zapuže, smo, - to lahko potrdim, - na dobrati poti in če je le možno, se upoštevajo vse

želje in interesi delavcev in samoupravljalcev. Vodilni in vodstveni kader se skupaj z vsemi zavzema za kar najbolj ustrezne rešitve in spodbuja koristne delavske predloge.

To je edina pot k še boljšim delovnim in samoupravnim rezultatom, saj bomo le složni tudi idejno in gospodarsko močni.

Sam menim, da je v minulem gospodarskem razcvetu tudi sindikat malo »zaspal«, a trenutne gospodarke razmere so ga temeljito zdramile. Povezava med občinskim sindikalnim svetom in osnovnimi organizacijami sindikata je zdaj zadovoljiva, dobro je obveščanje o problemih in težavah, ki se pri gospodarjenju pojavljajo. Delavec pa itak ne sme biti vedno z vsem zadovoljen vedno mora biti med delavstvom prisotno napredno vrenje in želja po novem, boljšem.

Še vsak kongres samoupravljalcev je bil sklican takrat, ko so se v družbi pojavljali nekateri problemi, tako leta 1957 kot leta 1971. Zdaj imamo dovolj in preveč administrativno državnih posegov, vsak takšen poseg pa ni dober za delavski razred. Kongres samoupravljalcev, ki je pred nami, bo po mojem mnenju dal nov revolucionarni zanos in prav to od III. kongresa osebno tudi pričakujem. Pregledali bomo minilo delo in probleme ter tudi napake, uspehe in pomajkljivosti, usmeritev kongresa pa bodo naš cilj in naša naloga za prihodnje.«

D. Sedej

V Cerkljah prvič podelili, krajevna priznanja OF

Cerkle - Osrednja proslava v sedmih krajevnih skupnostih pod Krvavcem v počastitev 27.-aprila - dneva OF, 40-letnice ustanovitve OF in prvega maja je bila v dvorani Zadružnega doma v Cerkljah. V bogatem kulturnem programu je nastopil Partizanski pevski zbor iz Ljubljane z recitatorjem, slavnostni govornik pa je bil predsednik krajevne konference SZDL Cerkle Stane Bernard. Prvič so bila v Cerkljah podeljena krajevna priznanja OF. Podelili so jih zaslužima društвoma in posameznikom, ki so z družbenopolitičnim delom dosegli uspehe trajnejšega pomena pri razvijanju in uveljavljanju našega socialističnega samoupravnega sistema in odnosov.

J. Kuhar

Priznanja so prejeli: Športno društvo Krvavec Cerkle za vsestransko dejavnost pri razvijanju športa in rekreacije ljudi, Prostovoljno gasilsko društvo Cerkle za razvoj gasilskega in vsestranskega družbenega delovanja v krajevni skupnosti, Zlato Erzin za družbenopolitično delo, zlasti na povezovanju OO ZK med krajevnimi skupnostmi, Germán Anton za požrtvovalno in humano delo v Rdečem križu, še posebno na področju krvodajalstva, Marn Franc za delo v krajevni skupnosti in aktivno udejstvovanje v Zvezni rezervnih vojaških starešin in Janez Martinčič za vsestransko družbenopolitično delo, zlasti še v sportnem društvu Krvavec Cerkle.

PA NISMO SE UKLONILI

Prenočili so na pošti. Pet ali šest jih je ostalo. Sami mladi fantje. Komandir Bolte, Bohinčev Janez iz Martinj vrha je imel dvaindvajset let, najmlajša Lojze in Majski po osemnajst. Nekaj starejših je že odšlo na domove. Tisto jutro 10. maja je komandir Bolte svoje strogane in preluknjane škornje dal popraviti enemu od žirovskih čevljarjev. Bos je vse dopoldne čkal nanje. Pa so prišli iz Škofje Loke kurirji povedati, da naj se takoj odpravijo na komando v Škofje Loko. Bolte je odhod zavlačeval. Brez škornje vendar ne more iti.

Samo kosilo še skuhamo, je dejal. Lačni ne bomo hodili. Ta kuhihino je bil zadolžen Tone Benedik-Majski, ki pa so ga ljubje bol poznavali kot »ta malga Tončka«. Drobam in majhen je bil. Po vojni je še za celo glavo zrastel, pove danes. Dostikrat so bila kurirska bremena pretežka zanj, zato so ga določili k kuhihino. Niso se pritoževali fantje nad njegovo kuhino.

V Žireh je bil spet pri kuhi. V novih hlačah. V Cerknem mu jih je prejšnji dan podarila neka ženska, da je preoblekel svoje stare zapestane hlače. Res so bile umazane, se spominja. Predpasnika nisi imel, kam pa se boš obrusal drugam, kot v hlače.

Mešal je tisti golaž ali kaj to dopoldne, ko pritečejo žirovski mladinci z novico, da se Žirem bliža četa oboroženih sovražnikov...

Zdaj so jih že videli skozi okna. Vsak po svoje jih je štel. Od Sv. treh kraljev, kjer je bila belogradistična postojanka, od Račeve so prihajali. Devet in petdeset so jih našeli. Ustaši, Nemci, beli, četniki...

Komandir Bolte je takoj ukazal zasedo na hribčku nad potjo. Prav nad gostilno Katrnik so se ugnezdzili. Se prej pa so mladince poslali po vasi, naj opozorite ljudi, da se takoj umaknrete v hiše. Kolona, ki je prihajala zdaj že mimo cerkev, se je bližala njihovi zasedi. Naročeno jim je bilo, da naj vsako sovražno skupino, če bi slučajno naleteli nanjo, razorzojo.

Ko so bili dovolj blizu, je šel komandir do roba nad cesto, da jih pozove k predaji. Svojim je še prej naročil, naj ga ščitijo. Če bodo ustrelili proti njemu, naj mitraljez Lojze najprej podre njega, potem naj udari po njih. Živ jim nikakor ni hotel v roke. Vsi v zasedi so

bili prepričani, da bodo zdaj zdaj užgali po njem. Že so ga imeli za mrtvega, kaj pa bi bilo tem oboroženim obupancem mar? Hoteli so preko meje za vsako ceno. Niso izbirali sredstev. Oboroženi pa tako, da se je samo svetilo.

Brzostrelko je imel Bolte s seboj, ko je šel na pregovore. Bil je toliko oddaljen, da niso mogli slišati, kaj mu odgovarjajo. Slišali so le, da je bilo govorjeno v srbohrvaščini. Z njihovih obrazov, z gibov so spoznali, da oni spodaj nimajo niti najmanj namena položiti orožje. Napetost je rasla. Potem se je Bolte počasi obrnil in se nameril proti njihovi zasedi. Videli so, kako se premaguje, da ne bi stopil prehitro, stekel. Prepričan je bil, da mu bodo usuli krogel v hrbel. Ko je prišel do prvega zaklona, je skočil v kritje in zavil: »Pali!«

Lojze, ki je imel mitraljez »na prvem kolenu« je užgal v gručo pod njimi. Sovražnikovi vojaki so se tedaj kot v grozdu nabrali okrog ženske z otrokom v vozičku, ki je moralna tisti trenutek priti od ene bližnjih hiš. Niso čakali. Razvila se je borba, ki je trajala vse popoldne. Sovražnikovi vojaki so bili v hrib, da je kar rušo in prst metalo v zrak in iskali kritja v bližnjem potoku in pod mostom. Lojze in njegov pomočnik Majski sta tolkla po njih kot za stavo. Menjala položaj, menjala cev pri mitraljezu. Kar naprej je žarela. Petnajst šaržerjev nabojev sta imela in še pol vreč stresenih nabojev, s katerimi je Majski sproti polnil šaržerje. Niso hoteli, da bi oni spodaj mislili, da jih je le pet, šest. Ko se je zvečerilo, so zognim prenehali. Na detelji spodaj je obležal Nemec, ki je dobil strel v želodec. Ženska, ki se je tako nesrečno znašla med vojaki, je dobila tri lažje rane.

Vse se je umirilo. Fantje so se zvečer vrnili na pošto. Zadnja bitka, ki je bila menda resnično zadnja na tem zahodnem delu Slovenije, je bila izbojevana. Stražili so vso noč, vendar noč je bila mirna.

Drugo jutro so se namenili proti Škofje Loko. Komandir Bolte in komisar Pavle-Daki sta šla naprej s kolesom, ostali so pa zapregli mulo in se odpravili za njima. Na Fužini, pri majhni hiši v Maharjevi grapi, pa je pritegnil njihovo pozornost samotežnik pred hišo. Deske tegé voza so bile krvave...

Nikjer ni bilo žive duše. Hišna vrata so bila zaprta. Lojze je svoj mitraljez spet napel »na

prvo koleno«, se približal vratom in s cevjo udaril po kljuki, da so se isti trenutek odprla. »Hände hoch!« je zavil v notranjost. Bilo je kaj videti v hiši. Polna hiša, polna izba včerajšnjih ranjencev. Na otepilih slame so ležali. Noge in roke so molili v zrak v znak predaje. Le za silo so bili obvezani. Ne streljati, gospod tovariš... Sedemnajst jih je bilo. Povsem brez orožja so bili, le eno tromblonko so našli pri nekem. Pod pečjo, po klopeh, po oknih nji hova »sprema«. Polne konzerve tobaka...

V tistem se je zunaj pred hišo oglašil komandir, češ, kaj se tu valjajo. Ves nejevoljen je bil, ker jih ni bilo za njim in se s kolesom vrnil ponje. Potem mu je vzelno sapo...

Ranjence so pustili narodni zaščitni in se tokrat zares odpravili proti Škofje Loko. Le pri Cestniku so še mulo za konja zamenjali in furmana dobili. V Gorenji vasi so tam na koncu vasi sneli še zadnjo nemško zastavo z neke hiše. Potem do Škofje Loke ni bilo več zaprek. Majski si je tokrat prvič v življenju prižgal cigaro...

D. Dolenc

Tone Benedik-Majski

Rudi

rejne kurirske postaje P-35 na Cerknem so 9. maj, prvi dan svobodovali v narodnem domu v Cerknem. mrah, pesem, cvetje. Pa vendar zanje prvi konec. Ta dan so namreč dobili, da njihova skupina zasede pošto v Žirjevici. Mladinke so bili naši prvi poštarji. Storili so svojo mulo in se pognali v Sovodnja do Fužin so bila še minska Mladinci so nevarna mesta potresli z lupinami, da so partizani vedeli, kateri se morajo ogibati. Da je bilo bolj, so ubrali kar čez Koprivnik nad Žirjevico. Večer so prišli v Žiri. Veselo so jih Žirovci. Mladinke so jim podarile do slovensko zastavo. Tako dolgo, da od kod jim toliko blaga. Kovinske je imela spodaj. Z najvišjega okna jo izobesili. Zaradi svoje dolžine pa se je zadevala v žice in še tisti dan jim je sedanes jim je žal zanj.

Tomo Križnar

29

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

Slišal sem za vrsto cvetice, ki se je na težke razmere oploditve prilagodila tako, da je svojo sredino cveta oblikovala kot zadek samičke nekega metulja. Samček torej, ko opazi ta cvet, v želji po spolnem odnosu s svojim parom nabrije cvet, s tem pa ga, istočasno tudi oplodi s prahom.

Narava ima neomejeno domišljijo. Življenje v pragozu je zaradi ekstremnih pogojev bivanja, vročine, vlage in konkurence, najbolj bohotno. Povsed se čuti rojevanje, obupno strašno prerivanje za preživetje in svoj prostor pod soncem, po tleh leže hitro razkrjujoči se ostanki od včeraj. Vse gre na veliko, na hitro, na čimbolj popolno. Vsaka vrsta se hoče čimbolj razviti in si tako zagotoviti obstoj. V tropskih deževnih gozdovih se botaniki in lesarji največ nauče. Zakonitosti življenja v džungli so lažje opazne, bolj primerne za študij, te iste zakonitosti uravnavajo tudi življenje na manj strastno živečih širinah zemlje, pa tudi v živalskih vrstah, in če priznamo ali ne ... v človeški družbi. Ko gledam tole divje kipenje, mi je nenadoma jasno nekaj stvari več, obenem pa se v meni pojavi nekaj novih vprašanj. Takih, ki jih ne začutim, kadar berem naše časopise, gledam televizijo ali sedim v vaški gostilni.

**Na poti skozi pragozno divjino Lezevo
čez mogočne korenine dreves,
ki jim ni videti vrha**

Porečje Amazonke s svojimi venikanskimi gozdovi še vedno sodi med najbolj neraziskana področja zemeljske površine. Baje luno poznamo bolj natančno. Tu je vse skrito pod gostim zelenjem. Spomnim se kot kača zvijajoča se blatna reka, in tako na tisoče kilometrov. Amazonski kotel je velik za nekaj Evrop. Na vzhodu se začne ob Atlantskem oceanu, na zahodu naseda ob andske sedemtisočake. Vmes so Belem, nekaj misjonarskih postaj, nekaj urejenih plantaž, farm, lesnih družb, rudnikov mineralov, na najslabši zmaji se s svojimi naravnimi vzgibi bori nekaj rezervatov Indijancev, vse drugo je divja deviška »terra incognita« s potikajočimi se poslednjimi organizmi prvoribnih prebivalcev rdečih plemen, z nekaj omračenimi nabiralci kavčuka, locvi na dragocena krvna, zlatotoki, diamantari, trgovci s sekiram, alkoholom in smodnikom ... z vsemi tistimi pustolovi torej, ki jim bolehna domišljija ne da mirnega dela.

Kdo ve, koliko je tu materije, ki je človeštvo še ne pozna, niti je ne ve za kaj izkoristiti. To so bogastva, ki nas bodo nekoč morda reševala.

Nekateri bilke vsebujejo baje mnogo sokov, ki bi predelani lahko poganjali motorje. Strokovnjaki raz-

mišljajo o prvih plantažah, kjer bi se kot končni produkt v cevovode pretakalo gorivo, že pri današnji tehnologiji cenejše od arabske nafte.

Najboljši poznavalci amazonskih bilk so pravzaprav le Indijanci. V glavnem uporabljajo le stupene zeli. Curaro za zastrupljanje puščic, z nekaterimi vrstami lijan se omamljajo, rabijo jim kot droga za neki drug nadzavestni svet. Poznajo tudi vrednost zeli za hitro zacetitev ran, preganjanje trebušnih krčev, proti malariji so njihova telesa imuna, saj v hrano mešajo seme neke trave.

Žal z indijansko kulturo izumira tudi nacionalna medicina. Farmacevti bi morali pohiteti s proučevanjem njih naravnih zdravil, sicer bodo izkušnje tisočletij utonile v pozabo. Morda se bo zdravilo proti boleznim, ki jim naša civilizacija ne ve ozdravitev. našlo prav tu.

Nenadoma se temno šibje razredči in opotečeva se na svetlo jaso. Oči me zbole od svetlobe. Že dva dni nisem videl sonca. Pedro seka štiri metre visoko travo. Jata kot sneg belih ptic se frfotaje zažene v zrak. Pedro ne strelja. Pravi, da meso močvirskih ptic ni užitno. Poka pa, ko opaziva debele gosi. Od vseposod se dvigajo uplašeni ptici. Vseh barv, kosmati so. Nekateri letete sami, drugi v velikih družinah, nebo potemni od čivkanja.

V grmovju zabrca zadeti tatu. To je nekakšen mravljinčar oblečen v predpotopni oklep z dvoje ozkimi ušesci, podoben je podgani.

Posekava in iztrebiva prostor za prenočevanje. Med drevesa obesiva viseče mreže. Tatuja olupiva in nasadiva na kol, potem pečeva in poslušava ptice. Tu je pravi raj zanje. Take jase si do sedaj nisem znal predstavljati niti v najbolj eksotičnih sanjah. Res, tu dva dni peč proč od ceste se šele začuti utrip harmonije nedanega življenja na zemlji. Popotnik, ki gre skozi pragozd le po cesti, nima nobene pravice govoriti o džungli.

Za to občutenje lepote pa je treba plačati davek. Ko si oblijujeva prste, naju napade roj mušic, drobnih in živih, povsod tiščijo, da skačem kot blazen. Koža se hitro pokrije z rdečimi srbečimi izpuščaji. Zavijem se v moskitero, vendar preklicana žival najde luknje.

Pedro mirno sedi in se smebla. Navajen je že takih sitnosti.

Potem navale komarji. Noč je spet mastna in neskončna, vedno dvanajst ur dolga, ekvator je le petsto kilometrov daleč. Premetavam se na tistih vrveh, ves prelepljen od znoja. Ko se zopet oglasi značilno poštanje rjenje džungle, bi dal vse, da bi se zbulil doma na varnem v suhi postelji. Pedro položi na ogenj še nekaj debel. Vse je vlažno, le smodi se. Potrebne svetlobe, ki naj bi odganjal divje mačke, ta drva ne dajo. Kdo ve, kaj se plazi okrog taborišča. Res moram biti malo pritegnjen, da tiščim vedno znova v te gmanje. Že v Afriki sem sklenil, da se nikdar več ne podam proč od domače asfaltne baže, semaforjev in pločnikov. Ali sploh lahko zaupam svojemu vodniku? Ce se mu zahoče mojega fotoaparata, me lahko mirne duše ubije. Nihče ne bo nikdar zvedel. Kaj pa če napade jaguar ali je moj varuh res tako spretan, kot se dela?

Jutro prinese olajšanje. Nasekava divjih banan. Olupljene banane povajljava v moki iz med potjo na branah maniokinih gomoljev in jih screva. Potem naloživa vsak svoj indijanski oprtnik in krenea. Po dežju je, zato morava biti še posebno previdna. Kače so zavarovane z varovalnimi barvami, vsaka vitka veja, zavita lijana, mi je sumljiva. Moj tovarš mi kaže dolzine kače, ki jih je videl, z obema rokama. Največje kače, ki so jih videli, so bile baje dolge trinajst, celo štirinajst metrov. V Sao Paulu v kačjem inštitutu imajo eno debelo kot guma za fička.

deklet. Razložil je smernice kmečkega pokreta in nakazal dolžnosti, ki jih ima kmečka mladina pri organizaciji. Potem je govoril Žagar. Danes se nam zdijo njegove besede preroške. Dejal je, da čakajo kmečko mladino v kratkem velike naloge in da bo ravno kmečka mladina tista, ki bo imela velik vpliv na bočnost našega naroda.

Na zborovanju so izvolili pripravljalni odbor: predsednik Anton Mohorič, podpredsednica Anica Pogačnik, tajnik Justin Ažman, odborniki Ciril Rakovec, Anica Kalan, Janko Potočnik, Anica Luznar in Ivan Bertoncelj.

V pripravljalnem odboru so bili skoraj sami tečajniki kmečko nadaljevalne šole in tečajnice gospodinjskega tečaja. Delegacija je vodil absolvent kmetijsko nadaljevalne šole Filip Sitar. V delegaciji pa je bil tudi komunist Jože Resman. Marušču je delegacija obrazložila, kaj vse je Žagar že storil za napredek vasi v občini Ovsje. Kot slučajno so navrgli, da Žagar dela na ustavovitvi Društva kmečkih fantov in deklet. Če bo premeščen z ustavovitvo prav gotovo ne bo nič. To je odločilno vplivalo na Marušča in preklical je dekret o premestitvi. Je pa bil 2. septembra 1933 odrejen nad Žagarjem strogi policijski nadzor.

Dne 3. decembra 1933 je bilo v dobravski šoli zborovanje za ustanovitev Društva kmečkih fantov in deklet za vso tamkajšno okolico. Zborovanje je otvoril župan Janez Ješ. Potem je govoril Kronovšek iz vodstva Društva kmečkih fantov in

Povest iz XV. stoletja

JANKO BRUN 2

Sonce ne ljubi vitezov

Vrata so se treskoma odprla in noter so vdrli Galovi hlapci.

Vojaki kljub silnemu presenečenju in piganosti niso zamudili potegniti nožev in mečev. Razen rdečebrodca Stainerja seveda, ki je v tistem hipu že polagal račune na onem svetu. Nedvomno je bil to bridek obračun. Postavili so se s hrbiti proti stenam. Toda napadalcu so bili tako spretni, da so nanje ustrelili celo s samostrelji in so se trije v hipu zvrnili na tla. Potem so v gosti zbiti vrsti navalili nanje, jih počasi podirali na tla in zabadali do smrti.

Nazadnje se je branil samo še enooki. Tako divje je skakal, da ni nihče prisel do njega. Pobil je že dva hlapca in enega ranil.

Štefan je z vso močjo pritiskal nanj, da sta se med vsipanjem iskra križala njuna meča. Enooki je namreč po zgledu husitov oberočno vihtel meč, ne da bi si dal predaha. Nazadnje se mu je zaril v dogo. Bliskovito ga je izdrl, vendar prepozna. Štefan je s konico meča dosegel njegov šlem, ga presekal, prebil kost in ga spustil globoko v močnato lobanjo. In videl je, kako v divjem nasprotnikovem očesu izginja iskra življenja, kakor utrnjena zvezda.

Glasens krik je pozdravil njegovo zmago.

To je dejal zasoplo, to ni bilo mečevanje. To je bilo mlatenje srečenice. Z zaničevanjem si je ogledal premaganca. Njegov viteški ponos je bil namreč prizadet.

— Mrliča pa kar lepo pustite! Poberite naše in ven!

— Ampak gospod? Samo malo pretipati? Mogoče imajo kaj bakra?

— Ničesar, je odločil Štefan. Naše ven in počakajte me zunaj!

Ko je videl njihove razočarane obaze jih je obljubil nagrado iz svojega žepa. Lica so se jim razjasnila. Gal je bil bogat gospod in ni skoparl pri nagradah.

Hink je počasi, brisaje si prestrašeni obraz prihajal do njega.

Gal je bil visok mož. Višji od večine drugih. Na obrazu se mu je kazala ošabnost, ki je nikoli ni znal dovolj prikriti, čeprav se je trudil. Stopil je k steni in vzel s police vrček, ki je začuda ostal cel. Natočil si je vina in pil globokih požirkov. Z rokavom si je obriral brado ter se obrnil k Hinku.

— Čuj Hink! Samo nekaj je važno. Da se tole ne izve. Mora biti kakor v grobu. Zakopaj za vekomaj. Zmeči jih v brezno. Kar imajo s seboj pa je tvoje. Zdi se mi, da ne boš na izgubi. Po njihovih pasovih sodeč so varenčni možje. Če pa bi te le zasrbel jezik, se spomni njihove usode. Živeti menda še nisi naveličal.

— Bog ne zadeni, gospod. Kje neki. Taki razbojniki. Vse bom urebil. Pozdravite očeta.

Gal je mrzlo pokimal. Dražila ga je izguba njegovih ljudi. Na pragu je še enkrat obrnil in pomenljivo pogledal Hinka. Mesečina se je odbrala. Velika Galova senca je izginila v temo.

Jernej je še dolgo stal na pragu in gledal za ljudmi, ki so izginili v noč. Za ovinkom, kjer se pričenja macesnov gozd, je bilo slišati samo topotanje konj in zvenčanje opreme. Kmalu so utihnili tudi ti glasovi.

Husk, je čez vrhove temnih macesnov preletela sova. Njena krila so svetli mesečini delala veliko senco. Hink je treplil z vekami in se pokritil.

— Beži od mene sila nečista!

Vrnil se je v gostilno in zapahnil vrata. Mrveci ga sedaj, ko ga nenačoma obšel delaven duh niso motili. Niti najmanj ga ni ganil strahu prizor, ki so ga nudili pobiti možje.

Pričel jih je spretno slačiti. Sredi dela ga je za hip prevzela groza. Po prepotenem obrazu se mu je razširila bledica. Ozrl se je na stopnice. Na njih je stala žena. Od olajšanja je zavzdihnil.

— Kaj je Mana? Otroci spe?

— Kje neki. Kako naj spe v tem tručku? Vendar ne bo nikogar dobiti. Poteagnila sem zahaj. Cakaj no. Kaj pa je treba trgati dobro kamicolo? Se je skoraj nova.

— Denar je zaščit vanjo. Po šivih se razpara in nato znova sesi. Pomagaj mi no, ženska! Treba jih je preiskati, nato pa zmetati v brezno. Niti najmanj sled ne sme ostati za njimi. To noč se pač ne bova naspala. Pa kaj? Zdi se mi, da imajo precej cvenka pri sebi.

Obema je šlo kaj naglo izpod rok. Kmalu so bil krvavi mrdci popolnoma goli, nekateri v zamazanem spodnjem perilu. Debulo uro časa jima je vzelo, da sta jih zvleklj do brezna. Zmetała sta jih vanj. Globoki petelini, je Mana že poribala pod in odstranila sledove krvi. Jernej pa je zavzdihnil, da je krvavi žolnirske kruhe. Pa to oširski ni lahak. Takšna je ta reč. Ako ne bi prišel Gal, bi imel zato razbito gostilno, brez vsakega nadomestila. Psoglavci prekleti. Kako razbijali. Mar on denar po cesti pobira? Ampak Gali so pa od hudiča kdo kaj izvedel o tem. Grof je daleč, Gal je bližu, vsakdo ne pomaga cesarja. No kaj pa je to? Je to mar cekin? Začudeno je opazoval nemški denar popisan s čudnimi znaki. Z zombi je vgriznil vanj.

Zlato, kaj pa drugega. Čeprav izgleda hudo bogokletno bo še prišel, je še dovolj otrok pri hiši.

Ivka Križnar

Delo dobravskih komunistov v starji Jugoslaviji med kmečkimi ljudmi

Žagar ni uspel dobiti dovoljenja za nadaljnjo delo kmečko nadaljevalne šole. Pozimi 1932/33 pa je oblast dovolila izvedbo gospodinjskega tečaja. Obiskovalo ga je 22 tečajnic, deklet in mladih kmečkih gospodinj. Vso organizacijo tečaja je vodil Žagar, ki je imel tudi splošna predavaštva. Pri tem mu je veliko pomagala žena Pepca. Strokovne predmete so prihajale poučevat učiteljice gospodinjskega pouka, nego dojenčkov in bolnikov pa medicinska sestra. Leta 1933 je Žagar ustanovil novo tričlansko partijsko organizacijo v Dobravi.

USTANOVITEV IN DELOVANJE DRUŠTVA KMEČKIH FANTOV IN DEKLET NA DOBRAVI

Delovanje dobravske partijske organizacije in predvsem Žagarja seveda ni ostalo neopaženo. Predvsem je bil Žagar v napotu mogoten iz okolice. Javno je razkrivaval njihova dejansa. Prišlo je celo do tožb. Končno so dosegli, da je Žagar

deklet. Razložil je smernice kmečkega pokreta in nakazal dolžnosti, ki jih ima kmečka mladina pri organizaciji. Potem je govoril Žagar. Danes se nam zdijo njegove besede preroške. Dejal je, da čakajo kmečko mladino v kratkem velike naloge in da bo ravno kmečka mladina tista, ki bo imela velik vpliv na bočnost našega naroda.

Na zborovanju so izvolili pripravljalni odbor: predsednik Anton Mohorič, podpredsednica Anica Pogačnik, tajnik Justin Ažman, odborniki Ciril Rakovec, Anica Kalan, Janko Potočnik, Anica Luznar in Ivan Bertoncelj.

V pripravljalnem odboru so bili skoraj sami tečajniki kmečko nadaljevalne šole in tečajnice gospodinjskega tečaja. Delegacija je vodil absolvent kmetijsko nadaljevalne šole Filip Sitar. V delegaciji pa je bil tudi komunist Jože Resman. Marušču je delegacija obrazložila, kaj vse je Žagar že storil za napredok vasi v občini Ovsje. Kot slučajno so navrgli, da Žagar dela na ustavovitvi Društva kmečkih fantov in deklet. Če bo premeščen z ustavovitvo prav gotovo ne bo nič. To je odločilno vplivalo na Marušča in preklical je dekret o premestitvi. Je pa bil 2. septembra 1933 odrejen nad Žagarjem strogi policijski nadzor.

KAM

ALPETOUR
BEOGRAD

letalo-vlak, za posameznike in manjše skupine, odhod 13. maja, cena din 2.100.—

PLOVDIV

mednarodna lovska razstava,
letalo-autobus, odhod 18. maja, cena din 7.900.—

Informacije in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah.

Jubilej slovenskega letalskega prevoznika
**20 LET INEX ADRIE AVIOPROMETA
NA SVETOVNEM NEBU**

Lani so prepeljali 963.043 potnikov — Že nekaj letjo zaradi točnosti, zanesljivosti in kvalitete uslug uvrščajo v sam vrh evropskih čarterskih prevoznikov

Sprva je skupina letalskih strokovnjakov, gospodarjev in politikov pripravila program razvoja letalstva v Sloveniji, v katerem je bila med drugim tudi ustanovitev letalske podjetja. Pod vodstvom Zlatnarja je bila ta pobuda uvedena in 20. marca 1961 je pri sodišču v Ljubljani ustanovljena Adria Aviopromet

kot gospodarska organizacija za letalski čarterski prevoz potnikov in blaga v domačem in mednarodnem prometu ter za letalske storitve za gospodarske in druge delovne organizacije.

Začeli so s štirimi rabljenimi letali DC 6B, ki so jih kupili pri nizozemski letalski družbi KLM. Ker je bilo letališče na Brniku še v gradnji, so v začetku imeli

inex adria aviopromet

Med drugimi je tudi mnogo slovenskih izletnikov z letali Inex Adrie obiskalo najznamenitejše turistične kraje v domovini in v tujem. Na fotografiji: Kompasova skupina izletnikov po prišanku na letališču Ajaccio na Korziki.

»PROSTI ČAS«

Do nedelje si lahko v Celovcu še ogledate mednarodni strokovni sejem PROSTI ČAS, s katerim organizator Celovski sejem želi opozoriti na čim bolj dejavno izkorisčanje prostega časa in predstavlja raznovrstno opremo za prosti čas, počitnice, konjičke itd.

**ZOPET SREČANJE
PRIJATELJSKIH MEST
WIESBADENA IN
LJUBLJANE IN OGLED
OPERNE PREDSTAVE
»DON CARLOS«
— od 20. do 24. maja**

Petdnevno potovanje z udobnim avtobusom v Wiesbaden prireja Kompas. Številne pokrajinske in zgodovinske znamenitosti ob poti, širok program bivanja in ogled opere »Don Carlos«, v kateri bosta pela tudi španski tenorist Jose Carreras in ruski basist Evgen Nesterenko je že pritegnil pozornost in mesta v avtobusu hitro kopnijo. Izletniki se bodo udeležili tudi priateljskega sprejema pri županu. Odhod je 20. maja. Prijave še sprejemamo v turističnih poslovalnicah.

**KOMPAS
JUGOSLAVIJA**
TURISTIČNA POTOVANJA

OHRID, 3 dni, 29/5, 5/6, 12/6, 6 dni, 10/5, 17/5 24/5, 31/5
VIS, 2 dni, 6/6, 13/6, 20/6, 27/6
BUDVA, 2 dni, 16/5, 23/5, 6/6, 13/6
MADŽARSKA, 3 dni, 15/5, 22/5
ŠKOTSKA ribolov, 8 dni, 17/5
AMSTERDAM, 1 dan — posebno letalo, 29/5
AMSTERDAM, 4 dni, 23/5, 30/6
SAN MARINO — PADOVA — RAVENA, 2 dni, 30/5
BENETKE — VERONA — GARDA, 2 dni, 13/6
RIM, 5 dni, 24/6
VERONSKE OPERE, 29/7, 5 dni
AVSTRIJA — ŠVICA — ITALIJA, 4 dni, 21/5
WIESBADEN in ogled operne predstave »Don Carlos«, 5 dni, 20/5
LONDON — WINDSOR, 5 dni, 29/5, 3/7
LONDON, 3 dni, 29/5, 26/6
MARSEILLE — CAMARGUE — MONTPELLIER — AVIGONON — GENOVA, 7 dni, 23/5
PARIZ, 3 dni, 22/5
CARIGRAD — SOFIJA, 5 dni, 25/6
CARIGRAD — IZMIR — EFES — TROJA, 9 dni, 2/7
NORMANDIJA — BRETANIJA, 6 dni, 28/6
KITAJSKA, 11 dni, 24/5, 31/5, 28/6, nizka cena 36.175.— din
NORDKAP, 14 dni, 10/6
PERU, 17 dni, 28/6

**Počitnice na Korziki
od junija do septembra.**

Poletni tečaji angleščine:
Bournemouth, Wimborne, Awel, Cambridge, Oxford, Romsey in Southampton, London

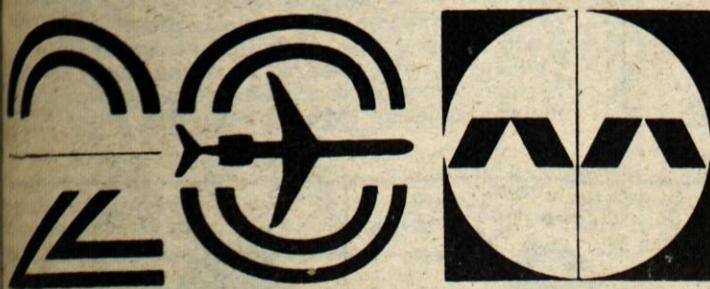
STROKOVNA POTOVANJA

PLOVDIV — Mednarodna lovska razstava, 4 dni, 26/6
MÜNCHEN — Interhospital '81, 3 dni, 21/5
MÜNCHEN — IFAT '81 — Svetovna razstava o tehniki za okolje, 23 in 25/6, 3 dni
HANNOVER — Mednarodni sejem perutninarnstva in prasičereje, 4 dni, 23/6
KÖLN — Interzum, 4 dni, 24/5
LONDON — Semlab '81 — Mednarodna razstava laboratorijskega pribora, 4 dni, 2/6
BUDIMPESTA — Mednarodni tehnični sejem, 3 dni, 22/5

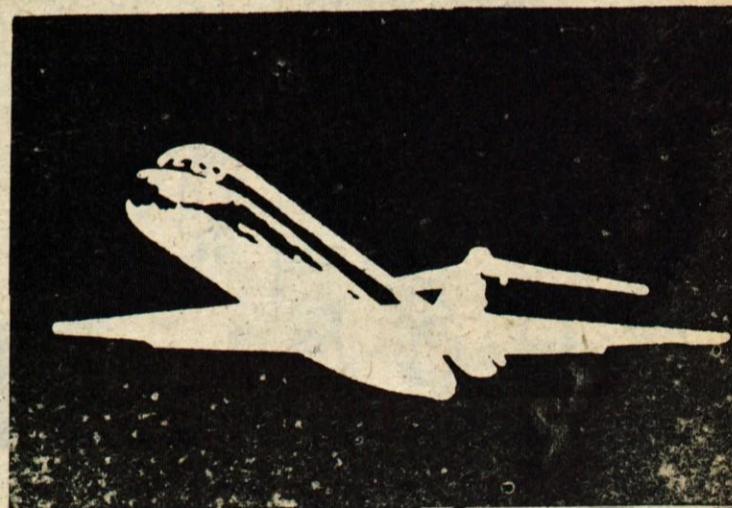
Od 1. maja je ponovno odprt hotel Korotan v Sekiri ob Vrskem jezeru. Globtour nudi v tem hotelu počitnice in vikend pakete, sprejema pa tudi rezervacije za izletniške skupine. Storitve seveda lahko plačate pri Globtourju v dinarijih. Informacije in rezervacije: Emona Globtour, poslovalnica Ljubljana, Gospodarska 4, tel. 311-164.

inex adria aviopromet inex adria aviopromet inex adria aviopromet

LETNI VOZNI RED

velja od 1. maja do 31. oktobra 1981
LJUBLJANA

BEOGRAD	6-krat tedensko
SARAJEVO	5-krat tedensko
SKOPJE	5-krat tedensko
TITOGRAD	3-krat tedensko
SPLIT	3-krat tedensko
DUBROVNIK	3-krat tedensko
PULA	3-krat tedensko
MARIBOR	2-krat tedensko
TIVAT	1-krat tedensko
PRIŠTINA	1-krat tedensko
ZADAR	1-krat tedensko

PRODAJA KART IN INFORMACIJE: vse turistične agencije v Sloveniji

Srečanje s slikarjem Šubicem

V našem mestu živi slikar Ive Šubic. Nekega večera smo se zbrali v knjižnici Ivana Tavčarja in se pogovarjali z njim.

Najbolj nas je zanimalo, kako je nastala knjiga Tiskarna Urška 14. To knjigo je napisal in ilustriral naš znanec Ive Šubic.

Pripovedoval nam je, da je to resnična zgodbja, da je tiskarna res stala v Kočevskem Rogu. Povedal nam je tudi dosti drugih dogodkov iz svojega partizanskega življenja.

Dopisniki od 2. do 4. r. osn. šole Peter Kavčič Škofja Loka

Sportni dan

Ob osmih smo se zbrali pred šolo, potem smo šli na Kamnitnik. Med potjo smo se pogovarjali. Ko pa smo prišli do vrha Kamnitnika, smo malicali. Potem smo se igrali vojsko in valjali po travi. Nato smo se vrnili domov. Med potjo smo nabrali srajčice in trobentice. Ko sem prišel domov, sem bil utrujen.

Jure Krajnik, 1. b. r. osn. šole Cvetko Golar Škofja Loka

Vaščani so gradili

Vedno rad prisluhnem, kadar se starejši pogovarjajo o času, ki so ga preživel med vojno in po njej.

Leta 1945 je bila naša domovina opustošena. Morali so zavijati rokave in poprijeti za vsako delo, da bi obnovili razrušeno. Nastale so nove tovarne, proge, ceste, naselja in tudi naše vasi se je začelo novo življenje.

Ljudje so gradili zadružne domove, vaška gospodarska in kulturna središča. Kdor je mogel, je pomagal, bodisi s prostovoljnim delom ali pa je prispeval material. Kmetje so vozili les iz gozda, delali so opoko, obrtniki pa so opravili vsa obrtniška dela, ki so bila še potrebna.

V takem domu je dobila prostor kmetijska zadruga in trgovina. Manjkalno pa ni tudi dvorane z odrom. Z nepopolnim ponosom in veseljem so otvorili nov zadružni dom. Za ta velik dogodek so se skrbno pripravili. Pozabili so na vse težave, ki so jih imeli pri gradnji, na vse žulje in neprespane noči. Zene so skuhale, kar so pač imele. Gospodarji so prinesli mošt. Mladina se je naučila domaćih plesov in pesmi, tudi igro je pripravila. Pred domom in ob cesti so postavili mlaje. Vse hiše v vasi so bile okrašene z zastavami in cvetjem. Od povsed se je slišala pesem in glas harmonike.

Potem so se vsi zbrali pred novim zadružnim domom. Najzaslužnejši vaščan ali vaščanka je po slovesnem govoru prerazil trak. Sledila je kulturna prireditev, nato pa zabava pozno v noč. Tudi otrokom ni bilo treba prav zgodaj v posteljo. Vsi so se veselili uspeha in bili kot ena družina. Veseli so bili, da jim bo dom prinesel v vas napredok in razgibano življenje.

Pripoved me je prevzela, Komaj čakam, da bom tako velik in močan, da bom lahko tudi sam pomagal, če bodo karkoli koristnega gradili v naši krajevni skupnosti.

Boštjan Rakovec, 8. a r. osn. šole Lucijan Seljak Kranj

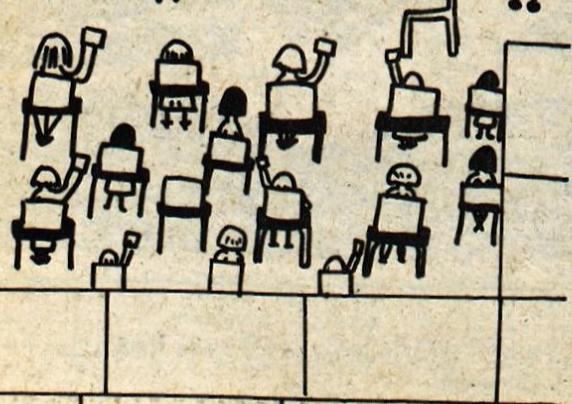
ZVEČER V SOBI

Slišim stopinje!
Teci, stisni se na peč,
hitro se ulezi mirno
kot da si skelet!

Ati vstopi, gleda izpod čela,
zdaj zdaj me bo pičil
kot čebela.
»Hitro umit in spat,«
se zaslisi sem od vrat.

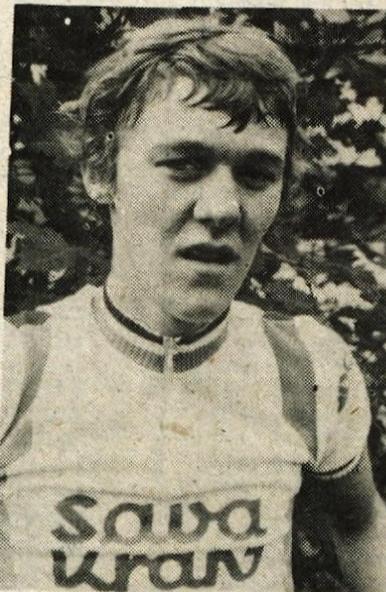
Vilko Leben, 3. r. osn. šole Selca

S šolskih klopi

NAGRADNA UGANKA

Poznate gorenjske športnike?

Po skromnem številu dopisnic bi lahko sklepali, da je bila zadnjina nagradna uganka kar precej trd oreh. Plavalec Aran Jocič je res še mlad, a če

bo tako uspešno nadaljeval, ga bodo prav kmalu poznali tudi tisti bralci, ki jih plavalni šport posebej ne zanima. Med odgovori smo izžreballi dopisnico, ki jo je poslala Anka Polajnar iz Škofje Loke, Stara Loka 3. Značke bo dobila po pošti.

Na fotografiji je kolesar kranjske Save, doma iz Stražišča. Že nekaj let sodi med najbolj nadarjene in uspešne mladince, zato je pogosto izbran tudi v državno reprezentanco. Med prvomajskimi prazniki je zastopal naše barve na zahtevni etapni dirki v Avstriji, kjer je osvojil odlično četrto mesto.

Ime in priimek kolesarja napišite na dopisnico in jo do 18. maja pošljite na naslov: ČP Glas Kranj, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 – nagradna uganka. Nagrada je po novem kemični svinčnik na vrvici. Pa veliko sreče!

S prvimi toplejšimi pomladnimi dnevi so zaživele tudi otroške igre na prostem. Posnetek je nastal pred osnovno šolo v Križah, kjer so se dekleta med odmorom poskušale v priljubljenem »gumitvistu«. — Foto: H. Jelovčan

Osvobodilna fronta

Mati je zvečer ob medi svetlobi petrolejke pletla nogavice iz volne, spredene ob kmečki peči. Niso bile za domače, odnesel jih je nekdo ...

To je bila osvobodilna fronta.

V kleti sredi vasi je bilo zbrano orože, puške, bombe. Vasi so se bližali Nemci. Kar je bilo žensk in starcev, so pohiteli in orože skrili na varno v grapo.

To je bila osvobodilna fronta.

Stric, ki je bil že v letih, je s pari konj, vpreženih v voz, vozil ponoči hrano, orože, ranjence. In mrtve borce z bojišča na pokopališče.

To je bila osvobodilna fronta.

Cez vas je nizko zahrumelo sovražno letalo. Domačini so se zdrnili in s polj pohiteli domov. Letalo je na hiše in hlevu vsulo bombe. Krik jim je zamrl na ustnicah in jeli so reševati živino, ljudi.

To je bila osvobodilna fronta.

Prestrašeni otroci z objokanimi očmi so se stiskali za vogalom kleti.

Niso vedeli, kam naj se skrijejo pred letali, pred ognjem, ki je bruhal iz poslopij. Odrasli so jih vodili na varno, v zavjetje gozdov.

To je bila osvobodilna fronta.

Mati je prinesla na mizo mleka in kruha, kar ga je še bilo ob kopici otrok. Izba je bila polna premraženih, lačnih in ušivih partizanov. Mati je v vroči kmečki peči pometla žerjavico. Potem je v peč dala partizanske plašče, suknjice in druga oblačila, da je vročina uničila uši. Očiščene in okrepljane partizane je vzela noc.

To je bila osvobodilna fronta.

Ob dolgih jesenskih večerih, ko so v kmečki sobi ličkali koruzo in so vrata v veži sem in tja čudno zaškripala, so otroci poslušali neštete zgodbe o vojni. Strah je šel v kosti in niso upali ven.

Zgodbe so pripovedovali tisti, ki so sodelovali v osvobodilni fronti.

Nataša Slabe, 6. r., Sovodenj

MOJA DOMOVINA

Moja domovina je lepa.
Rada jo imam.
Ljubim jo.

Moja domovina je lepa
kot sinje nebo,
kot zorano polje,
kot rosa na travniku,
kot sanjavi oblak.

Mehka je kot srce,
svetla kot sonce.

Rada jo imam.
Lepa je kot rosa,
mehka kot srce.

Aneta Šolar, 6. b. r.
osn. šole prof. dr. Josip Plemelj Bled

Lanskega 4. maja so žoge območiale, kolosa s bila prislonjena ob zidove. Otroci so žalovali n človekom, ki so ga imeli najraje, ki jim je bil ob učitelj in prijatelj. Ni ga več. A v njihovih svetih živi in ne bo nikoli pozabljen. Nadaljevamo po poti, ki jo je začrtal on. Njihov, naš Tito.

List iz dnevnika

5. maj 1980

Umrl je naš Tito. Naš veliki borec za socializem, samoupravljanje, enakost med narodoma in mir na svetu.

Pred menoj je njegova podoba. Vesel, nasmiješen, sprejema nageljne iz rok pionirjev za svoj 87. rojstnodan. Obrnem črke z žalostno novico. Ni res, si dopovedujem. Pogledam skozi okno. Zaradi pol droga, črni trakovi, žalostni obrati, pogovori, skoraj prazne ulice. Dežuje. Tudi meni.

Gregor Markelj, 7. c. r. osn. šole prof. dr. Josip Plemelj Bled

Minilo je leto ko smo vse jokali

Tito nam je priboril svobodo in lepše življenje. Zato smo žalovali naš Tito. — Marko

Občutil sem veliko bolečino, ker je umrl naš dragi Tito. Mishim, da je Tito preveč delal, zato je umrl. — Tone

Tito se je boril, da bi bili vsi narodi sveta enotni. — Goran

Nikoli ga ne bom pozabil. — Tugo

Vsi Jugoslovani smo ponosni na Tita, našega Tita. Lepo

bilo, če bi še živel in bi nas obiskal, pa bi ga zasuli s cvetjem.

Uroš

4. maja 1980 sem občutil silno bolečino in nisem verjamel, se je to res zgodilo. Jokal sem. — Jernej

Tito je bil velik človek. Vsi smo ga spoštovali, ker je naš

tolikoi naredil, saj živimo v svobodni in socialistični državi. Nas je zapustil. Njegova smrt nas je silno pretresla. — Matja

Janez

Vsi smo jokali, mami in jaz in vsi Jugoslovani. V avtovlakih in na postajah so ljudje žalostno molčali. V Tito

zadnji bitki je bila smrt močnejša. Zdi se mi, da je bil naš Rad sem ga imel. — Jože

Napisali učenci 6. a osn. šole Simon Jenko v Kranju pri urki dopolnilnega pouka

Vojni

»Vojna je sicer strašna, toda žeja po pravici je le strašnejša. In dokler ne bodo vsi ljudje prišli do svoje pravice, bodo vojne. Bral sem že o tem. Pa tudi o tem sem bral, da so take vojne pravične,« je nekoč dejal pisatelj Ciril Kosmač. Kako pa o vojni razmisljajo učenci 7. č. razreda osnovne šole France Prešeren v Kranju?

Da, res je vojna strašna. Pobijanje, uničevanje, bobnenje orožja. Tega se vsi bojimo. Veliko je žrtev, žrtev za svobodo.

Toda človek hoče živeti svoboden, hoče biti gospodar svojega okolja, hoče sam urejati svoje življenje. (Jan)

Trampuž

Vojna. Koliko gorja pomeni ena sama beseda! Toda na svetu niso samo nepravične vojne. Tudi pravične so. Bijejo jih zatirana in izkoriscana ljudstva. Hujke ko jezatiranje, srditejši in še bolj nepopustljiv je odpor. (Mojca Dernič)

Vsek dan slišimo vesti o vojnah, ki divijojo po svetu. Ti spopadi zahtevajo mnogo žrtev, toda zatirani narodi ne odnehajo. Vedo, da je pravica na njihovi strani. Mnoge države podpirajo take osvobodilne vojne. Tudi Jugoslavija je vedno na strani tistih, ki se borijo za samostojnost in neodvisnost, za pravico do uporabe materinega jezika. (Mojca Sajovic)

proka Jančevih — Včeraj je minilo petdeset let, kar sta Angela in Janez Janc iz Ziganje vasi rekla »da«. Veliko bi govorili o njunem življenju; da sta, tkalca in »golcar«, morala trdo delati, da sta si lahko proti koncu štiridesetih let v skromen dom sredi zelenja, da pa sta imela tudi veliko lepih. Gost se se vedno razveselila, najsibili bili partizani, ki so med njima prihajali po pomoč, planinci, lovci, gobarji, ki so se njune hišice vračali v vas. Ti se še zdaj radi ustavlajo, poklepeli in nazdravijo Jančevima, pridejo pa tudi sovaščani, sorodniki in prijatelji, saj sta gostitelja vedno pripravljena za šalo. Le noge ju ne trgu več tako kot nekdaj; njemu bo letos 79, njej pa 80 let. — H. Je-

ČE JE FRIZERKA LAČNA ...

Kranj — »Dne 14. aprila sem ob 7. uri zjutraj prišla v frizerski salon na Zlatem polju,« piše Kranjcanka, »kjer sem bila doslej še vedno solidno postrežena. Čeprav sem morale pogosto zara-di strank tudi solidno čakati.

Tokrat pa je bil lokal skoraj prazen — štiri frizerke so delale. Dve sta frizirali stranki, tretja pa je med pogovorom s kolegico čakala, da bodo sfrizirale še njo, četrta pa je prišla iz njihove sobice z vrečko v roki in kljub temu, da sem že čakala na stolu, zaklicala onim trem: »Joj, tako sem lačna, da moram najprej v trgovino!« in mirno odšla.

Cakala sem nadaljnih 45 minut, da sta frizerki oprali lase, ostrigli in posušili lase kolegici, takrat pa se je že vrnila frizerka s polno vrečko. Ampak žal še ni utegnila jesti, ker je menda sreča-la pred trgovino prijateljico in ji pazila otroke medtem ko je prija-teljica nakupovala.

Ob 8. uri sem le prišla na vrsto v praznem salonu. Najbrž niti ne bi pisala, če ne bi bila še naprej malomarno postrežena. Kaže, da lačna frizerka ne more natančno striči, saj mi je po končanem stri-ženju štrelo na vse strani še mnogo posameznih pramenov. Se več — med sušenjem je frizerka poklicala mlajšo kolegico, da je za dobrih deset minut uskočila, sama je nujno telefonirala domov, da imajo pri mesarju šunko po 150 dinarjev za kilogram. Čez deset minut se je prikazala spet iz sobice s polnimi ustii malice in dokončala mojo zanikrno frizuro.

Da pa ne bom le kritizirala, naj povhalim drugo izmeno, ki me je pred dvema mesecema prijazno postregla.«

Ld5 b4 8. fe5: Db6+ 9. Kh1
Se5: 10. Dh5 Sg6 11. Tf6!
Kf6: 12. Lg5+ Kg7 13. Dh6+
Kg8 14. Tf1 Tf8 15. Lf6 Df6:
16. Tf6: in črni se je vdal pred nevbranljivim matom.

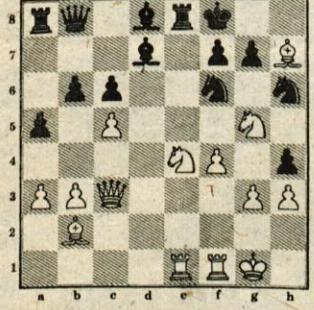
Kritično nadaljevanje kombinacije pa je seveda, če črni vzame ponujeno damo:

1... Ld1:
2. Sf6: + gf6!
Na 2... Kf8 beli po 3.
Sd7+ Dd7: 4. Sd7: + Ke8 5.
Td1: Kd7: 6. Lf7: doseže prednost dveh kmetov.

3. Lf7: + Kf8
4. Lh6 mat

NEVARNOST NA VELIKI DIAGONALI

Po rokadi, so ena od občutljivejših točk v kraljevi bližini polja na veliki diagonali, npr. v položaju na diagramu 191 (GUREVIČ — KUPERMAN; ZSSR, 1978) predvsem polje g7. Dama na c3 podprtta z lovcem na b2 ovira skakača na f6, ki ne sme zapustiti svojega mesta. To je osnovni motiv naslednje kombinacije.

107

1. Lc4!!!

Črni je opazil, da sedaj ni dobro 1... dc3; ker se odpre linija d in po 2. Lf7: + ! Kf7: 3. Dd8: izgubi damo, na 2... Ke7 pa sledi 3. ef6: + gf6: 4. Db3 z izrazito pozicijsko premočjo belega. Zato je črni želel najprej zavarovati polje f7.

1... Le6(?)

2. Le6: fe6:

3. ef6: dc3:

Zopet se je odprla linija d in sedaj udari na polje f7 kmet!

4. f7 +!

Črni se je vdal. Kmeta ne sme vzeti, na Ke7 pa sledi 5. Lg5+, prav tako z osvojitvijo dame.

V položaju, kakršen je na diagramu 190 (TARRASCH-CIGORIN; 5. partija dvojboja, 1893) je zelo pogost motiv kombiniranja slabosti polja f7 zdržena z izpostavljenostjo loveca na g4.

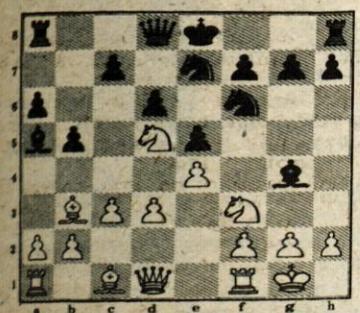

Diagram 190

1. Se5!:

Beli v vseh nadaljevanjih zadrži najmanj prednost kmeta in doseže boljši položaj. Po 1... Sd5: je še najbolje 2. Sg4: V partiji je črni igral 1... de5:, nakar je sledilo 2. Sf6: + gf6: 3. Dg4: Sg6 4. Ld5 Tb8 5. f4 c6 6. Lc6: + Ke7 7.

Diagram 191

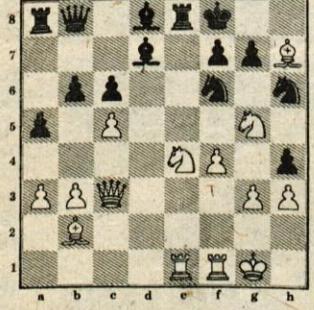

Diagram 191

Črtomir Zorec POMENKI OB SAVI DOLINKI

O NEKATERIH KRAJIH JESENJSKE OBČINE

(74. zapis)

Na svojih poteh, ko nabiram vtise o preteklosti nekega kraja, stopim tudi na vaško pokopališče, druge v svetu raje govore o »vrto miru«, kar je gotovo lepše, da se v tišini sprehomim med spomini na ljudi, ki so nekoč predstavljali veljavo soseske.

DRAGOLJUB MILOVANOVIĆ

Gotovo je najprestreljivejše srečanje z grobom srbskega mladeniča na brezniškem pokopališču. Skromna plošča pove:

»Tu je pokopan Dragoljub Milovanović, sekretar CK SKOJ. Pone-srečil se je pri ilegalnem prehodu meje pod Stolom jeseni leta 1922.«

Bolj natančno: fant, takrat mu je bilo komaj 20 let, je omahnil v globino pod Orlicami, med Zelenico in Stolom. Bilo je to sredi septembra, a njegovo mrtvo telo so odkrili šele v začetku oktobra. Pokopali so ga na Breznici 10. oktobra 1922. (Rojen je bil 14. februarja 1902 v Beogradu.)

Vendar pa skromen nagrobnik na brezniškem pokopališču ni edini spomenik nesrečenemu mladinskemu funkcionarju. Tudi v dolini Završnice nad znanim jezerom opazimo neavadno obeležje. V skalni podstrmino je vdelana podolgovata kovinska plošča z reliefno oblikovanimi rokami, ki v smrtni »stiski love pretrgano vrv z življenjem«. Napis pove: »Dragoljubu Milovanoviću, sekretarju SKOJ, 1902—1922.«

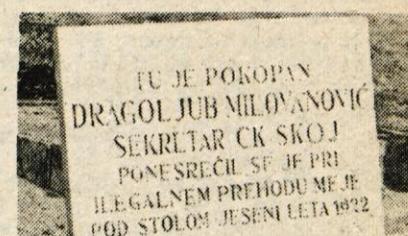
Zraven je v skalnat balvanu vzdana večja, pokončna kovinasta plošča z izbočenim napisom:

»Pomnik konferenci komunistov jeseniškega okrožja pomladni leta 1937. — Komunisti jeseniške občine ob obletnici ustanovnega kongresa komunistične partije Slovenije.«

MORNAR IN ESPERANTIST

Drugo nenavadno srečanje na brezniškem pokopališču mi je pomenil pogled na grobno ploščo Janezu Matiču. Rojen 27. januarja 1845 se je kot avstrijski mornar bojeval v slavnih pomorskih bitki pri Visu leta 1866. Takrat je avstrijsko ladjevje pod vodstvom admirala Tegethofa, rojenega Mariborčana, popolnoma porazilo italijansko mornarico.

No, ob Matičevem grobu (mož je umrl 2. avgusta 1913) nas presenetil poudarek v napisu: da je bil pokojnik prvi esperantist na Gorenjskem.

Nagrobnna plošča na brezniškem pokopališču

da ima v nagrobnik vklesano petokrako zeleno zvezdo (simbol esperantistov) in besedilo v mednarodnem jeziku (»Internacio lingvo Esperanto. — Prospektjo per la societo.«)

Na Matičeve očitno trpko življensko pot kažejo slovenski verzi, vklesani v nagrobnik:

Kogar je življenje celo,
kakor mene trlo delo;
temu smrt ne zdi se britka,
njemu grob je kraj počitka.

MLAKARJEV * TREBUŠNIK *

Tudi tako obilen možak, kakršen je bil Anton Kržišnik, je našel svoj prostor in mir na brezniškem pokopališču. Planinski pisatelj in humorist Janko Mlakar ga je v svojih knjigah (Trebušnikova hoja na Triglav, Trebušnik na slovenskem jugu idr.) tako šegavo opisal, da je mož še danes, vsaj med Gorenjci, močno prijeljubljen. No, o njem bo še stekla beseda, ko bom s temi zapisimi pripotoval do njegovega doma v Žirovnici, v katerem je sedaj urejena dobroznanana gostilna »Pri Trebušniku.«

DOLENČEVI IN RIBIČEVI

Če zapišem Dolenčevi, mislim na Finžgarjeve iz Doslovč, če pa zapišem Ribičevi, imam v mislih gospodarje v Prešernovi rojstni hiši v Verbi, ki so bili po domače — Ribiči.

No, za Dolenčeve to že velja: na brezniškem pokopališču spe starši pisatelja Finžgarja pa tudi njegov brat. (Pisatelj sam je pokopan na ljubljanskih Žalah.)

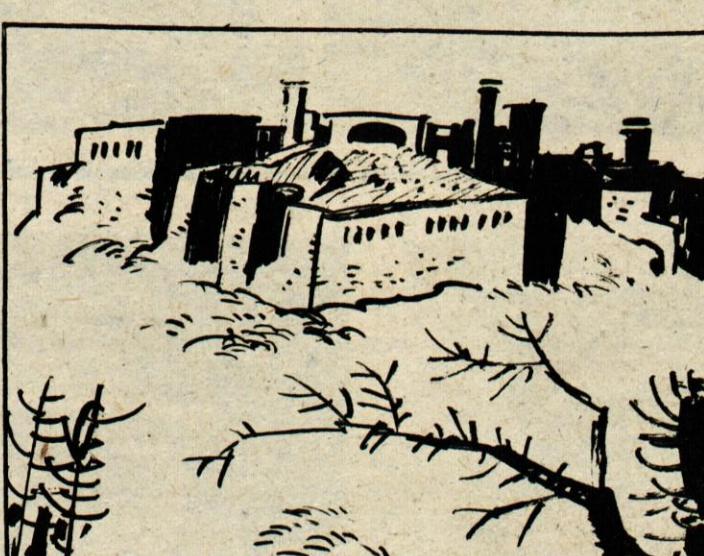
Ribiče pa je usoda kar močno razgnala po svetu. Pesnikov oče Simon Prešeren se je na starost zatekel k bratu, župniku Francu na Skaručnu. Tam je tudi leta 1837 umrl; pokopan je bil na Vodicah. Mati pesnikova, Mina rojena Svetina, je domačim preiprom ubežala kar na Koroško, kjer je našla nekaj let miru pri svojem mlajšem sinu Juriju Prešernu, župniku v Šentrupertu pri Osojskem jezeru nad Beljakom. Umrl je leta 1842. Tam je tudi pokopana. Grob njen pa je že zdavnaj izravnal ... Tudi pesnikove sestre niso našle prostora na domačem pokopališču (Jera in Katra sta pokopani na Blejski Dobravi, Alenka v Ljubljani); le sestra Mina, se je poročila z Vokom in ostala doma na posestvu, kot »ta mlada Ribička«, ima svoj grob na domačem brezniškem pokopališču. (Groba pesnikove sestre Urške, ki je umrla na Zabreznici, nisem našel — verjetno pa je bila tudi pokopana na Breznici.)

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternelj

Priredba: M. Zrinski

... sem ga odvedel na Turško, pozneje sem ga veli-dobro, dobro ga poznam še danes,« je skrivnostno rekel. »Dobro vem, da si ti tisti fant.« Strašno je bilo janičarju pri srcu ob tem. »Govori, človek, kje ste? Cigan se nasmeje, mu prereže vezi in reče: »Moji pogleg ga in videl boš lice svojega očeta.« »Moj očeknil stari Kozjak in v tem trenutku je padla na dvema srcema, oče in sin sta si ležala na prsih. Bi rad vprašal srečni starec, a je cigan komaj prevesti njune besede ...

197. Zdaj ni bilo težko priti iz kloštra. Jurij Kozjak je s prevaro, češ da je obljubil oblegancem življenje in nedotakljivost, ker ga niso ubili, prepričal svoje vojake, da so jih pustili odjahati, sam glavar, zdaj že bivši, pa jih je spremjal, dokler se niso srečno zatekli na Kozjak z vsemi samostanskimi vrednotami vred. Turki so v jezi požgali stiški samostan, nato pa oddivjali za svojimi četami — brez glavarja ... Slavje v gradu je trajalo nekaj dni, nekdo pa je le manjkal na njem — grbavi stari Peter, pa tudi cigana ni bilo.

198. Stari Marko je povpraševal za bratom, a šele če dan pod obzidjem. »Kakšno življenje, taka smrt,« je menil opat Udalrik. Ljudje, ki jim je bilo naročeno, da Petra pokopajo, pa so trdili, da se je pri tem prišel cigan Samoil posmehovat truplu iz gošča: »Trap, ne bi se ti bilo treba obešati, če me ne bi vrgel v vodo!« To so bile njege zadnje besede in nikoli ga ni več nihče videl v slovenskih krajih ... Marko Kozjak je čez nekaj čas v miru umrl, njegov sin Jurij, ki so mu še nadalje pravili janičar, pa je veljal za enega najboljših kranjskih plemenitašev.

PETROV

KONEC

Podkoren – Na mejni prehod na Korenskem sedlu prihajajo ob sleherni uri dneva in noči potniki, ki želijo prestopiti mejo – prevoziti z osebnimi avtomobili in nato nadaljevati pot bodisi proti Avstriji in Nemčiji bodisi proti bližnjem vzhodu. Na Korenskem sedlu nikoli ni miru in ne počitka za mejne uslužbence, miličnike in carinike. Prav tu, na meji, se srečujejo številne narodnosti, ljudje, ki zgorj potujejo na dopust ali na obiske in tudi ljudje, ki so se namenili le po nakupih – in seveda tudi tisti, ki tihotapijo, ki se želijo izmuzniti carini.

Na Korenskem sedlu je veliko potniškega prometa, medtem ko se tovorni promet usmerja večinoma preko mejnega prehoda na Ljubelju. Cesta, ki se z naše strani dviguje proti prehodu, je izredno dotrajana in slaba in na teh treh kilometrih je pozimi, ko zapade precej snega, težaven vzpon celo za osebne avtomobile. Tovorni avtomobili bi le težko zmogli strme klance tudi z avstrijske strani, čeprav cesto redno plužijo – velikokrat pa prihaja do nesreč in zato tudi do zastojev. Zato je veliko varnejše in veliko boljše, da se težki tovori prevažajo preko laže prehodnega Ljubelja.

Vendar pa je potniškega prometa toliko, da Korensko sedlo nikoli ne sameva: podnevi in ponoči se vije vstopna ali izstopna kolona, ki se zgosti in občutno podaljša predvsem pred prazniki ali po njih. Razumljivo je zato, da imajo cariniki obilo dela in da morajo okrepliti svojo službo ob konicah. Prav dobro že poznajo vse dneve v letu, ko se namerava kolona proti Jugoslaviji zgostiti, kolona naših delavcev na začasnom delu v tujini, ki prihaja na dopust domov. Tedaj so na nogah podnevi in ponoči, a prometa je toliko, da včasih vendarne pride do zastojev treh ali štirih ur ali več. Prav čez Korensko sedlo vodi najbljža pot do doma, še posebej iz Münchna, po hitri avtomobilske cesti skozi Avstrijo in na Podkoren. Večina potnikov to prav dobro ve in zato sta naša mejna prehoda na Šentilju in na Podkoren med najbolj prometnimi pri nas.

Cariniki, ki so zaposleni na Korenskem sedlu, pravijo, da zadnja leta poteka promet veliko bolj urejeno, da so se naši delavci v tujini že navadili na konice in marsikateri skrbneje izbirajo dan, ko bodo prestopili mejo. Po svojih izkušnjah si izberejo tisto uro in dan, ko pričakujejo, da ne bo toliko prometa – in res se je izkazalo, da vendarne ne pridejo vsi naenkrat, temveč postopoma. Veliko lažje je tudi zaradi tega, ker so – denimo – pred desetimi leti prihajali z domala povsem dotrjanimi avtomobili, na katere in v katerе so stlačili vse, kar so potrebovali ali pa tudi ne. Te stare škatle so se potem najkasneje v prvem strmem klancu na avstrijski strani prav gotovo uprle in prihajalo je do neugodnih zastojev, do okvar, do negodovanja vseh drugih voznikov. Zdaj je veliko bolje, zdaj ni več toliko problemov – čeprav seveda še vedno so, posebno julija in avgusta, ko skupaj z našimi delavci na tujem prestopi mejo veliko število tujih turistov.

Cariniki poleti domala ne poznajo prostega časa, ne poletnega dopusta. Kadar so štiri ali celo pet vstopnih kolon, nepretrgan promet v eni smeri, potem je treba delo organizirati tako, da je zaposlenih čimveč ljudi. Zgodi se, da tudi skrbno planiranje zaposlenih delavcev ob določenem času in pričakovanem nivalu zataji in trebuje poklicati pomoč, za izmeno, ki traja po dvanajst ur, včasih celo še dalj. Dvanajst ur ponoči in podnevi ...

Pred leti so se načrtovali, da bi morda mejni prehod na Korenskem sedlu razširili, saj je prihajalo do občutnih ozkih gril. Danes vedo, da mejnega prehoda ne bodo razširili, saj se že na obe strani Karavank gradi Karavanški predor, skozi katerega bo v prihodnjih letih potekal mejni promet. Kljub temu pa Korensko sedlo ne bo samevalo in cariniki Carinarnice Jesenice bodo še naprej ostali na Korenu, poleti in v pasje mrzli zimi, ko je na tem mejnem prehodu tudi dvajset stopinj pod ničlo. Stati na takšnem mrazu, še posebej, če se promet zgosti, pa je daleč od tega, da bi bilo prijetno ...

LE KILOGRAM KAVE

Kar precej je poklicev, ki med ljudmi niso kaj prida priljubljeni – med tistimi, ljudmi, ki ne vidijo dalj od svojega nosu in ne vedo, da je vsako delo delo in da ga mora vsak opravljati kar najbolj vestno in po predpisih. Nihče seveda nima rad, da ga nekdo javno kritizira, čeprav je kritiko pošteno zaslужil; nihče ne bo poskakoval od veselja, če se mu jasno in nedvoumno pove, da svojega dela ne opravlja zadovoljivo in je zato bolje, da se umakne; nihče seveda tudi ni srečen, če mu carinik temeljito pregleda prtljažnik in privleče na dan blago, ki naj bi ostalo vsaj na carini temeljito skrito in zakrito. Cariniki, ki »veskozi nekaj jemljejo«, zatorej niso na meji deležni nikakršnega odobravanja in priznanja potnikov, čeprav je jasno, da le vestno in marljivo opravljajo svoje delo.

Marsikdaj morajo imeti »železne« živce, kajti na meji je veliko potnikov, pri katerih se ne doseže prav nič. Ko cariniki ugotovijo, da

Na meji se svet spozna

Na mejnem prehodu Korensko sedlo dan in noč poteka živahen potniški promet – Prepovedan uvoz televizorjev, težave s prevelikimi količinami kave – Priznani uspehi carinikov izpostave Carinarnice Jesenice na Podkoren – Stalni vrvež, prošnje, pritožbe, a predpisi so predpisi

vozniki le niso tako nedolžni, kot so ob prvem vprašanju: »Imate kaj za prijaviti?« zagovarjali, se velikokrat začno prava pogajanja, priateljska prepričevanja, ne manjka grobenje in solz. Blago, ki se ne sme uvažati ali blago, ki ga je treba cariniti, mora iz avtomobila, carino in ne pomagajo ne lepe in ne gesede besede. Predpisi so predpisi in treba jih spoštovati, pa naj se lastniki blaga prikazijo v takšni ali drugačni luči.

V današnjem maloobmernem prenosu večina potnikov prevaja iz bližnjih avstrijskih trgovin živila, avtodelov in razne rezervne dele. Časi se spremjamajo in v Avstrijo hodimo zdaj po pomaranči, margarino, po razne manjše tehnične strojčke in seveda po – kavo. Še pred mesecem dni so jo nekateri pretvorili v kilograme ter prepričali in seveda silno dobro zaslužili visokih cenah »naše« kave. Sploh je na mejnem prehodu na Korenskem sedlu zdaj artikel številka ena, tudi zato, ker pred nedavnim prišlo do sprememb predpisa in je dovoljeno zdaj uvoziti kilogram kave. Vsak kilogram več je carini v višini 600 dinarjev, če se pravljiva kava seveda prijavi in če je lastnik pravljena tudi toliko odsteti. A včasih tistih, ki bodisi še ne vedo bodisi kaj nameravajo z malo srečo pretihotapiti na meji raje odločijo, da kava ne bo na lejevala poti – carina je odločno prešoka. Kavo lahko peljejo nazaj – a le in v kateri trgovini jo bo vzel? Zato polnijo carinska skladišča ...

TELEVIZORJI NA MEJI

Največ problemov pa imajo cariniki uvozom televizorjev, kajti uvoz televizorjev sprejemnikov ni dovoljen, tistih, ki veljajo v Nemčiji okoli 2.000 nemških mark. Načinljavi lahko uvozijo manjše televizijske sprejemnike do vrednosti 10.000 dinarjev, kar pa tako kot za sprejemnike in vse blago, ki ga uvažajo delavci na delu v tujini, veljajo načinčni predpisi. Danes imajo carinska skladišča na meji okoli 20 televizijskih sprejemnikov, ki so jih odvezeli in bodo lastniki večinoma odpeljali nazaj v Avstrijo ali Nemčijo, kajti uvoziti jih morejo.

Prtljažniki so precej založeni tudi z nimi tehničnimi predmeti, za katere lastniki lahko plačajo carino, če njihova vrednost presega 6.000 dinarjev. Če je njihova vrednost večja, se ne smejo uvoziti in pri tem nastanejo številne težave, ko lastniki prepričujejo, da predmeti manjše vrednosti. Prav tako pa probleme s tem, ker se predpisi sprememb v tujini pa so še vedno premalo posredni, kaj lahko uvozijo in česa ne. Zaradi tudi zgodji, da pomahajo na carini z leta starim časopisom, v katerem so zapisani carinski predpisi.

Potniki, ki so zaposleni v tujini, so pred vlačili s seboj veliko več kot danes. Blaga večje vrednosti je na zadnjih sedelih v prtljažniku danes večinoma gradbeni material – številni so namreč zaposleni pri benih podjetjih – material kot zid, staro orodje, ki ga dobijo pri firmah, delajo. Precej blaga, ki ga peljejo domov, pokupijo tudi na razprodajah.

Včasih se zgodi, da se nam v tujini potrebuje avtomobil in dele je nujno treba zamuditi. Če bi te rezervne dele, kupljene in zamenjane v tujini, prijavili na carini, bi se pred vsemi moralni vrniti, zato je tudi prihajalo do temnih prekrškov – vozniški popravil niso posredovali. Prihajalo je do nelogičnosti in da cariniki carinijo rezervne dele, če se nista avto na tuji cesti ustavili.

Na meji je stalno živo, tudi pri istovetni državi, tudi tedaj, ko moramo odpreti carinico, v kateri ne sme biti več kot 1.500 dinarjev in devize, če imamo bančno potrdilo. Stalni vrvež, mrki, nezadovoljni, žalobni, moledovanje, prošnje, obupi, različni narodi in narodnosti, različne navade, obupi, različno blago, seveda tudi tisto, ki se nima v dvojnih blatnikih, v sedežih, v zrcalih, ima na »crnem« tržišču ogromno vrednost. In pri odkrivanju velikih, zares omogočnih prekrških prekaljenih ali tudi načinov tihotapcev so se cariniki na Podkorenem večkrat imenitno izkazali.

Včasih se sprašujejemo, kako so mogli odrediti na kilograme zlata ali mamil. A cariniki dobro opravljajo delo, so tudi odlični in izredno ocenjevalci človeških značajev, obupov in okoliščin. Tisto, res tihotapsko blago, praviloma prevaža v starih avtomobilih, tveganje je tveganje in novega bi bilo morebitnem spodrljaju škoda: takole, večer, po možnosti na večjem prehodu, naj bi bila pozornost carinikov manjša. Stalni vrvež, mrki, nezadovoljni, žalobni, moledovanje, prošnje, obupi, različni narodi in narodnosti, različne navade, obupi, različno blago, seveda tudi tisto, ki se nima v dvojnih blatnikih, v sedežih, v zrcalih, ima na »crnem« tržišču ogromno vrednost. In pri odkrivanju velikih, zares omogočnih prekrških prekaljenih ali tudi načinov tihotapcev so se cariniki na Podkorenem večkrat imenitno izkazali.

Cariniki poznavajo življene, navade, mafije, na meji se bolj kot kjerkoli druge odredbe naše in vse svetovno življene, pogledi, načini se svet spozna, kajti vse, kar se dogaja v svetu in pri nas, se na zelo znaten način odraža tudi na meji ...

D. Sedek

Dragoljub Jovanović, šef izpostave Carinarnice Jesenice na Podkorenem: »Največ prometa je pred prazniki in po njih. Tedaj delamo na štirih ali celo petih vstopnih kolonah, po deset carinikov ponoči in deset podnevi. Najhujše konice se na Korenskem sedlu pojavljajo julija in avgusta, ko pride že mejni prehod veliko tujih turistov. Tedaj skoraj ni premora in odihka.«

Jusuf Ranko, carinik, je zaposlen pri Carinarnici štiri leta: »Delo mi je všeč, zadovoljen sem, čeprav je posebno ob praznikih veliko dela. Pozimi je mraz in veliko snega, poleti pa se včasih dušimo od obilice plina.«

Kot bi se napredek ustavil spodaj v grapi

V Zmincu, kjer se začenja nova uranska cesta skozi Poljansko dolino, se odcepi čez most stranska cesta za Bodovje in v Bodovejsko grapo in se dobroj šest kilometrov zajeda pod Ožbolt, Črni vrh in Hrib sv. Petra. Dolina oziroma grapa je ozka, komaj za cesto je prostora ob potoku, v katerem se z obeh strani v brizah zlivajo številni hidroški pritoki. Le nekaj hiš je ob cesti. Nekatere so vseljene, oziroma na novo obljudene, saj ob njih stojijo nove, druge zaklenjene in opuščene in skromne njivice in sadovnjake ob njih je skoraj v celoti prerastlo grmovje in gozdno drevje in se tako v teh dneh češnjevi cvetovi mešajo s bukovim listjem in zelenjem smrek.

Veliko bolj sončno in svetljše je zgoraj v Stanish. Včasih, pred vojno, štirideset petdeset let nazaj, je bila to vas z mogočnimi in trdimi kmetijami. Šestih je bilo in vsaka je imela zraven še nekaj bajt, da je imela zagotovljene dñinarje ob najtejših spomladanskih in poletnih dnevih. Danes je življenje le še na treh. Pri Jamniku, Krmelu in pri Završniku, drugod celo zidove so prerašča trava in grmovje.

»Vojna je pobrala sekaj ljudi, drugi so se odselili po vojni,« pripoveduje Mina Potocnikova, gospodinja pri Završnikovih. »Prej so bile tu velike kmetije, z veliko gozda. Pri nas smo imeli

111 ha zemlje, pri Koširju celo več kot 200, mogočna kmetija je bila pri Stanišu, pa pri Prešečniku na Ožboltu in Na Koglu. Povsod smo imeli več kot 10 glav živine v hlevu, konje in obširne gozdove. Pri vseh hišah je bilo veliko otrok in še hlapce in dekla, da se je lahko delalo. Kmetije so bile tako velike, da so pri vseh imeli celo svojo jago.«

Pri Završniku, kjer je ona gor rasla, je bilo 8 otrok. Pa se bratu, ki naj bi prevzel doma, ni »luštal« delat na kmetiji, zato so zapisali njej. Malo pred drugo svetovno vojno sta preuzele z možem Ladom, ki je bil doma iz Dragobrščka v Selški dolini. Mizar je bil in še danes stoji v hiši zanimiva ročna stružnica ali vrtalni lesni stroj, ki jo je še za doto pripeljal k hiši. Vendar pa kasneje ni imel veliko časa za miziranje, ker je bilo veliko dela na zemlji. Kljub temu pa zlasti pozimi še rad prime za orodje in kaj izdelava. Vedno je dela dovolj, čeprav sta doma dva sinova, ki skrbita za zemljo.

»Na rutah se je včasih videlo,« pravi Mina, »katera je bila kmečka. Kmetice in kmečka dekleta so vedno imele lepo, trde, ki so košato stale ob glavi. Rejnejše si jih niso mogle privoščiti, saj je bila takšna ruta lepa le, dokler ni bila oprana. Pa, ko so k zegnu nesli v cerkev Filipa in Jakoba na Valtrški vrh. Čim večji je bil kmet, tem večji je bil jerbas in tem višja potica v njem.«

Kmetije so bile razdeljene po vojni, ob agrarni reformi in ko je bil uveljavljen zemljiški maksimum. Završnikovim je ostalo 23 ha zemlje.

Večina obdelovalne in skoraj nič gozda in vidi se, da so dolga leta životarili. Kjer ni lesa pri kmetiji, vsa leta ni moglo biti

ne delajo drugega v njej, kot kurijo v peč, leseni strop v hiši, pa daje domačnost. Ob peči stoji še prava menterja za kruh. 1827 je letnica, ki je izpisana na nosilnem tramu, in prioveduje, da je hiša stara že več kot 150 let.

Tudi hlev je večina lesen in kašča za žito zraven tudi, vendar je ta že predelana v počitniško hišico.

To in pa cesta, ki pelje do vsake hiše, je pravzaprav vse, kar so ti kraji dobili. Kot bi se napredek ustavil že v dolini, oziroma kot bi razvoj obšel te kraje, ki so pravzaprav skoraj na pragu Škofje Loke.

L. Bogataj

naredka. Davki so se vedno plačevali z lesom. Sele zadnje čase priča nekaj več tudi živinoreja. Za poljedelstvo pa zemlja tam ni primerna in je slaba.

»Deset glav živine imamo v hlevu,« je povedal sin Jože, »včasih tudi nekoliko več. Lahko bi jih sicer redili več, vendar je zemlja premalo zagojena. Nekako ne gre, premalo nas je za delo.«

Hiša je še stara in lesena. Večji je tlak oziroma pod narejen iz lesnih »čol« zabitih v tla, na drugi strani se še vidi črna kuhinja, čeprav verjetno že dolgo

ne delajo drugega v njej, kot kurijo v peč, leseni strop v hiši, pa daje domačnost. Ob peči stoji še prava menterja za kruh. 1827 je letnica, ki je izpisana na nosilnem tramu, in prioveduje, da je hiša stara že več kot 150 let.

Tudi hlev je večina lesen in kašča za žito zraven tudi, vendar je ta že predelana v počitniško hišico.

To in pa cesta, ki pelje do vsake hiše, je pravzaprav vse, kar so ti kraji dobili. Kot bi se napredek ustavil že v dolini, oziroma kot bi razvoj obšel te kraje, ki so pravzaprav skoraj na pragu Škofje Loke.

L. Bogataj

Tekmovalni duh ohranja človeka

Tekmovalni duh starih Grkov je spodbujal napredek v znanosti, omiki in umetnosti. Znana misel »biti prvi in z ognjem svetiti drugim«, ki jo je izrekel praoče dialektike – razvojnega pogleda na svet Heraklit, se je uresničevala na davnih olimpijskih igrah. Nastopali so mislici in atleti, ki so postali nesmrtni in so še danes vzor popolnosti. Znano je, da je bil začetnik zdravilstva in posebno pouka o zmernosti Hipokrat zmagovalec v rokoborbi. Pitagoras je bil prvak pri atletih, mnogi drugi so se odlikovali v popolnosti misli in v zalednih dejanjih. Atletiko so cenili umetniki in filozofi – Demosten, Sokrat, Platon. Stari mislici so pri atletih cenili neomajnost volje, prodornost uma, moč gibal. Umetniki so ovekovečili njihove postave. Mironov diskobol – metalec diska vzbuja gibalno lepoto, harmonijo in sorazmernost. Položaj metalca daje videz veličastnosti, kakor da bi ponazarjal olimpijska gesla: močnejše, višje, hitreje. Videti je, da bo disk močne neme postave vsak hip poletel visoko in daleč.

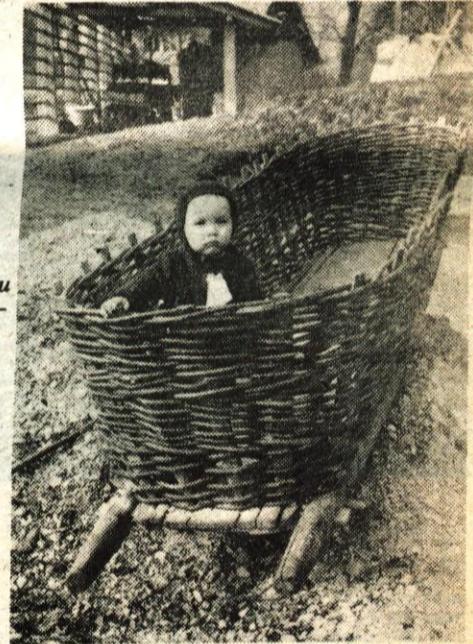
Atletika-vodilna na davnih igrah po načinu gibanja, vplivu na človekovo naravno bistvo in zavest ne zgublja na pomenu. Nasprotno – njen smisel je trajen. Atletska omikanost ne odlikuje le vrhunskih tekmovalcev, temveč so njene prvine najbolj življensko praktične, naravne in pristno človeške. Atletska moč, skočnost, odzivnost,

vztrajnost in hitrost v medsebojni povezavi in sodelovanju sestavljajo določeno stopnjo gibalne omike. Pri najboljših atletih bolj vrhunske, pri ostalih pa temeljno naravno gibalno izurjenost, zvesto življensko pomočnico. Smisel atletike ni le v tekmovanju ali razvedrilu, temveč je globiji. Življenje je kakor tek na dolge proge, ko doživljamo podobno kot tekači mrtvo točko, določene stiske, krize, padce, drugo dihanje nam daje ponovno več upanja, volje in zanosa. V napornem boju za obstavo se je človekova narava prilagajala, ohranjala najboljše odlike, ki so spremljale pretekle in bodo ohranjale tudi prihodnje rodove. Te naravne atletske odlike – vzdržljivost, moč in spretnost so dobra opora skozi življenje v katerem je prav tako očitno tekmovanje s časom na mnoga leta, gre za uspešno delovanje v prostoru, za premagovanje številnih ovir in lastnih slabosti.

Tekmovalni duh bo vedno živel, uresničeval se bo na vrhunskih privrednih in na drugih tekmovanjih v znamenju vsespolnega napredka, saj tekmovanje po smislu in pomenu presega področje športa, povsod je nekaj prehitevanja ali zaostajanja za vodilnim.

Tekmovanje kot duša in srce športa spodbuja gibalno in umsko dejavnost, notranjo naravno težnjo po njem je potrebno dramiti, spodbujati in uresničevati.

J. Ažman

»Je mar vaša stajica tam v mestu tako prostorna kot moja?«
Foto: D. Dolenc

SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA

Premalo kaznovani umori

Na naših cestah je od 1947. leta do danes umrlo več kot 75 tisoč ljudi. Promet je, z izjemo velikih vojnih spopadov in naravnih nesreč, najmasovnejši morilec sodobnega sveta. Zakaj so potem takem naša sodišča tako nežna s prometnimi morilci?

Naša domovina je ena najbolj varnih na planetu. Stevilke nedvoumno potrjujejo, da je v sodobnem svetu terorja in nasilja to prava oaza, v kateri lahko mirno spite za enkrat zaklenjenimi vrati, se pozno ponoti sprehajate po najbolj mračnih ulicah, se ustavite, če vas kdo kaj vpraša in greste brezkrbni v dvigalo s popolnim tujcem. Tega si povprečen prebivalec Detroita ne more privoščiti že dvajset let.

Možnost, da bi bili oropani, posiljeni, ubiti, da vas srednješolci namlatijo iz čiste obvestnosti, je skrajno majhna v primerjavi z vsem, kar preti povprečnemu Američanu, Indiju, Japoncu ali Italijanu.

V naših mestih gredo ženske še vedno lahko same iz kina domov, krivočni psi na vrtovih so nepotrebni, tako kot alarmni sistemi na hermetično za-

prtih oknih in vratih. Ni se treba batiti ugrabiteljev ali izsiljevalcev, četudi živite na znatno višji nogi kot sosed. In tako dalje.

Stevilke ne lažejo, a tudi povedo ne vsega. Obstajajo namreč druge, ki dajejo povsem drugačno sliko. Najbrž smo res najbolj varni Evropeji v svojih domovih in na ulicah, zato pa smo na prometnih cestah skoraj najbolj ogroženi prebivalci planeta. Povprečnemu Jugoslovancu ne pretijo seksualni manjaki, posiljevalci, razbojniki; njegovo življenje, po statistiki sodeč, zelo resno ogrožajo nasišniki posebne vrste – morilci za volanom.

V Jugoslaviji se vsako leto priperičajo 600 »pravih« ubojev, vendar pa zaradi cestnih manjakov umre doma pet tisoč ljudi. Res je: v Združenih državah Amerike pride na vsakih sto tisoč prebivalcev kar dvesto umorov, v Italiji

več kot trideset, na Japonskem dvajset, medtem ko Jugoslaviji komaj eden. A pri nas na vsakih sto tisoč registriranih avtomobilov umre štirikrat več ljudi kot v Veliki Britaniji ali trikrat več kot v Italiji.

Na naših cestah se odvija pravčata vojna. Najpogosteje umirajo najbolj nedolžni in nezaščiteni: pešci, otroci, starčki.

Kdo je tipičen jugoslovanski morilec za volanom?

Statistika riše dokaj jasne oblike foto-robot: mlad moški, podpovprečno izobražen, oženjen, voznik B kategorije, z dvemi leti voznikiški izkušenj (to je čas, ko zrastejo krila, samozavest, ko popustijo zavore strahu), ljubitelj »povprečnih« količin alkohola.

Ubija raje podnevi kot ponoči, posebno nevaren pa je v pozni popoldnevnih urah (med peto in osmo), ob petkih, ko se mu mudi »v življenje« in k »dobri kapljicici, in ob nedeljah, ko se še bolj utrujen in razdražen vrača v okove svojega vsakdana.

Uporablja precej značilno metodo: ubija najraje s prehitro vožnjo, z vožnjo v pisanosti in tako, da vam preseka pot v zavodu ali vas prehiti na nepreglednem mestu.

Nevarnejši je v mestu kot na odprtih cestih; nič manj na prehodih za pešce kot na neoznačenih delih cestnišča, ne pomisljajo pa si gaziti celo na pločnikih.

Vsek, dobesedno vsek, je lahko njegova žrtev. Vendar pa najraje ubija moške med 21 do 40 letom ter, kot smo že rekli, nezaščitene: pešce, potnike v svojem ali tujem avtomobilu, šele na tretjem mestu pa sebi podobne voznike.

In koliko sploh stane človeško življenje?

Ko pride do sodišča, zelo malo. Izraženo v denarju, komaj toliko kot štiri zimske gume za mercedes ali ne veliko več kot klepanje, potreben po »poštenski naletu na pešca. Izraženo v kazni, spet zelo malo. Skoraj polovica morilcev z naših cest se izleže s pogojno kaznijo: samo 1,5 odstotka od najbolj brezobzirnih (pijanih ipd.) dobi več kot tri leta zapora, drugi manj kot dve leti.

Kako to, če gre za (statistično) najopasnejše kriminalce? Imamo preblage zakone ali morda zares nedolžne vozne?

Niti eno niti drugo. Naši kazenski zakoni glede na predvidene kazni za prometne prekrake sodijo med najstrožje. Na papirju zelo oстро obračunavajo s prometnimi nasišniki. Toda kaj koristi, če zakon predpisuje kazen do deset let zapora, če pa sodniki v več kot 60 odstotkih primerov izrekajo pogojno? Če zakon zahteva za pisanega voznika-morilca najmanj tri leta zapora, v več kot polovici primerov pa dobi kazen do enega leta zapora?

Te dni je nek voznik kombija »pod znanim vplivom alkohola« ob 22. uri zvečer v povsem prazni ulici ubil tridesetletnega mladeniča (edinca, čeprav to običajno nikogar ne zanima), in to na pločniku, pred domačimi vrti. Če še ni bil kaznovan, se bo izvlekel – tako je bilo doslej – največ z dvemi leti zapora. Če je morda tudi sam edinec ali oče mladoletnih otrok ali če ima samo trideset let, mu bo sodišče še bolj pogledalo skozi prste. Naše pravo je humano. Posebno za nekatere.

Naši športniki

Bojan Udovič: zvest Savi in kolesu Valanta

RAVNE, 6. MAJA — Kolesarska mednarodna dirka je že prekolesarila več kot polovico poti na letošnji petnajsti jubilejni mednarodni dirki Alpe-Adria. V tej močni mednarodni konkurenčni je triinšestdeset kolesarov iz osmih evropskih držav. Na letošnji jubilejni prireditvi kranjskega Sava nima svoje ekipe. Kranjski kolesarski šport na tej dirki zastopa le štirinajstletni Bojan Udovič, ki je v kombiniranem ekipi Rog-Sava. Najboljši Kranjčani se bodo namreč udeležili ene od najtežjih amaterskih dirk na svetu — dirke miru Varšava-Berlin-Praha. Bojan Udovič se je v teh etapah dobro vključil v kombiniranom moštvo, saj je odličen kolesar in se zna prilagoditi vsaki vožnji in vsaki ekipi.

Kaj so vroči, da ste sedaj slabše pripravljeni kot lani?

Forma je bila lani v tem času izdatno boljša kot je letos. Vzrok je več. Največji je v tem, da sem bil kar dva meseca v maucu. Leva noga me ni včasih ubogala. To je bilo decembra in januarja. V teh dveh mesecih se naj-

več dela na pridobivanju splošne fizične kondicije. Pozna se mi, da sem veliko izgubil.

Kako naprej?

— Grize me ta moja forma. Rad bi bil v močtvu, ki bo nastopilo na dirki Varšava-Berlin-Praha. Zame je čast običejni dres z državnim grbom. Tako bom moral ostati doma. Tudi to je za nekaj dobro. Lahko se bom v miru pripravljal na dirke, ki me se čakajo. Preprisan sem, da bom v drugi polovici sezone spet tisti kolesar, ki sem bil lani.

Kaj pa dirka Alpe-Adria?

— Čeprav sem v kombiniranem ekipi Rog-Sava, je to zame dober trening. Na tej dirki si bom nabral lepo število kilometrov. Ti mi primanjkujejo. V vseh etapah se bom boril kolikor je mojih močeh. Upam, da ne bom razočaran.

Natradi se naprej?

— Kot sem že omenil, bo treba veliko treninga, da se mi povrne stara forma. Nai, omenim, da bom ostal zvest svojemu matičnemu klubu Sava in dobremu kolesu, ki ga izdeluje Valant.

D. Humer

Smučarski skoki

Gorenjska pred vsemi

KRANJ — Tudi v minuli sezoni so bili gorenjski skakalci dokaj uspešni v vedno bolj zanimivem tekmovanju za pokal SRS. Gorenjska je med štirimi regijami zbrala takško točk kot ostale tri skupaj. Med gorenjskimi klubmi je bil najuspešnejši kranjski Triglav, ki skupaj z ljubljanskim Ilirijo, ki ima bistveno boljše pogoje za delo, saj ima med ostalimi kar tri profesionalne trenerje vodi med vsemi 24 klubami z veliko prednostjo. Na tretjem mestu so tudi letos Jeseničani. Uvrstitev so poslabšali Žirovci, ki so bili šesti (lani četrti), novoustanovljeni klub Tržič je na zasedel v skupnem razvrstitvi sedmo mesto. Slabšo uvrstitev pa so poleg Žirovcev letos zabeležili tudi Blejsčani, saj so bili še petnajsti (lani deveti).

Kranjski Triglav je osvojil štiri najvišja odličja. Med starejšimi mladinci je bil zmagovalec Kristof Gašparc, med mlajšimi mladinci pa Bojan Cesen. Kranjčani so osvojili prvo mesto tudi v ekipni konkurenčni med starejšimi pionirji in mlajšimi cicibani. V vseh ostalih kategorijah, razen pri mlajših pionirjih, pa so osvojili drugo mesto. Že so uspešni pa so bili letos Jeseničani, saj so osvojili kar tri prva mesta. Tomaž Dolar je bil prvi med starejšimi pionirji, Joško Smid med mlajšimi pionirji in Tomaž Krafelj med mlajšimi cicibani.

Rezultati: članji 1. Ulaga (Ilirija) 95, 2. Norčič (Triglav) 72, 3. Tepeš (V.p. Kranj) 64, 4. Bajžak (Triglav) 59, 5. Lotrič (Jesenice) 54, 6. Benedik (Triglav) 49, 13. Baloh (Jesenice) 24, 15. Globocnik (Triglav) 21, 16. Jemec (V.p. Kranj) in Zupan (Jesenice) 19, 19. Finžgar (Triglav) 12, 20. Martinjak (Triglav) 8; ekipo: 1. Ilirija 234, 2. Triglav 227, 3. V.p. Kranj 179, 4. Jesenice 94; starejši mladinci — posamezno: 1. Gašparc (Triglav) 80, 2. Suzič (Ilirija) 67, 3. Urbančič (Logatec) 62, 6. Justin (Jesenice) 43, 7. Piber (Bled) 41, 9. Kaštrun (Tržič) 38, 10. Šinkovec (Žiri) 37, 11. Ferlan (Žiri) 35, 14. Jodt (Tržič) 19, 16. Beton (Triglav) 7, 20. Bernard (Triglav) 3; ekipo: 1. Ilirija 285, 2. Triglav 90, 3. Žiri 72, 6. Tržič 57, 6. Jesenice 43, 7. Bled 41; mlajši mladinci — posamezno: 1. Česen (Triglav) 95, 2. Erzen (Ilirija) 63, 3. Kralj (Braslovče) 47, 7. Čimzar

J. Javornik

V Tržiču ustanovili atletsko sekциjo

TRŽIČ — V torek so v Tržiču ustanovili atletsko sekcijo pri TVD Partizan. Na ustanovnem občnem zboru, ki so mu poleg predstavnika TVD Partizan in telesno-kulture skupnosti Tržič prisostovovali tudi predstavniki atletskega kluba Triglav iz Kranja, so izvolili 9-članski upravni odbor ter sprejeli program dela za leto 1981.

Sekcija se bo ukvarjala predvsem z osnovnošolsko in rekreativno atletiko, saj vse učencu nadaljujejo solanje v drugih občinah, največ v Kranju. Najbolj nadarijeni naj bi se torej po končani osnovni šoli vključevali v atletski klub Triglav, vendar z možnostjo, da bi na dolodenih tekmovanjih lahko nastopali tudi za matično organizacijo oz. sekciijo. V dogovoru z predstavniki atletskega kluba jim bo AK Triglav nudil pogoje za nadaljnje napredovanje in omogočil nastopanje na tekmovanjih republike in zveznega ranga.

Trenutno se v tržički občini organizira no ukvarja z atletiko v osnovnih šolah nad 200 učencov in učenk, za katere skrbeti pet voditeljev. Od atletskih objektov imajo pravilna razpolago eno 150 in eno 200-metrsko atletsko stezo, v gradnji pa je še ena 200-metrska.

Upamo, da bo z ustanovitvijo sekcije atletike v Tržiču dosegla večji razmah, saj ima dolgoletno tradicijo in je že dala nekaj zelo kvalitetnih tekmovalcev. Pogoji za razvoj šolske atletike so dobr, vendar do dela nam ne manjka, v občini pa je dovolj razumevanja za to panogo. Veliko pritakujemo do sodelovanja z AK Triglav in zborom atletskih sodnikov iz Kranja, zlasti pri izpolnjevanju strokovnih kadrov, sodnikov, organizatorjev in vadičev, saj je dejal Silvo Japelj, voditelj atletske sekciije na osnovni šoli heroja Grajzera in eden izmed pobudnikov za ustanovitev sekciije.

Ustanovitev atletske sekciije v Tržiču je nedvomno velik prispevek k nadaljnemu razvoju in popularizaciji atletike na Gorenjskem. Upajmo le, da bodo Tržičanom kmalu sledili tudi ljubitelji atletike v ostalih gorenjskih občinah.

J. Kavčič

1. mednarodni trim pohod Stražišča

STRAŽIŠČE — Hoja spremja človeka vse življenje. Kot najenostavnjejsa, najcenejša in najučinkovitejša oblika telesne vadbe se vedno bolj uveljavlja kot komponenta sodobnega človeka in pomeni prvi iziv k povratku v naravo. Prav zaradi tega se je Trim klub Sava Kranj odločil, da tudi pri nas uveljavlja obliko hoje, ki je v Evropi že vrsto let zelo razvita — to je popotništvo. Evropska popotniška zveza v mnogih deželah organizira leta za letom pestre in organizirane oblike hoje na različne razdalje. Trim klub Sava Kranj bo tako v nedeljo, 17. maja, kot prvi v Sloveniji organiziral prvi mednarodni trim pohod Stražišča. Začetek pohoda bo od 6. do 10. ure izpred gostilne Benedik v Stražišču, konč pohoda pa bo najkasneje do 15. ure na istem mestu. V tem času bodo udeleženci prehodili 17 km dolgo pot, ki bo ustrezno označena in to predvsem po gozdih in poljskih poteh, torej daleč od hrupa in onesnaženega okolja ki nas spremja na vsakem koraku. Vsak udeleženec se lahko prijavlja za pohod pisno na naslov: Trim klub Sava Kranj, Benešikova 12, 64000 Kranj, oziroma na startu pohoda od 6. do 10. ure. Ob prijavi bo vsak udeleženec plačal tudi 100 din startnine, v to ceno pa je včeta plaketa, kartonček pohoda in okrepljava ob prog. Vsi ljubitelji rekreacije ste torek včerajno vabiljeni na prvi mednarodni trim pohod Stražišče.

-fp

Kombinirana ekipa Save in Roga uspešno nastopa na tekmi Alpe-Adria

Petnajsta jubilejna mednarodna kolesarska dirka Alpe-Adria

Galik vodi, naši slabši od pričakovanj

BLED, 6. maja — Druga etapa mednarodne jubilejne petnajste kolesarske dirke je prinesla na cilju na Bledu največ uspeha češkim kolesarjem. Najtežjo drugo etapo te dirke je dobil reprezentant ČSSR Galik, ki je v sprintu zmagal pred Vzhodnim Nemcem Kummerjem in drugim reprezentantom ČSSR Rückljem. V tej etapi, ki je šla iz Ravna, mejo prestopila v Holmevcu in nato pot nadaljevala po avstrijski Koroški na Bled, je triinšestdeset kolesarjev iz osmih evropskih držav moralo prekolesati še 1223 metrov visoki Jezerski vrh.

Tako kot včerajšnja prva etapa se vse do serpentint na koroški strani ni dogajalo nič presenetljivega. Čeprav so vsi kolesarji vozili s povprečno hitrostjo nad 40 km na uro, so vsi štelili moč za ta najvišji klasen dirke. Ze v vznožju, takoj pri Železni Kapli, je pobegnila peterica dirkačev. Med njimi je bil reprezentant iz Tbilisijske Čakave, Nemec Dennstendtom, član ekipe Srbije Cubrič, Čeh Kobo in predstavnik ZRN Doniken. Za to peterico je bila več kot z minutnim zaostankom glavnina. Serpentint na Jezersku so opravile svoje. Prvi je odpadel Cubrič, kmalu za njim pa je tempo upočasnil še Donike. Zmagovalca na vrhu Jezerskega na meji je odločil sprint. Ta gorski cilj je dobil Čakavec pred Dennstendtom in Kobjem.

Dogodilo se je tisto, kar ni nikče pričakoval. Pred Preddvorom je pobegnila nova peterica in si kmalu nabrala lepo prednost.

V njej je bil tudi poznejsi zmagovalec Čeh Galik. Zanimalo pri tem pogebu je, da se v glavnini ni nobeden odločil, da bi sledil tei peterici.

Peterica je iz Kranja proti Bledu složno delovala, in je imela na Bledu na cilju že skoraj dve minutni prednosti. Po nasvetu trenerja Andreja Boletzaria je upočasnil tempo in počakal na ostale. Kot smo že omenili, je zmagovalec še Donike. Zmagovalca na vrhu Jezerskega na meji je odločil sprint. Ta gorski cilj je dobil Čakavec pred Dennstendtom in Kobjem.

Dogodilo se je tisto, kar ni nikče pričakoval. Pred Preddvorom je pobegnila nova peterica in si kmalu nabrala lepo prednost.

Vrtni red — 1. Galik (ČSSR), 2. Kummer (NDR), 3. Ruckl (ČSSR) vsi 3:14:57, 4. Spalti (Liechtenstein), 5. Takač (Madarska) 3:15:08, generalni ekipni vrtni red — 1. NDR, 2. Inter (ČSSR), 3. Bogomil (ČSSR).

NA RAVNAH RAKUŠ DRUGI

RAVNE, 5. MAJA — Lahko bi zmagal, saj sem bil še dvesto metrov pred ciljem v dobrri poziciji za finiš. Toda, v teh metrih sem spregledal številko, ki je označevala, da smo tik pred ciljem. To je izkoristil kolesar iz Alpresa Kazakov.

Vrstni red — 1. Galik (ČSSR), 2. Kummer (NDR), 3. Ruckl (ČSSR) vsi 3:14:57, 4. Spalti (Liechtenstein), 5. Takač (Madarska) 3:15:08, generalni ekipni vrtni red — 1. NDR, 2. Inter (ČSSR), 3. Bogomil (ČSSR).

Mirko Rakuš, naš najboljši v prvi etapi

tel., je dejal najbolje uvrščeni Jugoslovjan Mirko Rakuš iz kombinirane ekipe Rog-Sava.

Sama dirka in prva etapa od Muske je potekala v glavnem monotono. Bilo je zatriti. To je na svoji koči okušal tudi mladič Astre iz Ljubljane Primoz Cerin. Uspeло mu je, da se je oddvojil od skupine in si do Radelj nabral že skoraj pol minute pred končno ciljem.

Boljetzari je upočasnil tempo in počakal na ostale. Kot smo že omenili, je zmagovalec še Donike. Zanimalo pri tem pogebu je, da se v glavnini ni nobeden odločil, da bi sledil tei peterici.

Peterica je iz Kranja proti Bledu složno delovala, in je imela na Bledu na cilju že skoraj dve minutni prednosti. Po nasvetu trenerja Andreja Boletzaria je upočasnil tempo in počakal na ostale. Kot smo že omenili, je zmagovalec še Donike. Zanimalo pri tem pogebu je, da se v glavnini ni nobeden odločil, da bi sledil tei peterici.

Vrstni red — 1. Kazakov (Tbilisi), 2. Ruckl (Rog-Sava), 3. Rožman (Astra), 4. Condolo (M. D. Sanvitese), 5. Zauber (Ref. Sava) vsi 3:04:54.

Dirka se je včeraj nadaljevala iz Bleda do Humina in od Humina do Pordenona. Pordenona so kolesarji krenili do Trsta, Benetci in Julijski Krajini, in iz Trsta do Ljubljane. V nedeljo je bilo sklenjeno etapo Grosuplje — Grosuplje.

Besedilo in slika: D. Humer

S. Berbić

SAVA PRVA — Odigrano je bilo 12. kolo v prvi občinski kolesarski ligi. Vodi Sava z 22 točkami pred Simonom Jenkom 20 (leta edini še lahko ogrozi vodilnega), Iskro 16, Elektrom in Borcem 10, Krvavec, Guščar in Merkur pa imajo po šest točk.

BOHINJ VODI — Minulo soboto in med prazniki so nogometniki v medobčinski ligi odigrali še zaostale tekme. Pri članih vodi sedaj Bohinj z 16 točkami pred Lescami B. Lesci in Bohinj : Bled. Pionirji začeli ob 15. uri 45 minut, člani pa ob 17. uri. Kadeti Tržiča pa igrajo z Alpino ob pol štirih. Britof pa bosta ob 15. uri.

P. Novak

NAKLO IN TRIGLAV ZMAGOVALCA POKALA — Tretjega maja sta bili odigrani finalni tekmi članov in mladincov za pokal maršala Titina in pokala ZSMS za kranjsko občino. Člani Nakla, ki so lani v finalu izgubili z Triglavom, so letos uspeli. Letos pa premagali Podbrezje. Zadetek sta dosegli Križaj in Komovec. Za pokal ZSMS pa sta igrala četrta selekcija Triglava in tretja selekcija Save. Boljši je bil Triglav, ki je zmagal z 2:1. Strele za Triglav sta bila Mrak in Senk, za Savo pa Andrej Jošt. Triglav je tako osvojil pokal že tretji zapored.

S. Berbić

SAVA PRVA — Odigrano je bilo 12. kolo v prvi občinski kolesarski ligi. Vodi Sava z 22 točkami pred Simonom Jenkom 20 (leta edini še lahko ogrozi vodilnega), Iskro 16, Elektrom in Borcem 10, Krvavec, Guščar in Merkur pa imajo po šest točk.

ZELEZNKI — Sportni teden Železnika doline je uspel. Nad 180 delovnih ljudi sodelovalo je v medobčinskih tekemanjih. Posamezniki so sodelovali v športnih disciplinah. Slednji so imeli največ močnosti, katerega sistem točkovanja je dajal točke v posameznih sportih in sodelovanje v močavnih. Nekoliko spremenjen sistem točkovanja pa je veljal za ekipno tekmovanje.

Rezultati — posamezniki: 1. Janez Klobar, 2. —, 3. Marko Kramer in Stane Čufar, 31, 4. Brane Kanekel, 28, 5. Brane Čentek, 27, 6. Tomaz Preve, 24, 7. Jure Veber, 23, 8. Jure Benedikt, 21, 9. —, 10. Bojan Drobnič in Samo Primorčič; ekipo mali nogomet: 1. Seka, 2. SRD Sorica, 3. Studentje, 4. Kres; kolesar: 1. Selca, 2. Studentje, 3. Kres; kolesar: 1. Rudno,

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 9. maja

4. 8.30 Vrtec na obisku: Kam nas bo pripeljala pikapolonika? (Lj) - 8.40 Kapitan Kuk, slovaška pravljica - 9.00 ZBIS F. Rudolf: 40 zelenih slonov - 9.20 Tehnica za natančno tehtanje - 9.50 Pisani svet: Fadil - 10.20 Tržaški mozaik, 2. del dokumentarne oddaje - 11.05 Jezik v javni rabi: Izbiranje besed - 11.15 J. Dietl: Bolnišnica na koncu mesta, češka nadaljevanka - 12.15 Poročila (do 12.20) - 13.30 EP v boksu, posnetek iz Tampereja - 14.55 Nogomet Napredak: Sarajevo, prenos - 16.50 Cirkus - 17.15 Risanka - 17.25 Zadnja dirka, jugoslovenski film - 18.50 Nas kraj - 19.05 Zlata ptica - J. Ribičič: Mamica, saj bom pridna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 19.57 Propagandna oddaja - 20.00 Tito - vojak in

vojskovodja, dokumentarna oddaja TV Zagreb - 20.45 Prva sobota, glasbena oddaja - 21.40 Peklenski otok, jugoslovenski film

Dvanajstletni Zoran je sin ločenih staršev. Živi sredi stanovanjskih blokov, največ časa pa prebije na bližnjem hipodromu in kobilarni. Njegov ljubljenek je konj Žimzelen, ki ga konjušnica namerava prodati neki klavnici. Zoran in prijatelji skušajo žival rešiti, pri tem pa se zapletejo v kup težav. Film **Zadnja dirka** je bil pred dvema letoma nagrajen na moskovskem festivalu.

Ljudski odpor se je po kapitulaciji Italije 1943. leta na dalmatinskih otokih še ojačal. Zato so se Nemci pozimi

istega leta odločili za ofenzivo. Partizanski ranjeni so pribrežali na varno, na Vis. V središču pripovedi filma

Peklenski otok je lesena barka *Uskok*, ki se pred neurjem skrije v zalivu Peklenskega otoka. Tam posadko čez dan napadejo sovražnikova letala, mornarica pa ugrabi partizansko ladjo. Toda vse se srečno izteče in na Visu junake pričakuje navdušeno ljudstvo.

Oddajniki II. TV mreže:

17.30 Wembley: finale angleškega nogometnega pokala, Manchester City - Tottenham Hotspur - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Dokumentarna oddaja - 20.45 Poročila - 20.50 Milan Basta, feljton - 21.45 Športna sobota - 22.25 Hrvatska klavirска glasba (do 23.40)

17.30 Porotila - 9.20 Živ žav, otroška matineja - 10.10 R. Glič-S. Karanović: Na vrat na nos, nadaljevanje in konec - 11.05 TV kažipot - 11.25 Mozaik - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Tampere' EP v boksu, prenos (do 13.00 do 16.00) - 16.00 Poročila - 16.05 Kulturna dedičina Pakistana, dokumentarna oddaja - 16.30 Split: Mednarodni plavalski miting - 17.15 Športna poročila - 17.30 Herpelci, dokumentarna oddaja - 17.40 Jannin portret, ameriški film - 19.10 Risanka - 19.22 TV nocoj - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 A. in Y. Shkreli: Ko pomlad zamuja, nadaljni TV Priština - 21.00 Dokumentarna reportaža - 21.30 V znamenuju - 21.50 Športni pregled

NEDELJA, 10. 5.

9.15 Porotila - 9.20 Živ žav, otroška matineja - 10.10 R. Glič-S. Karanović: Na vrat na nos, nadaljevanje in konec - 11.05 TV kažipot - 11.25 Mozaik - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Tampere' EP v boksu, prenos (do 13.00 do 16.00) - 16.00 Poročila - 16.05 Kulturna dedičina Pakistana, dokumentarna oddaja - 16.30 Split: Mednarodni plavalski miting - 17.15 Športna poročila - 17.30 Herpelci, dokumentarna oddaja - 17.40 Jannin portret, ameriški film - 19.10 Risanka - 19.22 TV nocoj - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 A. in Y. Shkreli: Ko pomlad zamuja, nadaljni TV Priština - 21.00 Dokumentarna reportaža - 21.30 V znamenuju - 21.50 Športni pregled

David O. Selznick je s filmom **Jannin portret** ustvaril nekakšno romantično fantastiko. Zgodba o slikarju, ki nikakor ne more najti inspiracije, dokler ne sreča skrivnostnega dekleta, ki mu obljublja večno ljubezen, a venomer izginja, je vesesko napeta, saj gledalci ugibajo, ali Jannie sploh obstaja ali pa si jo je slikar izmisli.

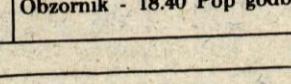
Oddajniki II. TV mreže:

15.40 Nedeljsko popoldne - 17.45 Porotila, ameriški film - 19.00 Retrospektiva animiranega filma »Zagreb 80« - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Jazz na ekranu - 20.55 Včeraj, danes, jutri - 21.20 Odrske luči, ponovitev zabavne glasbene oddaje (do 22.10)

PONEDELJEK, 11. 5.

8.45 TV v šoli - 10.00 TV v šoli (do 12.05) - 14.55 TV v šoli - ponovitev (do 16.00) - 16.15 Kmetijska oddaja TV Zagreb - 17.15 Poročila - 17.20 Minigodci v glasbeni snedeži - 17.35 Viharno snubljenje, burleska Charlierja Chaplina - 18.00 Pred izbiro poklica: Poklici v železniškem gospodarstvu - 18.30 Obzornik - 18.40 Pop godba:

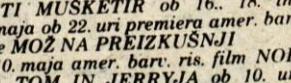
Oddajniki II. TV mreže:

16.30 TV dnevnik - 16.55 Otoška oddaja - 17.25 Svetčana akademija ob 100-letnici rojstva Dimitrije Tucovića - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Aktualna oddaja - 20.55 E. Zola: Vzpon Rougonovi, francoska nadaljevanka - 21.50 V znamenuju

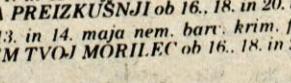
ČETRTEK, 14. 5.

9.00 TV v šoli - 10.00 TV v šoli - 16.35 Solska TV: Mreža življenja, Pustolovčina moderne umetnosti - 17.20 Poročila - 17.25 Kapitan Kuk, slovaška pravljica - 17.35 Aksamska folklorna skupina »France Marolt« - 18.05 Palčki nimajo pojma, otroška serija TV Zagreb - 18.35 Duseldorf: Nogomet - finale pokala pokalnih zmagovalcev, prenos - v odmoru - 21.10 Zagrebška panorama - 21.30 Tale, ponovitev TV nadaljevanke (do 22.30)

ODDAJNICKI II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 Rokomet Medvedčak: Kolinska Slovan, prenos (slov. komentar) - 18.45 Prijatelji glasbe - 19.10 Duseldorf: Nogomet - finale pokala pokalnih zmagovalcev, prenos - v odmoru - 21.10 Zagrebška panorama - 21.30 Tale, ponovitev TV nadaljevanke (do 22.30)

KINO

KRANJ CENTER

8. in 9. maja amer. barv. zgod. spektakel PETI MUŠKETIR ob 16., 18. in 20. uri. 9. maja ob 22. uri premiera amer. barv. komedije MOŽ NA PREIZKUŠNJU.

10. maja amer. barv. ris. film NORA DIRKA TOM IN JERRYJA ob 10. uri. amer. barv. zgod. spektakel PETI MUŠKETIR ob 15., 17. in 19. uri. premiera amer. barv. west. film TOM HORN ob 21. uri.

11. in 12. maja amer. barv. komedijo MOŽ NA PREIZKUŠNJU ob 16., 18. in 20. uri.

12. in 13. maja amer. barv. west. film TOM HORN ob 21. uri.

13. maja amer. barv. akcij. drama ZARJA LAŽNIH BOGOV ob 18. in 20. uri.

14. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 15.30 uri.

15. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 16. 18. in 20. uri.

16. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 15. in 19. uri. amer. barv. west. film PRIHAJA JEZDEC ob 17. uri. premiera amer. barv. komedije MOŽ NA PREIZKUŠNJU ob 21. uri.

17. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 16. in 18. uri. amer. barv. west. film PRIHAJA JEZDEC ob 18. uri.

18. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 17. in 19. uri. amer. barv. west. film PRIHAJA JEZDEC ob 19. uri.

19. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 18. in 20. uri.

20. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 19. in 21. uri.

21. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 20. in 21. uri.

22. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 21. in 22. uri.

23. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 22. in 23. uri.

24. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 23. in 24. uri.

25. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 25. in 26. uri.

26. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 27. in 28. uri.

27. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 29. in 30. uri.

28. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 31. in 1. ur.

29. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 2. in 3. ur.

30. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 4. in 5. ur.

31. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 6. in 7. ur.

32. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 8. in 9. ur.

33. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 10. in 11. ur.

34. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 12. in 13. ur.

35. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 14. in 15. ur.

36. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 16. in 17. ur.

37. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 18. in 19. ur.

38. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 20. in 21. ur.

39. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 22. in 23. ur.

40. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 24. in 25. ur.

41. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 26. in 27. ur.

42. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 28. in 29. ur.

43. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 30. in 31. ur.

44. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 1. in 2. ur.

45. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 3. in 4. ur.

46. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 5. in 6. ur.

47. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 7. in 8. ur.

48. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 9. in 10. ur.

49. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 11. in 12. ur.

50. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 13. in 14. ur.

51. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 15. in 16. ur.

52. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 17. in 18. ur.

53. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 19. in 20. ur.

54. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 21. in 22. ur.

55. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 23. in 24. ur.

56. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 25. in 26. ur.

57. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 27. in 28. ur.

58. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 29. in 30. ur.

59. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 31. in 1. ur.

60. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 3. in 4. ur.

61. maja amer. barv. komedija NAJBOLJ NORI RALLY NA SVETU ob 5. in 6. ur.

Mladinski dom v izgubi

Mladinski dom v Bohinju, kjer naj bi potekalo družbenopolitično izobraževanje mladih in mladinski turizem, je pred stečajem – Stari del je treba obnoviti – Cene ne pokrivajo vse stroškov. Upniki nočejo slišati za odpis dolga.

Zbor delavcev Mladinskega doma v Bohinju je pred stečajem sklenil, da se Mladinski dom v Bohinju začasno več določite, dokler ne pride do konca.

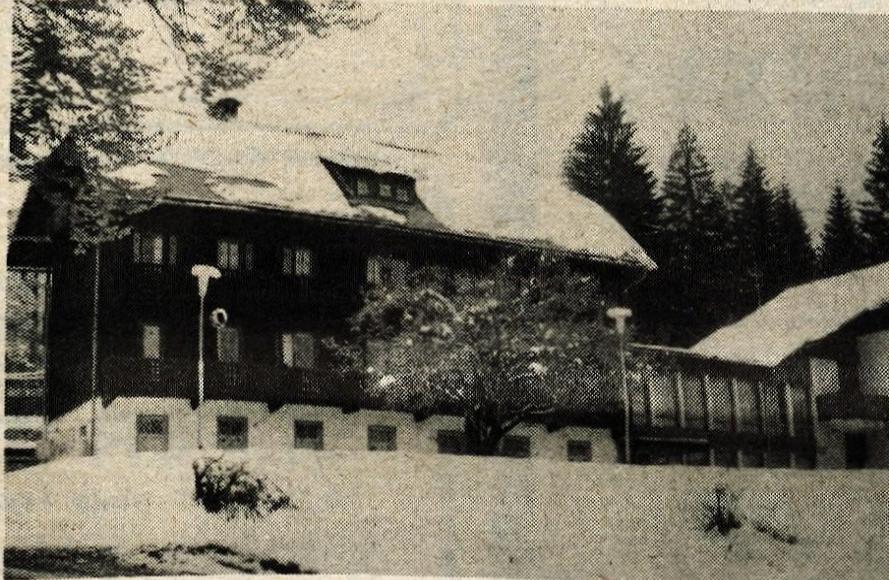
so delavci Mladinskega doma Bohinju začeli obravnavati finančni položaj doma, so lahko ugotovili, da so v izgubi. Še vedno dokončnega zaključnega raziskovanja leta in napovedujejo, da izguba znašala več kot milijon dinarjev. Dom je bil trajno nelikviden od ustanovitve, v določnih zaostrenih pogojih gospodarstva, so upnikom dolžni okoli 1,5 milijon dinarjev in nikjer več ne dobiti ne hrane in ne pijače.

Mladinski dom, ki je danes v brezihodnem položaju in v nujnih sredstev in zaposluje delavcev ter tri učence v gospodarstvu, je popolnoma dotrajan in nezanimiv za turistično gospodarsko prodrogo, razen za šolske skupine. Dom je v tem stanju, da ne dovoljuje, da lahko prodajali po ekonomski kateri bi lahko gospodarili. Vzrok izgube in nelikvidnosti dejstvo, da od ustanovitve leta 1968, ta posebna gostinska v Bohinju ni bila deležna sistemskih rešitev za zagotovitev enostavnosti in raz-

mladinski otroci Novigrad

Tudi letos bo v občinske zveze društev pri mladine letovalo v Novigrad, predčolskih in šolskih maturanti. Skupaj bo od 31. avgusta letovalo 780 v sedmih izmenah bodo na otroci iz vseh vrtcev in šol. Cena letovanja za 11 napaj s prevozom bo letos za enako otroke 1.500 dinarjev, za nad 10 let starosti pa 1.700 dinarjev.

J. Rabič

Mladinski dom v Bohinju je že vsa leta od ustanovitve nerentabilen, delavci pa so danes v brezihodnem položaju. – Foto: D. Sedej

Mnogo prezgodaj nas je nenadoma zapustil

JAKA KOLENC

dolgoletni družbenopolitični delavec, gospodarstvenik in dobitnik nagrade občine Kranj.

Spoštovanega pokojnika bomo spremili na zadnjo pot na pokopališče na Kokrici.

Njegov lik nam bo ostal v trajnem spominu.

Družbenopolitične organizacije občine Kranj in Skupščina občine Kranj

V Kranju, 7. maja 1981

KOLESARJI!

Od 1. maja 1981 velja nov zakon o temeljih varnosti cestnega prometa, ki ga sprejela skupščina SFRJ že oktobra 1980. leta. Novi zakon vsebuje številne novosti, ki izhajajo iz sistemskih načel družbenega samozračitve in povečuje tudi število odgovornih dejavnikov za varnost v cestnem prometu, hkrati pa zavezuje vse udeležence v cestnem prometu, da v njem sodelujejo tako, da preprečujejo prometne nesreče oziroma pomagajo v splošni preventivi pri zatiranju tega družbenega zla.

Udeleženci v cestnem prometu morajo skrbeti za varstvo življenskega okolja in morajo razvijati humanje odnose med ljudmi, da se zavaruje zdravje in življenje drugih oseb, zlasti še otrok, invalidov ter staršev in slabotnih.

Med udeleženci v prometu so tudi kolesarji, o katerih govorji med ostalimi novi zakon v členih 92.–94. in katere želimo v tej priliki seznaniti z njimi.

– Kolesar mora voziti čim bliže desnemu robu vozička, če ima cesta kolesarsko stezo, pa po njej.

Če vozi dvoje ali več kolesarjev v skupini, morajo voziti drug za drugim.

– Kolesar mora voziti tako, da ne zmanjšuje stabilnosti vozila in ne ovira drugih udeležencev v prometu, zlasti pa ne sme izpuščati z rok balance, se držati za drugo vozilo, prevažati, vleči ali potiskovati predmetov, ki bi ga lahko ovirali pri vožnji ali spravljali v nevarnost druge udeležence v prometu.

– Kolesar sме voziti druge osebe le, če je na kolesu posebni sedež.

– Kolo je danes zelo razširjeno prometno vozilo, ki ga uporabljamo za hitro obvladovanje krajskih razdalj v vsakdanjem življienju, prav tako pa tudi za izlete posameznikov, manjših ali večjih skupin. Istočasno je ceneno in praktično množično ljudsko vozilo, ki ga uporabljajo stare in mlado. Vsi se morajo vključevati v cestni promet s popolnim znanjem in polno mero moralne odgovornosti za lastno varnost, kakor tudi za varnost drugih udeležencev v prometu.

– in kako je s kolesom?

Kadarkoli se podamo na vožnjo s kolesom, se moramo vedno prepričati, da je kolo v brezihodnem stanju, kar vam zagotavlja varno vožnjo.

– ogrodje ne sme biti nikjer zvito ali počeno

– krmilo mora biti simetrično vsajeno, primerno gibljivo, s tesnimi ročaji na koncu

– obroči koles morajo biti okrogli, plašči nepoškodovani, nobena špica ne sme manjkati

– zračnice morajo biti pravilno napolnjene z zrakom, da vožnja ni niti pretrda, niti premehka

– gonilna veriga naj bo pravilno napeta, da se ne snema

– obe ročni zavori ali nožna zavora morajo delovati, da lahko ustavimo kolo na ustrezeno kratki razdalji

– sedež mora biti nepoškodovan in vsajen tako visoko, da na njem lahko pravilno sedimo

– blatnika morata biti dobro pričvrščena, da med vožnjo ne nihata in rotapota

– pedali morajo biti celi in nepoškodovani, opremljeni z refleksnim steklom rumene barve

– vsako kolo mora biti opremljeno z zvoncem, ki ga je slišati vsaj na razdaljo 30 m

– spredaj mora imeti kolo pritrjeno belo luč, ki razsvetljuje ponoči cesto v svetlobnem stožcu na razdalji 10–50 m

– kolo mora imeti zadaj rdečo pozicijo lučko in rdeče steklo.

Zakon predvideva tudi sankcije za tiste kolesarje, ki ne bodo vpoštevali novih predpisov glede vožnje po cesti in ne bodo imeli svoja kolesa v brezihodnem stanju.

Toda sama zakonita določila bodo za odnose med ljudmi, kakršni bi morali biti v prometnem življienju vedno pomanjkljiva in ne bodo nikoli mogla vsebovati vseh morljano vzgojnih norm, ki so za zdrave odnose med udeleženci v prometu nepogrešljive. To vrzel pa moreta izpolniti le vzgojenost in kulturnost, ki se kažeta v lepem vedenju, pristni srčni kulturi posameznikov, v medsebojnem spoštovanju in v medsebojni pomoči. Za varno vožnjo vpoštevajte:

– nikoli ne ovirajte prometa in ne vozite na meji svojih sposobnosti

– hitrost naj bo takšna, da boste vožnjo s kolesom vedno obvladali

– za drugimi udeleženci v prometu vozite na primerni razdalji

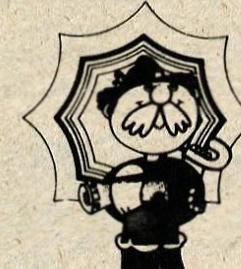
– pravočasno in razumljivo opozarjajte na svoje namere med vožnjo

– bodite pozorni na dejanja in vedenje drugih udeležencev v prometu.

**SPV
SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO
V CESTNEM PROMETU
SO KRAJN**

NA KOLO — ZA ZDRAVO TELO

Prijavnica za GLASOV izlet s kolesi, ki bo v nedeljo, 17. maja.

Prijavljam se na GLASOV IZLET S KOLESOM

Priimek in ime _____

Datum rojstva _____

Poleg sebe prijavljam še člane svoje družine

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

SPV
Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Merkur Kranj, poslovalnica Globus

Zavarovalna skupnost Triglav Kranj

Proizvajalec brezalkoholnih pijač VIP!

Prijavnico pošljite na naš naslov do torka, 12. maja in velja le skupaj z izrezom originalnega odtisnjenega naslova na časopisu Glas ali z naročilom časopisa vsaj za eno leto.

85

MERKUR
KRANJ

NE PREZRITE — NE PREZRITE — NE PREZRITE

GOSPODINJSKI DNEVI V GLOBUSU

V MESECU MAJU VAM MERKUR V I. NADSTROPJU VELEBLAGOVNICE GLOBUS NUDI POSEBNO PONUDBO

OPREME ZA DOM IN GOSPODINJSTVO

ZNANIH PROIZVAJALCEV

- **ELMA** — ČRNUČE
- **ISKRA** — LJUBLJANA
- **GORENJE** — VELENJE
- **KRISTAL** — ZAJEČAR

S PRAKTIČNIM PRIKAZOM DELOVANJA IN UPORABE ELEKTRIČNIH GOSPODINJSKIH STROJKOV, APARATOV IN AKUSTIČNIH NAPRAV

PROGRAM PRIKAZOVANJA:

14. maja od 16.—18. ure

proizvodi **ELMA** — ČRNUČE

15. maja od 9.—11. ure in 16.—18. ure

el. navadni in parni likalniki, hitri opekači, aparati za spajanje pvc folije, ročni aspiratorji

16. maja od 10.—12. ure

18. maja od 10.—12. ure in 16. do 18. ure

proizvodi **ISKRA** — LJUBLJANA

19. maja od 10.—12. ure in 16. do 18. ure

mešalniki, sokovniki, masažni aparati, sesalci, kombinirani štedilniki, pomivalni stroji.

20. maja od 10.—12. ure in 16. do 18. ure

TV sprejemniki, gramofoni, HI-FI radijski sprejemniki, antene in naprave

25. maja od 10.—12. ure in 16. do 18. ure

proizvodi **GORENJE** — VELENJE

26. maja od 10.—12. ure in 16. do 18. ure

mikrovalovne pečice, mešalniki, kavni mlini, el. rezalni stroji, aparati za spajanje pvc folije

27. maja od 10.—12. ure in 16. do 18. ure

OBISKOVALCI GLOBUSA SI V MESECU MAJU LAJKO OGLEDATE TUDI POGRIJNKE ZA RAZNE PRILOŽNOSTI, PRIPRAVLJENE S PROIZVODI PRIZNANIH PROIZVAJALCEV STEKLA, PORCELANA IN KERAMIKE.

**V MAJU OBIŠČITE ODDELKE MERKUR V GLOBUSU (I. NADSTR.)
Kjer vam bodo demonstratorji in proizvajalci
radi svetovali!**

PRALNI STROJI,

HLADILNIKI,

PEČI . . .

SO PROIZVODI,
PO KATERIH STE ŽE NEKAJ ČASA
ČESTO ZAMAN POVPAŠEVALI

je poskrbelo,
da sedaj spet lahko kupite

— **PRALNE STROJE**
EI Niš — modele **SUPERMATIK**
OBOD Cetinje — model **WN 90**

— **HLADILNIKE** **Rade Končar**
— **AEG PEČI** — 3 kW in 4 kW

v VELEBLAGOVNICI PRI POŠTI in
BLAGOVNICI S STANOVANJSKO OPREMO v Ljubljani ter

v VELEBLAGOVNICAH v Škofiji Loki, Kočevju, Velenju, Slovenj Gradcu, Ravnh na Koškem, Žalcu in v Cerknem.

Nogometni klub OLIMPIJA Ljubljana

prireja

največjo tombolo v Sloveniji

imenovano

SUPER TOMBOLA

Nedelja, 17. maja 1981 ob 14. uri

Ljubljanski hipodrom v Stožicah

VREDNOST DOBITKOV JE

300 milijonov S din

IZŽREBANO BO 150 AVTOMOBILSKIH IN 350 DRUGIH DOBITKOV

Tombolski dobitki

20 avtomobilov: golf, zastava 101-3 avtomobili, 125-P, 126-P -

3 avtomobili, škoda 120

in 11 avtomobilov zastava 850,

traktor, kosilnice, kurilno olje, cement, barvni in čb. TV-aparati, mopedi, kolesa, jadrnica S-425, pralni stroji, pomivalni stroji, hladilniki, smuči, komplet avtomobilskih gum, jadralna deska, ure Darwil-Quartz, radio-kasetofon itd.

Dobitniki avtomobilov so dolžni plačati zvezni, republiški in občinski davek.

Predprodaja tombolskih tablic po 75 din v kiosku OLIMPIJE pred Figovcem in v prodajnih kioskih TOBAK v Sloveniji in Ljubljani.

Komunalno podjetje
KOVINAR JESENICE
TOZD Nizke gradnje

Komisija za delovna razmerja vabi k sodelovanju delavca za opravljanje

KOVINOSTRUGARSKIH DEL

Pogoji:

- poklicna šola kovostrugarske stroke,
- 6 mesecev delovnih izkušenj na podobnih delih

Orientacijski osebni dohodek je od 9.500 din do 10.000 din.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave na naslov Komunalno podjetje Kovinar Jesenice, Komisija za delovna razmerja TOZD Nizke gradnje Jesenice, Sp. Plavž 6 v 15 dneh po objavi oglasa z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev.

Trgovsko podjetje
MERKUR
veleželexnina, n. sol. o.
Kranj, Koroška 1
DS Skupne službe, Kranj, Koroška 1

objavlja prosta dela in naloge

REFERENTA ZA DRUŽBENI STANDARD

POGODBENA DELA V POČITNIŠKEM DOMU JADRANOVO (PRI CRIKVENICI)

- upravnika - ekonoma doma
- glavno kuharico in
- pomočnico kuharice

Pogoji:
 1. - poleg splošnih pogojev se za opravljanje del in nalog zahteva višja ozioroma srednja izobrazba,
 - 2-3 leta delovnih izkušenj na področju urejanja zadev družbenega standarda (stanovanjske problematike, prehrane, itd.), počitniških kapacetet, rekreativne in kulturne dejavnosti, samostojnost pri delu,
 - delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas,
 - poskusna doba je 2 meseca

2. - pogodbena dela se skepajo za določen čas od 25. 6. do 5. 9. 1981. Plačilo za delo po dogovoru, za opravljanje navedenih del se zahteva sposobnost samostojnega vodenja počitniškega doma z vsemi odgovornostmi in obveznostmi do dobrega počutja delavcev, ki so na dopustu.

Vedute pošljite v roku 15 dni po objavi na naslov Trgovsko podjetje Merkur, veleželexnina, n. sol. o., Kranj, Koroška 1, Trgovsko-socialna služba, kjer dobite tudi vse podrobnejše informacije.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni po sprejemu objav na odboru za delovna razmerja.

Alpska modna industrija
Radovljica

Odbor za delovna razmerja pri TOZD Trgovina razglaša prosta dela in naloge

PRODAJALKE v prodajalni na Bledu (2 delovni nalogi)

Kandidati za opravljanje navedenih del morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

dokončana šola za blagovni promet - tekstilne usmeritve,
eno leto prakse v stroki

zadružno delo je tri mesece.
se zdržuje za nedoločen čas.

Za vse zgoraj navedena prosta dela in naloge se sklepa delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj pošljijo vloge na naslov KOGP Kranj, Komisija za delovna razmerja TOZD Opekarne ali se osebno zglašajo v kadrovskem oddelku KOGP Kranj, Primskovo, ul. Mirka Vadnova 1. Rok za prijavo je 8 dni po objavi.

Kandidati bomo o izidu razpisa obvestili najpozneje v 30 dneh na koncu izbirnega postopka.

25 LET

JUBILEJNA
ZNAČKA ZA VAŠ ALBUM?
(naklada omejena)

za vrnjeni zaboj VIPI
od 15. aprila do 15. maja 1981

Sporočilo o embalaži VIPI pošljite na naslov:
Klanšek VIII, 64243 Brezje 76, ali na telefon (064)75-395.
Embalajo izročite dostavljalcu VIPI pijač.

25. letna tradicija
izdelovanja VIPI pijač označuje
priljubljenost in kvaliteto.

Izdajujemo: brez dodatkov in konservansov

Oranžado
Coko
Pokalico
Tonic water
Bitter lemon

Pijete jih lahko same
ali mešate z drugimi pijačami in med seboj.

NUDIMO:
— tedensko dostavo na dom
— embalažo na zaupanje

Cena dostopna (le 4,66 din za četrtlitersko stekleničko)

Zahvaljujemo se za zaupanje in se priporočamo!

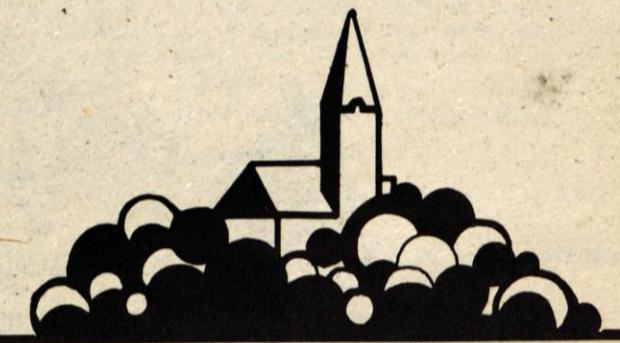
VAŠ DOM 81

RAZSTAVA IN PRODAJA:

POHIŠTVO
IZDELKI GORENJA
DEKORATIVA
OPREMA ZA ODDIH

8.—17. maja 1981

festivalna dvorana
BLED

murka

Odprtvo vsak dan od 10.—19. ure
tudi v nedeljo

KOMUNALNO OBRTNO IN GRADBENO
PODJESENJE KRAJN Z n.sol.o.
TOZD Opekarne b. o.

objavlja prosta dela in naloge

AVTOMEHANIKA – 1 delavec

Pogoji

- poklicna šola avtomehanske stroke, ter eno leto delovnih izkušenj,
- poskusno delo traja dva meseca

ELEKTRIKARJA – 1 delavec

Pogoji:

- poklicna šola elektro stroke in eno leto delovnih izkušenj,
- poskusno delo traja dva meseca.

BAGERISTA – 1 delavec

Pogoji:

- izpit za strojnika TGM in predhodni preizkus znanja

TRANSPORTNA DELA – 5 delavcev

Pogoji:

- osemletka, poskusno delo traja en mesec

Za vsa zgoraj navedena prosta dela in naloge se sklepa delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj pošljijo vloge na naslov KOGP Kranj, Komisija za delovna razmerja TOZD Opekarne ali se osebno zglašajo v kadrovskem oddelku KOGP Kranj, Primskovo, ul. Mirka Vadnova 1. Rok za prijavo je 8 dni po objavi.

KMETIJSKA ZADRUGA BLED

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

FINANČNEGA KNJIGOVODJE

za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji:

- dokončana srednja ekonomski ali komercialna šola in 5 let delovnih izkušenj v finančni stroki

Pismene ponudbe z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi oglasa na Kmetijsko zadrugo Bled.

Obrtno podjetje za popravilo tehnic
TEHTNICA kranj, Benedikova 1

razpisuje na podlagi sklepa zборa delavcev prosta dela in naloge

VODJE DELAVNICE

Pogoji:

- tehničar
- KV ključavničar,
- delovodska šola strojne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj kot vodja delovne skupine

Delo se zdržuje za nedoločen čas. Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev naj kandidati pošljajo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Tehtnica, Benedikova 1, Kranj.

Razpis velja do zasedbe.

Trimer – Muhomat

NOVO
Koristna in zabavna igračka. Loparček za loviljenje muh in komarjev. Ne zastruplja okolja, za 100 din vam pošljemo tri.

TRIMER Zagreb,
Boškovičeva 40

alpina ŽIRI

za trim trening šport za trim trening šport

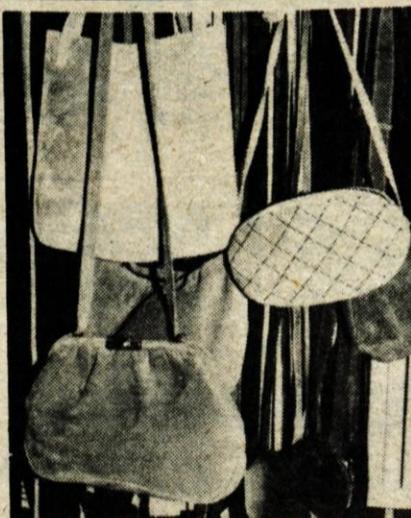
utoh
KAMNIK

V naši trgovini na Bledu v Park hotelu imamo bogato izbiro usnjene ženske in moške konfekcije, pasov, torbic in rokavic, vse v modnih barvah in z možnostjo kombiniranja.

Če vam standardni modeli ne odgovarjajo,
vam naredimo tudi po meri

Trgovina je odprta vsak dan od 8. do 19. ure,
ob sobotah od 8. do 13. ure.

Prodajamo tudi na potrošniško posojilo
in za obveznice posojila kupon št. 1, 2 in 3.

Obiščite
nas
in se
prepričajte
o ugodnem
nakupu
in bogati
izbiri

Bistca

KEMIČNA ČISTILNICA
IN PRALNICA
Škofja Loka

razpisuje prosta dela in
naloge

RÄČUNOVODJE
– za nedoločen čas

Pogoji za opravljanje del
oziora nalog so:

- srednja izobrazba ekonomskih smeri,
- tri leta prakse pri opravljanju enakih ali podobnih del oziora nalog,
- organizacijsko-vodstvene sposobnosti,
- moralno-politična neoporečnost

Prošnje pošljite na naslov:
Kemična čistilnica in pralnica Bistra, Škofja Loka,
Spodnji trg 12, Komisija za delovna razmerja. Rok prijave je 20 dni.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh.

VZGOJNO VARSTVENA
ORGANIZACIJA
JESENICE

Komisija za delovna
razmerja

objavlja prosta dela in
naloge

HIŠNIKA

Pogoji:

- KV delavec – z izkušnjami pri vzdrževalnih delih.
- kandidat mora imeti tudi vozniki izpit

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Posebni pogoji: – poskusno delo 8 tednov

Rok za prijavo je 15 dni po objavi del in nalog.

Poleg prijave naj kandidati priložijo tudi pismena dokazila o izobrazbi.
Stanovanja ni.

almira

RADOVLJICA

V skladu s sklepom delav-
skega sveta

objavljamo prodajo

KAMIONA
znamke OM 640, nosilnost
4 t,
moč motorja 90 KM, leto iz-
delave 1976,
izhodiščna cena 68.000 din

Poleg izhodiščne cene plača
kupec tudi vse predpisane da-
jatve. Kamion bo prodan naj-
boljšemu ponudniku.

Interesenti si lahko kamion
ogledajo v Almira Radovljica,
Jalnova 2.

SOZD
ALPETOUR
Škofja Loka

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja

TOZD GOSTINSTVO KRANJ
naslednja prosta dela in naloge

1. VODJE IZMENE V KUHINJI
2. NATAKARJA I
3. POMOZNE DELAVKE V BIFEJU
4. ČISTILKE

Pogoji:

- pod 1. – poklicna gostinska šola in izpit za VKV kuharja,
– 3 leta delovnih izkušenj,
– poskusno delo 3 mesece
- pod 2. – poklicna šola gostinske stroke in 2 leti delovnih izkušenj,
– poskusno delo 2 meseca
- pod 3. – priučen gostinski delavec in 1 leta delovnih izkušenj,
– poskusno delo en mesec
- pod 4. – NK delavka s 6 meseci delovnih izkušenj,
– poskusno delo en mesec

Za vsa dela se sklene delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene vloge z dokazili sprejema kadrovski služba v Kranju, Koroška 5, 15 dni po objavi. Kandidati bodo o izidu obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

UPRAVNI ORGANI IN STROKOVNE SLUŽBE OBČINE KRANJ

razpisujejo naslednja dela in naloge

1. VIŠJEGA TEHNIKA I – za kataster komunalnih naprav v Geodetski upravi

Pogoji:

- višja strokovna izobrazba geodetske smeri,
- dve leti delovnih izkušenj,
- trimesečno poskusno delo

2. KNJIGOVODJE
v upravi družbenih prihodkov

Pogoji:

- srednja strokovna izobrazba ekonomske ali upravnadim-
nistrativne smeri ali gimnazialni maturant,
- eno leto delovnih izkušenj

Za razpisana dela in naloge pod točko 1. bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Za razpisana dela in naloge pod točko 2. bo sklenjeno delovno razmerje za določen čas s polnim delovnim časom – za čas nadomeščanja odsotne delavke na poročniški dopustu – 4 mesece.

Od kandidatov pričakujemo moralno-politično neoporečnost in pravilen odnos do samoupravljanja.

Kandidati naj pošljejo pismene vloge s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov Občina Kranj – splošne službe, Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa. Kandidati bodo o izbiri obveščeni pismeno najkasneje v 30 dneh po končanem sprejemaju prijav.

HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE BLED TOZD GRAND HOTEL TOPLICE

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

1. BLAGAJNIČARJA V KUHINJI
2. POMOČNIKA ŠEFA RAJONA
3. NATAKARJA

Pogoji:

- pod 1.
- gostinska šola – poklic natakar in srednja ekonomska šola,
 - tri leta prakse na opravilih kuhinjske blagajničarke v večjem hotelu ali restavraciji,
 - tri mesece poskusnega dela

Delo se združuje za nedoločen čas.

pod 2.

- natakar,
- pasivno znanje dveh jezikov (nemški, angleški)
- en mesec poskusnega dela

pod 3.

- natakar,
- eno leto samostojnega natakarskega dela,
- pogovorno znanje dveh tujih jezikov (angleški, nemški),
- en mesec poskusnega dela

pod točko 2. in 3. se delo združuje za določen čas.

Razpis velja 15 dni po objavi.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili na naslov: Hotelsko turistično podjetje Bled, TOZD GH Toplice, c. Svobode 12, komisija za delovna razmerja.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage žene, mame, stare mame, sestre in tete

JULIJANE MARKUN

roj. Mulec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo spremili na zadnji poti. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za žalostinke. Posebna zahvala tudi dr. Hiberniku in dravnikom ter osebju Revmatološkega oddelka bolnišnice Dr. Petra Držaja v Ljubljani za dolgoletno zdravljenje.

ŽALUJOČI VSI NJENI!

Kokrica, 5. maja 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dobrega moža, očeta, starega očeta, tasta, svaka, zeta, brata in strica

MATEVŽA LINDAV

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, organizaciji ZB Jezersko, GG Kranj – Obrat Preddvor, DO Živila – TOZD Gostinstvo in DO Črniča – TOZD MSO za podarjene vence, cvetje, za številna izrečena sožalja in nesobično pomoč. Posebno pa se zahvaljujemo organizacijam ZB Jezersko, Kokra, Preddvor in KS Jezersko za tople poslovilne besede, pevskemu zboru za zapete pesmi, Društvu upokojencev Preddvor in vsem ostalim, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi g. župniku za opravljen pogrebni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJEGOVI!

Ježersko, 1. maja 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, strica in svaka

JANEŽA ALJANČIČA

p. d. Volbenkovega ata s Hudega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti. Iskrena hvala g. župniku za lepo opravljen obred, pevcom Zupan za poslovilne pesmi ter vsem, ki ste nam kakor koli pomagali.

Vsem in vsakemu posebej, še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI!

Hudo, 16. aprila 1981

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame in prababice

IVANE ŠPENDOV

roj. Kos – Bendelnove mame

se lepo zahvaljujemo vsem znancem, prijateljem, sosedom in sorodnikom za pomoč, izrečena sožalja, darovane vence in cvetje ter za spremstvo na zadnji poti. Posebna hvala višji medicinski sestri Josici Albenini za vso skrb in nego ob njeni hudi bolezni. Iskrena zahvala častiti duhovščini: očetom Franciškanom za pogrebni obred in petje, g. župniku Romanu Mihorju za pogrebni sprevod ter globoke misli, g. župniku iz Kropke Lojzeta Žabkarju za govor ob grobu, organistu in pevskemu zboru za petje pri obredih.

VSI NJENI!

Sp. Dobrava, 3. maja 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

MARJANA JEŠE

Pahelnove mame z Jame št. 6

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem tistim, ki ste nam ob njeni bolezni stali ob strani in kakorkoli pomagali. Posebna zahvala dr. Bajžlju, dr. Stensakovu in osebju Bolnišnice Golnik. Zahvala tudi g. župniku za lep pogrebni obred in ganljive besede in kar tudi zvonarjem in pevcom DU Kranj. Iskrena zahvala vsem, ki ste darovali cvetje, vence in nam izrekli sožalja.

ŽALUJOČI VSI NJENI!

Jama, 5. maja 1981

ZAHVALA

Ob smrti očeta in starega očeta

ANTONA DOLARJA

Dovarjevega ata iz Vrbe

se najlepše zahvaljujemo dr. Rojčevi za zdravljenje in obiske na domu, g. župniku za pozornost v času njegove bolezni in za lepo opravljen pogrebni obred. Prav tako lepa hvala ostalim duhovnikom. Hvala tudi vsem pevcem za žalostinke. Posebno se zahvaljujemo sosedom za nesobično pomoč, sovaščanom ter vsem, ki ste nam izrekli sožalje in našega očeta v tako velikem številu, lepo in dostojno spremili na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI!

Vrba, Moste, Kranj

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto od kar si nas zapustil.
tako nenadoma, dragi mož

FRANC GODNIČ

iz Kranja – Staneta Žagarja št. 55/a

Ne moremo doumeti, da te ni več med nami, le tvoj grob priča, da si se za vedno poslovlj.

Moj dom je prazen. Velika praznina in ostra bolečina je za vedno ostala za teboj.

ZA TEBOJ ŽALUJEMO žena Marija in bratje ter sestre z družinami!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi

MATEVŽA ŽAGARJA

Štefančevega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, vence in spremstvo na zadnji poti. Iskrena hvala tudi pevcom za zapete žalostinke.

ŽALUJOČA MICKA!

Sveti Duh, 25. aprila 1981

MALI
OGLASItelefon
23-341**PRÓDAM**

Prodam JARKICE, rjave, stare dva meseca. Dobre Helena, Loka 4, Tržič 4036

Prodam 2 toni APNA. Bergant, Sv. Lenart 2, Selca nad Škofjo Loko 4101

Prodam novo PEĆ TAM, 50.000 kal z bojlerjem. Telefon 064-62-581 4102

Prodam KRAVO simentalko po teletu in dvobraznji 12-colski PLUG. Ažman, Suha 5 pri Predljah, Kranj 4111

Prodam lesene VILE in nekaj GAJBIC. Zabukovje 13, Besnica 4112

Prodam PRAŠIČKE, težke 20 kg. Sp. Veterno 3, Tržič 4113

PRALNI STROJ castor prodam za 4.000 din. Kranj, Gubčeva 7, stan. 19 4114

Prodam večjo količino trdih DRV. Letenca 11, Golnik 4115

Prodam zelo dobro ohraneno KOSILNICO BCS in OBRAČALNIK maraton. Jeršin, Jernej, Mistrov trg 3, Kranj 4116

ŠOTOR induplati s hladilnikom (predprostor in spalnica) prodam za 7.000 din. Telefon 27-756 4117

Prodam novo DIRKALNO KOLO rogo sprint. Telefon 70-147 4118

Prodam MARATON za KOSILNICO BCS in vprežno SEJALNICO za žito (12 vrstic). Ilovka 1, Kranj 4119

Prodam novo 16 kubično samonakladalno PRIKOLICO SIP Šemper. Tomažin, Bukovščica 20, Selca nad Škofjo Loko 4120

Prodam 5 let starega KONJA, težkega 520 kg. Luže 19 4121

Ugodno prodam nov uvožen ŠOTOR za 4 osebe. Omahen, Dežmanova 9, Kokrica 4122

Prodam skoraj novo SEDEŽNO GARNITURO. Jekovec, Ul. XXXI. divizije 7, Kranj, tel. 28-720 4123

Prodam dvoredni SADILEC za koruzo. Pogačnik, Otoče 21, Podnart 4124

Prodam KAMP PRIKOLICO treška (3 + 1 ležišča). Udočič Franc, C. na Klanec 57, Kranj 4125

Poceni prodam trajnozarečo PEĆ kūppersbusch. Praprotna polica 1, Cerkle 4126

Za 35.000 din prodam 30.000 kal. PEĆ za centralno kurjavo. Lahko tudi na gradbeno posojilo. Naslov v oglašnem oddelku. 4127

Prodam PEĆ TAM stadler 80.000 kal. in SENO. Kalan Stanko, Poljščica 6, Podnart 4128

Zelo poceni prodam 20 let staro SPALNICO. Telefon 26-118 4129

Prodam 130 kv. m KOMBI PLOŠČ 5 cm. Britof 33/b, Kranj 4130

Poceni prodam ročno SLAMOREZNICO in gnojnično ČRPALKO. Žiganja vas 3, Tržič 4131

Prodam DRVA v »klaftrah«. Za log 11, Cerkle 4132

Prodam KRAVO v 8 mesecu brejosti. Sr. vas 41, Šenčur 4133

Prodam KRAVO, dobro molznico. Križnar, Vodice 4134

Prodam 9 mesecev brejno TELICO simentalko ali 9 mesecev brejno KRAVO simentalko. Srednja vas 16, Golnik 4135

Prodam drobni KROMPIR za prasiče. Pipanova 44, Šenčur 4136

Prodam hrastove PLOHE. Kokalj, Jože, Gorička 20, Golnik 4137

Prodam 5 rabljenih zastekljenih OKEN z roletami in 3 kub. m novih DESK. Naslov v oglašnem oddelku. 4138

Prodam PRALNI STROJ gorejne, generalno popravljen. Telefon 45-313. Hafnar Leopold, Zg. Bela 6, Preddvor 4139

Prodam KRAVO po izbiri. Medno 12, Medvode 4140

Prodam 30 kg težkega PRAŠIČA. Podbrezje 10, Duplje 4141

Prodam 3 OKNA 180 × 160 z roletami, malo rabljena, VHODNA VRATA, STREŠNO OPEKO folc in navadno ZIDNO OPEKO. Zg. Bitnje 39 4142

Prodam 7 tednov stare PRAŠIČKE in 2 meseca starega BIKCA. Zg. Brnik 17 4143

Prodam čelnji NAKLADALEC za ferguson. Lom – Potarje 3, Tržič 4144

Prodam 10 dni starega črnega BIKCA za rejo. Cvenkelj Marta, Ljubno 103, Podnart 4157

Prodam KRAVO s teletom in vprežni GUMI VOZ, primeren tudi za traktor. Poljščica 6, Zg. Gorje 4158

Prodam 180 BETONSKIH ZIDAKOV 40 × 20. Polajnar, Mlakarjeva 4, Šenčur 4159

Prodam 19-kubično samonakladalno PRIKOLICO mengele. Znoj Drago, Zg. Kašelj 79, Ljubljana – Polje 4160

Prodam črnobel TELEVIZOR. Informacije po tel. 22-974 od 15. ure dalje 4161

Prodam ČOLN, znamke libis, z MOTORJEM tomos 4 in PRIKOLICO za prevoz. Mesec, Rakovica 5, Zg. Besnica 4162

Prodam nov MOTORTNI ČOLN elan za 4 osebe z MOTORJEM 3 KM za 14.000. Ogled v dopoldanskih urah v hotelu KRIM – Bled (Ekonomat) 4163

Prodam 50 kosov isospan ZIDAKOV 120 × 25 × 25. Berčič, Franc, Zg. Bitnje 143, Žabnica 4164

SENDO prodam v Škofji Loki. Kličite po tel. 60-022 4165

Meseca junija, lahko dobite JARKE rjave barve. Sprejemam naročila. Strahinj 38, tel. 47-183, Naklo 4166

Prodam PSIČKO – NEMŠKO OVČARKO, staro 10 tednov, odičnih staršev. Dolinar Stane, Repnje 1, Križe – Tržič 4167

Prodam JARČKE, stare 8 tednov, priznane nesnice, sorte preluks. Jože Urh, Rebr 3, Zasip – Bled 4168

Prodam NEMŠKO OVČARKO brez rodovnika. Česnik, Krnica 11, Zg. Gorje 4169

Prodam SENO. Trstenik 17, Golnik 4248

Prodam mesnatega PRAŠIČA, težkega 150 kg za zakol ali dopitanje. Breg 8, Križe 4249

Prodam KABINO za traktor univerzal in MOTORTNO ŽAGO stihl. Trstenik 14, Golnik 4250

Prodam skoraj novo otroško SPORTNO KOLO. Kranjc, Kranj, Ul. St. Rozmana 7 4251

Prodam novo vrtno 4-taktno benzinsko motorno KOSILNICO (motor briggs – stratton) za 12.000 din. Telefon 49-030 4252

Prodam 8 ton CEMENTA. Telefon 064-60-531 od 15. ure dalje 4253

Prodam globok OTROŠKI, VOZIČEK, KOŠARICO in povijalno mizo za dojenčka. Sp. Brnik 47, Cerkle 4254

Po lanski ceni prodamo PELARGONIJE – BRSLINKE in druge. VRTNARIJA v Šenčurju 4255

Prodam KOSILNICO figaro. Udir Alojz, Sp. Besnica 155 4256

Prodam dva nova 50-litrska BOJLERJA, 10-kv. m SIPOREKSA, 5 cm, novo OKNO 90/80 in rabljene PLOHE. Kranj, Škofjeloška 1 4257

Prodam 5 tednov staro TELIČKO. Prebačovo 41, Kranj 4258

Prodam večjo količino PUNT. Senično 19 ali tel. 57-089 4259

Ugodno prodam GUMIJAST ČOLN maestral 5. Informacije vsak dan po 15. uri razen nedelje. Raspet, C. na Belo 14, Kokrica – Kranj 4260

Prodam skoraj nov zelen ITISON, 400×340 cm. Telefon 21-125 4261

Prodam krmilni KROMPIR. Cerkle 116 4262

DEŽURNI VETERINARI

ZIVINOREJSKI VETERINARSKI ZAVOD GORENSKE – KRAJN

Dežurni veterinarji od 8. 5. do 15. 5.

Za občini Kranj in Tržič Dr. CEPUDER Bogdan, dipl. vet., spec., Kranj, Kajuhova 23, tel. 22-904 VEHOVEC Srečko, dipl. vet., Kranj, Stošičeva 3, telefon 22-405

Za občino Škofja Loka PIPP Andrej, dipl. vet., Škofja Loka, Partizanska 27, tel. 68-380 VOGLER Anton, dipl. vet., Škofja Loka, Groharjevo naselje 8

Za občini Radovljica in Jesenice GABROVŠEK Jože, dipl. vet., tel. 25-779

Dežurna služba pri Živinorejskem veterinarskem svodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

Prodam ČOLN pasara P. kompletno z motorjem T-10 in P. KOLICO ter dodatno opremo. Telefon 061-268-031

Prodam rabljeno STREŠNO OPEKO folc. Telefon 41-027

Prodam žensko krzno JAKO št. 40. Smledniška 37, Kranj

Prodam popolnoma nov stereo KASETAR grundig RR novejša izvedba, za 20.000 Ponudbe pošljite v oglašni oddel.

»Glasa« pod šifro: 20.000 din

Prodam TOMOS 4, dolga Dežman, Delavska c. 14, Kranj

Prodam OTROŠKO POSTOBO z jogijem in PRENOSNO TOBO Kranj, tel. 24-890

Prodam 300-litrsko VALNO SKRINJO LTH po upravi. Basta Jagoda, Planina telefon 28-909

Prodam ZIBEL, KOŠEK STOLČEK chico za dojenčka. dar Boris, Pipanova 43, Šenčur

Električni štedilnik po zelo ugodni ceni prodam. Režek Jože, Dobrava 84.

Prodam 4 starejša nerabljeni vrtci 80 cm, tanganika furnir, zastekljena. Frlic Dare, Zevnik Kranj – Orehek, tel. 27-937

Prodam dobro ohranjeno kūppersbusch. Borkovič, Reg. 2, Kranj

Prodam mlado KRAVO talko. Sp. Duplje 76

Prodam več PRAŠIČEV, pri tehkih od 20 do Stanonik, Log 9, Škofja Loka

Prodam kos nerabljenega NA, sive barve, 4 × 4, 40 m, po din kv. m. Telefon 064-28-909 Maček Anton, Tavčarjeva 9, Škofja Loka

Prodam dobro ohranjeno ČALNIK za kosilnico BCS. Vinko, Greč 3, Škofja Loka

Prodam 8 tednov stare ZAJČE kupim zadnji del gumi voza, 14-colskega. Puštal 19, Škofja Loka

Prodam SUŠILNO NAPRAVO seno, znamke vihar. Bogataj, Ljubljana

Prodam plemenske OVCE in NE, suhe bukove BUTARE in 8, po delih. Pintar, Tomazevi Selca nad Škofjo Loko

Prodam PREVLEKE za sedede citroen GS. Telefon 26-705

Prodam SENO in OTAVO. Bitnje 18, Žabnica

Prodam 6 tednov starega BIKO za rejo ali zakol. Tenetiše 5, Gorenje

Prodam stoječo REZALKO, kW, 6200 obratov, za rezanje vinskih profilov. Telefon 25-779

Prodam OVCE in PRAŠIČE, ki so od 35 do 45 kg. Posavec 16, Ptuj

Prodam skoraj novo nerjavljeno POMIVALNO MIZO (dv. koriščenje, odcejalnikom) ter star SIVALNI STROJ. Kocjanova 19, Kranj

Prodam KRAVO za rejo ali mimo. Jenko, Sp. Otok 15, Radovljica

Prodam lepe PASOVE in AVTO za narodno nošo. Kati Urh, Breg Savi 7, Kranj, tel. 22-911

Prodam 180-litrski HLADILNIK gorenje. Ogled od 14. do 20. Stular, Šorljeva 18, Kranj

Prodam PRAŠIČKE. Smartno Cerkle

Prodam eno leto starega BIKO Spruk, Lenart 4, Cerkle

Posodim 12 ton CEMENTA dobo 1-meseca. Drugo po dogovoru. Sp. Brnik 33, Cerkle

Prodam 7 tednov starega TELEGRAMA simentalca za pleme in PAJK

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

BAGAT TEČAJ krojenja in šivanja v Kranju obvešča, da se začne začetni in nadaljevalni TEČAJ 11. maja 1981 ob 15. uri in 13. maja 1981, ob 8. uri. Delavski dom – vhod 6 ali prijave po tel. 47-256 4340

Obveščamo občane Krajanja in okolice, da smo začeli z delom v NOVI MESNICI. Tone Arvaj, mesačna Britof 25 pri Kranju.

Prodam 3-sobno STANOVANJE v KS Vodovodni stolp, najboljšemu ponudniku. Naslov v oglašnem oddelku. 4317

Iščeva enosobno STANOVANJE ali GARSONJERO v Medvodah ali Škofji Loki. Ponudbe pod: Mirna

4318

Mati z otrokom išče STANOVANJE ali SOBO v najem. Tomc Julija, Spodnji trg 9/a, Škofja Loka

4319

Opremljeno SOBO oddam ženski. Naslov v oglašnem oddelku. 4320

Enosobno, novo STANOVANJE, 40 kv. m, centralno ogrevano, v bloku v Škofji Loki, oddam zakoncem brez otrok. Naslov v Turističnem društvo Škofja Loka 4321

Samski moški (terenska služba), išče SOBO z uporabo sanitarij na območju Gorenjske (Kranj, Bled, Sp. Brnik). Šifra: Pri mirni družini

Zdomcu oddam novo enosobno STANOVANJE, ki bo vseljivo avgusta. Plačilo v naprej v tuji valuti. Informacije po tel. 26-909 ali naslov v oglašnem oddelku. 4323

Tričlanska družina najame STANOVANJE ali starejšo HIŠO v oklici Tržič ali Kranja. Nudi večletno predplačilo. Informacije od ponedeljka dalje dopoldan po telefonu 061-313-044 – int. 43-42 Koželj 4324

POSESTI

Kupim majhno nizko HIŠICO v Kranju ali okolici. Ponudbe: Gostovina 4085

V okolici Jesenice ali Radovljice najamem PROSTOR za mimo obrt. Telefon 83-613 v večernih urah 4325

Kupim manjšo HIŠO ali dvosobno STANOVANJE brez centralne v Kranju ali bližini. Nekaj gotovine ostalo kredit. Naslov v oglašnem oddelku 4326

Prodam 2496 kv. m GOZDA na Drulovki. Naslov v oglašnem oddelku. 4327

Kupim zazidljivo PARCELO za vikend na relaciji Preddvor– Begunje. Šifra: Lep razgled 4328

Prodam GARAŽO v Kranju (na selju Planina). Naslov v oglašnem oddelku. 4329

Menjam GOZD z mešanim lesom na ravnini za PARCELO, ki je zazidljiva. Ponudbe poslje pod: Parcelska v okolici Kranja 4330

Kupim starejšo HIŠO, z gospodarskim poslopjem ali brez njega, ali zazidljivo PARCELO v okolici Kranja. Ponudbe na naslov: Nogaršek, Bratov Kraljič 16, Ljubljana – Šentvid 4341

Zamenjam zazidljivo PARCELO, z vsem gradbenim materialom, za HIŠO v III. gradbeni fazi, v okolici Kranja. Doplăčilo v gotovini. Šifra: Kamnik 4332

V Vremski dolini prodam HIŠO z velikim lepim vrtom. Informacije vsak dan po tel. 067-76-708 4333

NAJDENO

Našel sem šop KLJUČEV s plavim obeskom jugobanke. Pokličite po tel. 27-940

OSTALO

Rabim strokovnjaka za izdelavo plastičnega fasadnega ometa na strop. Potreben je kompresor s pistolo (v poštev pridejo interesenti po službi). Naslov v oglašnem oddelku. 4341

INŠTRUIRAM angleščino za osnovne in srednje šole. Telefon 26-424 popoldan 4342

Vdovo z 2 punčkama sprejemem v novo hišo na deželi (mlajša upokojenka) za manjšo pomoč v gospodinjstvu. Nudim sobo in celotno oskrbo. Rozman Vida, Poljšica 4. Podnart 4343

Iščem GOSPODINJSKO POMOČNICO, ki bi obenem varovala dva otroka, stara 7 in 2 leti. Informacije po tel. 26-909 ali naslov v oglašnem oddelku. 4344

2. maja ob 12.40 je opazovana oseba pobrala temnordečo sukneno majhno TORBICO, v kateri so bili 3 prstani, na pločniku ob cesti pred nebotičnikom. Pozivam osebo, da jo vrne na naslov v oglašnem oddelku 4345

Prepovedujem PAŠO ovac in KRAV za celo leto na vseh mojih parcelah na Zatrniku. Cijak Janez, Sp. Laze 2, Zg. Gorje 4346

ZAPOSLITVE

ODRŽAR – rezkalec z večletno (vsaj 4 letno) praksjo dobi zaposlitve Šifra: Visok OD – Šk. Loka 3936

Zaposlena ženska išče HONRARNO DELO v popoldanskem času. Naslov v oglašnem oddelku. 4334

Kuharica z znanjem kuhanja sprejme sezonsko delo. Šifra: Samostojna 4335

Sprejemem FRIZERSKO pomočnico. Tavčar Milena, Partizanska 18, Kranj 4336

OBVESTILA

Cenjene stranke obveščam, da opravljam spodnjo zaščito na AVTOMOBILIH. Kranj, Jezerska c. 2. VULKANIZER – Rozin Anton, tel. 22-567 3080

PRALNE STROJE popravljam v Škofji Loki in okolici. Naročila po tel. 064-62-848 zvečer 4338

MONTIRAMO TV antene po načilu. Informacije po tel. 24-191 4339

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljubljanska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijade 1. – Tekoči račun pri SDK v Kranju: številka 51500-803-31999 – Telefoni: n. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komercial – propaganda, naročnila, malo oglasi in računovodstvo 23-341. Individualna polletna naročnila 250. – din, za iznenoden preračunano v valuto vključno s poštnino. Oproščeno prometnega davka po prijistem mnenju 421-1/72.

STANOVANJA

Mlajša pridna delavka išče SOBO

ali gre za sostanovalko v Škofji Loki

ali okolici. Ponudbe: Pomaga in plača 4351

Zamenjam dvosobno družbeno

STANOVANJE (centralna) za večje

v Kranju. Informacije: tel. 22-658

popoldan 4316

STANOVANJA

Prodam AMI 8 break, letnik 1972,

dobro ohranjen. Roblek Srečo, Bašelj 52, Preddvor 4216

FIAT 125-P, letnik 1979, prevoženih 12.000 km, ugodno prodam.

Kavčič Miro, Škofjeloška 38/c, Kranj 4217

Prodam ZASTAVO 750. Pivka 14, Naklo 4218

Prodam ZASTAVO 750. letnik 1974,

registriran do februarja 1982. Ko-

renjak, Predoslje 95 4219

Prodam LADO karavan ali R-4. V

račun vzamem kamionet IMV. Tel-

efon 24-728 4220

Prodam 126-P, letnik 1977 in

FORD TAUNUS KARAVAN, let-

nik 1975. Obe vozili sta pravkar

registrirani. Vižintin, Moša Pijade

15, Kranj, tel. 064-22-263 4218

Prodam PZ-125, neregistriran. Mi-

ljuš, Janeza Puharja 1, Kranj –

Planina 4219

Prodam OPEL KADETT, letnik

1978. Vse informacije po tel. 24-834

4218

Prodam ZASTAVO 750 za dele ali

po delih. Mesec, Zg. Luša 11, Selca

nad Škofjo Loko 4221

Prodam ZASTAVO 750. Telefon

22-604 4222

126-P, prodam. Jocif, Delavska 49,

Kranj 4223

Prodam FIAT 126-P, letnik

1978, Telefon 23-246 4224

Prodam GS 1220, letnik 1973.

Informacije po tel. 064-69-301 ali

061-41-267 4225

Prodam ZASTAVO 750, letnik

1976 – december, in KAMP PRI-

KOLICO skif M, rabljeno eno se-

zono. Telefon 22-988 4226

Prodam R-4, letnik 1978. Informa-

cije po 15. uri po tel. 23-722 4227

Prodam dobro ohranjen VW

HROŠČ, letnik 1974. Bevc, Rudno

24, Železnički 4228

Prodam ZASTAVO 750, letnik

1973. Slatna 3, Begunje, tel. 75-460

– int. 53 dopoldan 4229

Prodam FIAT 125-P, letnik 1977

in motorno žago stihl 41. Globevnik

Janez, Cankarjeva 32, Radovljica.

Ogled od 18. ure dalje 4230

Prodam dobro ohranjen, 4 leta

staro »KATRCO«. Tel. 064-69-247

dopoldan 4231

Poceni prodam SPAČKA furgon.

Okorn Pavel, tel. 24-809 4232

Poceni prodam SKODO, letnik

1972. Koprivec, Tavčarjeva 1/a, Je-

senice, tel. 82-920 4233

Prodam R-4, letnik 1975, za 5 SM.

Dolen, Golnik 30 4234

Prodam nov avto 126. Tel. 89-433

– Žirovnic 4235

Nujno prodam AMI 8, letnik 1971,

registriran do aprila 1982. Mleksarska

10, Kranj 4236

Prodam LADO 1500. I. registra-

cija 1976. Telefon 25-741 4237

ZASTAVO 101, letnik 1975, pro-

dam po delih. Gosteče 4, Škofja

Loki 4238

Prodam AMI 8, letnik 1971,

registriran eno leto. Ogled v soboto

in nedeljo. Ristič, Cevljarska 6,

Tržič 4239

Prodam ZASTAVO 750, letnik

</div

